

DARBININKAS

Vol. LXII, Nr. 19
Gegužė-May 13, 1977

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

SIŪLO PASTATYTI PAMINKLĄ STALINIZMO AUKOM

Pasikalbėjimas su rusų skulptorium

Prez. Carter išvyko į Londoną dalyvauti vakarų valstybių galvų ekonominės konferencijos. Tai bus daugiau nuomonių pasikeitimo konferencija. Be to, jis tarsis su Nato valstybėm ginklų suvienodinimo ir jų pirkimo reikalais. Grįždamas Ženevoje susitiks su Sirijos prez. Hafez al-Assad.

Valst. sekr. Cyrus R. Vance pareiškė, kad JAV nespriešins Vietnamo priėmimui į JT, bet nesutiks jam mokėti karo reparacijų. Užmezgus diplomatinis santykius, JAV panaikins prekybos draudimą. Vietnamas už tai pažadėjo pagyvinti dingusių JAV karių ieškojimą.

Aviation Week and Space Technology žurnalas paskelbė, kad Sov. S-gai pavykė pagaminti didelės įtampos energijos spindulių pluoštą, galintį neutralizuoti JAV balistinių raketų veikimą, bet Pentagonas ir prez. Carter tai paneigė.

Turkijoje per gegužės 1 įvykusias kairiųjų darbo unių demonstracijas žuvo 29 žmonės.

Buv. P. Vietnamo apie 100.000 karių, policininkų ir valdininkų vis dar yra perauklėjami stovyklose, kur jie kenčia dėl maisto stokos, sunkaus darbo, indoktrinacijos ir nuolatinių mušimų.

Vietnamo parlamento atstovas Nguyen Kong Hoan, pabėgęs į Japoniją, pareiškė, kad JAV turėtų paremti vietnamiečių pastangas nuversti komunistinę Vietnamo vyriausybę. Anksčiau jis priklausė P. Vietnamo opozicinei grupei.

Etiopijos karinė junta vėl slapta rengia tūkstančius civilių gyventojų žygiui prieš Eritrėjos sukilėlius šiam reikalui įsteigtose stovyklose.

Sov. S-ga nutraukė 21 metus su Japonija veikusią žvejybos sutartį.

1968 dingo laivas, gabenęs iš Amsterdamo į Genoa 200 t uranijaus rūdos, bet, keliom savaitėm praėjus, vėl pasirodė, bet jau be rūdos. Spėliojama, kad kraovinyms pateko į Izraelį, kuris jau nuo 1963 turėjo atominį reaktorių, galėjusį gaminti atominę bombą reikalingą plutonijui.

Prez. Carterio planas dėl karinės pagalbos Graikijai ir Turkijai, matyt, yra nešališkas, nes abi pusės juo labai nepatenkintos.

V. Vokietijos teroristinės Baader-Meinhof grupės 3 nariai buvo nuteisti kalėti iki gyvos galvos už 1972 įvykdytus sprogdinimus, kurių metu žuvo 4 JAV kariai.

Kanados min. pirm. Pierre Elliott Trudeau pareiškė, kad Quebeco parlamentan įneštas prancūzų k. vartojimo įstatymas pažeidžia angliškai kalbančių gyventojų teises ir dėl to yra nepriimtinas.

Saudi Arabija ir Jungt. arabų emiratas bando tarpinkauti tarp Pakistano min. pirm. Zulfikar Ali Bhutto ir opozicijos vadų.

Skinda gandai, kad P. Afrikos atominiai reaktoriai yra pajėgūs gaminti atominės bombos, kurios gali būti panaudotos prieš juoduosius, jei jie užsispirty nuversti baltųjų vyriausybę.

V. Berlyno socialdemokratų burmistras Klaus Schuetz turėjo atsistatydinti dėl savo pavaldinio piniginių nusikaltimų. Jo vieton buvo išrinktas Dietrich Stobbe.

Sov. S-ga formaliai protestavo dėl "priešiškos" Radio Liberty ir Radio Free Europe veiklos ir grąsino imtis atitinkamų priemonių. JAV protestą kategoriškai atmetė.

Vienas žymiausių rusų menininkų skulptorius Ernst Neizvestny prieš vienerius metus paliko Sovietų Sąjungą ir apsigyveno Vakaruose. Neizvestny buvo oficialiosios sovietinės "Menininkų Draugijos" narys. Pirmą kartą jo protesto balsas prieš kūrybinės laisvės varžymą viešai pasigirdo 1962. Tada Neizvestny drąsiai atskirto į Chruščiovo kritiškus pabarimus dėl "socialistinio realizmo" principų nesilaikymo. "Jūs esat Rusijos premjeras, — kalbėjo skulptorius. — Bet šių meno kūrinių akivaizdžiai Jūs man nesat joks autoritetas."

Vėliau, išmestas iš sovietinės valdžios viršūnių, Chruščiovas susidraugavo su Neizvestny. Mirtinai susirgęs, jis pats prašė šį genialų menininką sukurti skulptūrą jo paminklui.

Per pastaruosius penkiolika metų Neizvestny padėtis nuolat sunkėjo. Partinė meno kritika jį atvirai kaltino nukrypimu nuo oficialios linijos, pasidavimu kubistinei, futuristinei meno kryptčiai. "Socialistinis realizmas" jam buvo nepakeliamas. Savo kūryboje jis vis labiau telkėsi prie religinių temų bei mistinių išgyvenimų.

Moderno meno muziejų Vatikane yra ištatytas vienas Neizvestny kūriny, kuris labai charakteringas visai jo kūrybai. Tai bronzinė Kristaus statula, kurią vienas meno mėgėjas prieš keletą metų padovanojo popiežiui Pauliui VI. Popiežius, atidžiai stebėdamas šį kūrinių, tada pasakęs: "Tiek daug kančios sutelkti viename meno kūriny buvo galima tikrai gyvenant Sovietų Sąjungoj".

Sovietinė kultūros ministerija ir valstybinis saugumas darė visa, kad Neizvestny neturėtų būtiniausių sąlygų savo kūrybiniam darbui. Tuo tarpu meno žinovai jame įžvelgė neįkainojamos vertės meninį talentą. Vienintelė galimybė jį išgelbėti buvo emigracija į laisvuosius Vakarus. Po ilgų ir sunkių pastangų Neizvestny gavo leidimą išvykti iš Rusijos. Skulptorius

ROMO KALANTOS KAPAS

Prieš penkerius metus gegužės 13 Romas Kalanta susidegino Kauno teatro sodely, reikalaudamas Lietuvai laisvės. Tai giliai palietė pačių lietuvių tautą, palietė ir laisvąjį pasaulį.

Jo laidotuvės virto demonstracijomis, ir okupantas griebėsi visų priemonių išsklaidyti jaunimą, išvaikyti demonstracijas.

Jo kapas yra Ramonių kapinėse, Kauno miesto ribose. Kapinės yra ne naujos, dar nepriklausomos Lietuvos laikais ten buvo laidojami žmonės. Kalanta yra palaidotas naujoje kapinių daly, kuri žmonių gausiai lankoma ir puošama.

Kapinėse yra pastatyta daug gražių paminklų, bet ant Kalantos kapo nėra paminklo, nes neleisdžia valdžia. Paminklui pastatyti jau esą suaukota daug pinigų. Prie jo kapo yra tik lenta su jo vardu ir pavarde, apačioje gimimo ir mirties datos. (Čia dedamoje nuotraukoje datų nesimato).

Ši skelbiama nuotrauka padaryta kiek anksčiau. Dabar anapus Kalantos kapo yra pastatytas paminklas, ir vaizdą visai pakeičia.

dabar yra 50 metų amžiaus. Šiuo metu jis yra apsigyvenęs Šveicarijoje.

Padedami Neizvestny bičiulio prof. Denis Pekarevo, gyvenančio Romoje, susisiekė su skulptorium ir paprašė atsakyti į keletą klausimų.

Kas nulėmė Jūsų apsisprendimą palikti Sovietų Sąjungą, kur tiek metų gyventa, dirbta; kur pasiliko tiek daug Jūsų draugų?

Buvau įsitikinęs, kad Sovietų Sąjungai mano menas yra visai nereikalingas; nereikalingas bent tiems, nuo kurių priklausio sovietinio meno likimas. Kaip menininkas, savo kūrybiniam darbui semiuosi įkvėpimo iš metafizinio pasaulio vaizdo, kuris siejasi su Šv. Rašto pasakojimais bei vidinio žmogaus pasaulio vizijomis. Šiuo metu Sovietų Sąjungoj dvasios pasaulis yra visiškai atmestas. Tai ir yra pagrindinė priežastis, dėl kurios aš palikau savo kraštą.

Kaip galėtote atrasti šį sudvasinto meno pasaulį, kai Sovietų Sąjungoj tiek propaganda, tiek visas oficialus gyvenimo būdas yra nukreipti prieš Bažnyčią ir prieš bet kokias religines

apraiškas? Kaip galėjo atsitikti, kad Jūs, didžiausias šiuolaikinės Rusijos menininkas, kaip tvirtina Vakarų spauda, atradot religines, dvasines meno versmes?

Manau, kad tai nėra vien mano likimas. Visa padėtis Sovietų Sąjungoj yra tokia, kad kiekvienas mėginimas apginti savo individualybę, savo asmenybę neišvengiamai susiduria su pagrindinė žmogaus gyvenimo problemomis: Kas esam? iš kur ateinam? kur einam? Nei oficiali propaganda, nei materialistinė ideologija, nei marksizmas-leninizmas neįstengia duoti atsakymo į šiuos klausimus. Kiekvienas žmogus, kuris gina savo įsitikinimus, vienokiu ar kitokiu būdu neišvengiamai turi atrasti religinį pasaulėvaizdį.

Įdomu, kokių būdu Jūs asmeniškai atradot ir pasisavinot šį religinį pasaulėvaizdį? Gal būtų, per savo šeimą? ..

Tikriausiai ne! Iš savo šeimos nepaveldėjau jokių religinių tradicijų. Jas sunaikino revoliucija. Religiniai įsitikinimai man buvo grynai asmeniškai patirtis.

Visa Jūsų meninė kūryba yra

(Bus daugiau)

Romo Kalantos kapas Romainių kapinėse prie Kauno.

MIRĖ MUZIKAS ALGIRDAS KAČANAUSKAS

Gegužės 9, pirmadienį, 5:30 v.v. savo bute Brooklyne mirė muzikas Algirdas Kačanauskas. Apreiškimo parapijos vargonininkas, Lietuvių Vargonininkų Muzikų Sąjungos pirmininkas, Muzikos Žinių redaktorius. Pasakutiniui laikui jis sunkiai sirgo, jį vargino bent kelios ligos. Ilgai gulėjo ligoninėje. Buvo grįžęs iš ligoninės ir buvo pradėjęs eiti savo pareigas. Šeštadienio rytą jis atgrobė dvi misias ir po to labai blogai pasijuto. Buvo parvežtas į namus, kur du gydytojai apžiūrėjo ir suteikė pirmą pagalbą. Į ligoninę nebevežė, nes jam

buvo pasidarę geriau. Sekmadienį jį dar aplankė visos Apreiškimo parapijos choras.

-o-

Algirdas Kačanauskas buvo gimęs 1917 sausio 3 Petrapily. Jo tėvas buvo muzikas kompozitorius Aleksandras Kačanauskas. Baigė Kaune jėzuitų gimnaziją 1935, Vytauto Didžiojo Universitete studijavo teisę 1935-1939. Muzikos mokėsi pradžioje pas tėvą (1929-1934), Kauno konservatoriją lankė 1940-1941. Dar muzikos studijas gilino Stuttgarte, Vokietijoje, 1946-1947.

Algirdas Kačanauskas buvo išvystęs plačią muzikinę veiklą. Jau Lietuvoje buvo solistų akompaniatorius, lydėjo juos su koncertais. Vokietijoje įsteigė Sietyno ansamblį ir jam vadovavo, dirbo su kitais choralais.

Atvykęs į Ameriką, apsigyveno New Yorko artumoje ir visą savo gyvenimą skyrė muzikai. Buvo vargonininku Harrisone, Kearny. Tuo metu vadovavo Ru-

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Gimtojo Krašto Nr. 16 rašoma, kad Lietuvos geologai Dzūkijoje, Varėnos rajone, surado geros kokybės geležies rūdos klotus, esančius taip 350-700 metrų žemės gelmėse. Tame pat straipsny minimi ir kiti Lietuvoje surasti žemės turtai, kurių dalis jau yra naudojama ir jų gaminiai paskleidžiami po "placiąją tėvynę". Tai Naujosios Akmenės gipso klotai, iš kurių gaminamas cementas, Anykščių kvarco smėlis, kuris Panevėžio "Ekran" fabriko naudojamas televizijos ir kinematografijos reikmenim gaminti. Petrašiūnų dolomitinė skalda plačiai panaudojama statybinėm medžiagom. Iš Ignalinos gero molio telkinių gaminami drenažo vamzdžiai ir kitos statybinės medžiagos. Tikimasi rasti ir didesnių naftos telkinių. Bet visais tais turtais tenka Lietuvai dalintis ir su "broliškomis respublikomis".

— Talkos diena — vertimas dirbti be atlyginimo. Balandžio 16-toji visoje Sovietijoje, taigi ir okupuotoje Lietuvoje, buvo paskelbta "tarybine liaudies darbo švente. Tą šeštadienį visi dirbantieji "savanoriškai" savo uždarbį paaukėjo valstybei. Ta daugybė tą dieną uždirbtų ir paaukotų tūkstančių būsių panaudoti mokyklų, ligoninių, kultūros namų statybai. Beje, praėjusią vasarą studentai buvo "savanoriškai" pasiūti dirbti į kolchozus ir visos vasaros uždarbį taip pat "savanoriškai" paaukėjo "taikos fondui" (tai yra sovietiniam apsiginklavimui stiprinti).

— Spaudoj džiaugiamasi, kad Vilniuj esąs užbaigtas spalvotos televizijos studijų kompleksas. Dabar Lietuvai būsių transliuojama daugiau kaip pusė programos spalvotai. Balandžio 15

komplekso atidarymo iškilmėse dalyvavo okupacinės valdžios viršūnės: P. Griškevičius, A. Barkauskas, J. Maniušis, A. Ferensas, K. Kairys, V. Sakalauskas, R. Songaila, L. Šepetys, V. Astrauskas, J. Petkevičius, A. Česnavičius, A. Drobnyš, V. Vazalinskas. "Viršūnių" dalyvavimas rodo, kiek daug tikimasi iš šios naujos sovietinės propagandos priemonės.

— Pokary Vilniuj atsirado Gorkio gatvė, o balandžio 21 toj gatvėj iškilmingai atidarytas naujas kino teatras "Maskva". Be Lenino ir be Maskvos nepaliekamam nė vienas okupuotų kraštų kampelis. Dvi salės su plačiais ekranais sutalpinsiančios iš karto 800 žiūrovų. Ir šiose iškilmėse dalyvavo anksčiau minėti partijos ir valdžios vadeivos, su kultūros ministru J. Bielinu, finansų ministru R. Sikorskiu ir aukščiausios tarybos prezidiumo pirmininko pavaduotoja L. Diržinskaite.

— Spalis ir Leninas atkakliu slogučiu dusina visą šių metų Lietuvos gyvenimą. Rašoma, kad nuo 1940 iki 1976 Lietuvoje išleisto 232 Lenino raštų knygos, kurių bendras tiražas siekia per pusę milijono egzempliorių. Dabar vėl susirūpinta pilnu Lenino raštų lietuvių kalba išleidimu. Būsių 55 tomai. Senesniųjų vertimų kalba esanti netobula, pasenusi, tai dabar vėl visi raštai iš naujo verčiami, papildomi naujai atrastais laiškais ir straipsniais. Šiais metais išleis 3 tomus, o visi raštai būsių išleisti iki 1984 metų.

— Balandžio 22 Vilniaus Dailės parodų rūmuose atidaryta Lietuvos gamtos vaizdų paroda, pavadinta "Mūsų krašto peizažas". Rodoma 150 grafikos, akvarelės, aliejinės tapybos kūrinių.

— Naujų knygų rinkoj. Jau išleista atskira knyga Juozo Glinskio drama apie K. Čiurlionio gyvenimą ir kūrybą "Po svarstyklių ženklų" (tik 3000 egz.). Vlado Dautarto apsakymų rinktinės "Ieškau mylimo veido" išleista 10,000 egz. Taip pat 10,000 egz. išspausdinta ir seniau mirusio mokslininko Jurgio Lebedžio "Senoji lietuvių literatūra". Kazio Sajos dramų "Mediniai balandžiai" išspausdinta 5000 egz. Mirusio dail. Antano Žmuidzinavičiaus didelio formato reprodukcijų apilanko išspausdinta net 20,000. egz. Išleistos ir dvi eilėraščių knygos: Petro Palilionio rinkinys "Akistatos" ir Algirdo Verbos debiutinis rinkinėlis "Pakelės žaizdos".

— Dešimtį dienų Lietuvoje viešėjo lietuvių jaunimo ekskursija iš Vakarų Vokietijos. Joje buvo ir Vasario 16 gimnazijos mokinių. "Tėviškės" draugija juos vežiojo po Vilnių, Kauną, Trakus, Druskininkus, Elektrėnus, net Palangą, stengėsi rodyti sovietinio gyvenimo "laimėjimus ir pažangą". Gimtojo Krašto redaktorius V. Reimeris kiekvienam ekskursantui padovanojo po savo naują poezijos knygą.

— Tiesos laikraščio sukačėiai paminėti išleista net knyga "Tiesos kelias", parašyta daugelio autorių, redaguota R. Šarmaičio.

— Amerikiečių rašytoją William Mills į Vilnių atlydėjo Amerikos konsulas Leningrade spaudos ir kultūros reikalams Howard E. Daniel. Spaudoj rašoma, kad svečiai susitiko su Lietuvos rašytojais ir Vilniaus universiteto dėstytojais.

Pr. N.

APVOGTA LIETUVIŲ KOPLYČIA VATIKANE

Italų skulptorius Alierio Nena, kuris prieš septynerius metus pagamino Lietuvos vytį lietuvių koplyčiai Vatikane, gegužės 8 pranešė pastebėjęs vagystę. Vytis buvo pritvirtintas prie plieno grotelių, kuriomis saugojamas įėjimas į lietuvių koplyčią Vatikano požemyje.

Muzikas Algirdas Kačanauskas

Savaitės įvykiai

Zaire uždarė R. Vokietijos pasiuntinybę ir ištrėmė jos personalą už tai, kad ji tiekė ginklus įsibrovėliams.

Etiopijos karinės jungos pirmininkas plk. lt. Mengistu Haile Mariam atvyko į Sov. S-gą prašyti pagalbos kovai su partizanais.

Vietnamas, siekdamas santykių sunormalinimo su JAV, atsisako parduoti kitom valstybėm ten paliktus amerikiečių ginklus, kurių vertė siekia 5 bil. dol.

Egiptas pasiuntė į Zairą apie 50 karo lakūnų ir mechanikų.

Kinija sutiktų leisti grįžti pabėgusiems Dalai Lamai, jei jis pasižadėtų remti komunistinę Tibeto vyriausybę.

Libijos užs. reik. min. Ali Trekki, tarpininkavęs tarp Filipinų vyriausybės ir mahometonų Moro išlaisvinimo fronto, grįžo susitarimo nepasiekęs.

Prez. Carter, kalbėdamas V. Europos televizijai, pakartojo savo nepalaužiamą įsipareigojimą ginti žmogaus teises bet kurioje valstybėje iki savo kadencijos pabaigos.

Viceprez. Mondale numato lankytis Portugalijoje, Ispanijoje, Austrijoje, Jugoslavijoje ir Britanijoje ir susitikti su P. Afrikos min. pirm. John Vorster.

Sulaikyto sovietų žvejų laivo Taras Sevčenko kapitonas už nelegalų žvejyją JAV vandenysse buvo nubautas 10,000 dol. bauda ir suspenduota 9 mėn. kalėjimo bausmė.

Polisario partizanai, kovoją už buv. prancūzų vakarų Saharos nepriklausomybę, Mauritanijos valdomoj srity pagrobė 6 prancūzus ir 3 jų nužudė. Prancūzija dėl to išgabeno iš tos srities visų prancūzų šeimų narius.

Sov. S-gos žymių komunistų partijos pareigūnų vaikai Vladimir Solovjev ir Elena Klepikova, ilgai naudojęsi įvairiomis privilegijomis ir bendradarbiavę sovietų žurnaluose, nepakęsdami vis griežtėjančios cenzūros, pareiškė norą emigruoti į Izraelį ir dėl to neteko darbo. Neturėdami ko veikti, jie įsteigė savo žinių agentūrą ir pradėjo dalinti vakarų žurnalistams savo biuletenius.

Kongresas priėmė prez. Carter pasiūlytą viešųjų darbų įstatymą, pagal kurį už 4 bil. dol. bus sukurta 300,000 darbų.

Argentinijos organai areštavo visus buv. karinės juntos vadus — prez. Alejandro Lanusse, karo aviacijos v-ką brig. Carlos Ray, laivyno v-ką adm. Pedro Gnani ir gynybos min. Rafael Caceres Monte — už piniginius nusikaltimus.

Buv. V. Vokietijos kancleris ir jos ūkio iš II pasaulinio karo griuvėsių atstatymo architektas Ludwig Erhard mirė sulaukęs 80 m.

Prez. Carterio žmona Rosalynn numato aplankyti 7 Pietų Amerikos valstybes.

27 lenkai, atvykę į Daniją vykstančias futbolo rungtynes dėl pasaulinės taurės, pasiprašė V. Vokietijos ambasadoje politinių pabėgėlių teisių.

Buvęs Izraelio užs. reik. min. Abba Eban kaltinamas, kad užsienio bankuose be leidimo laikęs apie 100,000 dol.

JAV LB Krašto valdybos pirm. Alg. Gečys ir Visuomeninių Reikalų Tarybos pirm. Aušra Zerr apsilankė Federalinės komunikacijos komisijoje ir kalbėjosi su skyriaus viršininku William B. Ray, kuris prižiūri komunikacijos nuostatus ir išklauso skundų. Lietuvių delegacija pasiskundė dėl kai kurių radijo stočių vedamos diskriminacijos prieš programas svetimomis kalbomis. Nuotr. K. Cikoto

RŪPINAMASI RADIOJO VALANDĖLĖMIS JAV LB atstovai Washingtone

Paskutiniuoju metu eilę JAV-bių vietovių ryškėja tendencija iš radijo stočių išstumti programas, perduodamas svetimomis kalbomis, ar bent jas nustumti į nepatogų laiką. Prieš metus stoties pageidavimu buvo nutrauktos ilgametės Margočio transliacijos Chicagoje, o prieš keletą mėnesių panašaus likimo buvo sulaukusi Tėvynės Garsų radijo programa Clevelande. Tiesa, jungtinio tautybių sąjūdžio ir visuomenės akcijos dėka Tėvynės Garsų radijo valandai laikas stoties buvo sugrąžintas, tačiau trylikai kitų Clevelande esančių tautybių ši laimė nenusišypsojo.

Siekdami atskleisti kai kurių radijo stočių vadovybių vykdomą diskriminaciją prieš programas svetimomis kalbomis ir pasiinformuoti dėl galimybių jų sprendimus apeliuoti į aukštesnias instancijas, JAV LB atstovai — krašto valdybos pirm. ninkas Alg. Gečys ir visuomeninių reikalų tarybos pirm. Aušra Mačiulaitytė-Zerr, lydimi spaudos bendradarbio Kaz. Cikoto, balandžio 20 lankėsi Washingtone esančioje federalinėje komunikacijos komisijoje (Federal Communications Commission, sutrumpintai FCC). Kalbėtasi su William B. Ray, skundų ir nuostatam paklusimo skyriaus viršininku.

Daugiau kaip valandą trukusiame pokalbyje patirta, kad paliestų tautinių programų vadovai skatintini apeliuoti į FCC, iškeliant radijo ar televizijos stočių vadovybių suvaldišką elgesį. Tačiau, prieš apeliuojant, gerai susipažinti su radijo stoties FCC pateiktais argumentais, gaunant ar atnaujinant transliacijų leidimą. Su šiuo stoties vadovybės paruoštu dokumentu kiekviena stotis privalo užklausti supažindinti. Jei šio FCC nuostatai nebūtų prisilaikoma, galima kreiptis į FCC įstaigą Washingtone ir už mažą atlyginimą įsigyti stoties dokumento atspaudą.

Apeliuojant į FCC, nurodymas radijo programos klausytojų apytikris skaičius, pateiktini JAV cenzūroje esančių tautybių liečių daviniai, supažindintina su programų turiniu ir teikiama visuomeniniu patarnavimu (public service). Visais atvejais su stoties vadovybe sudarytini raštiški kontraktai transliacijų reikalui. Kontraktą atsisakant atnaujinti, iš stoties vadovybės taip pat gautinas raštiškas pranešimas. Apeliacijos atveju to pranešimo nuorašas siunstinas FCC.

William B. Ray pareiškė, kad FCC nėra priešinga programoms svetimomis kalbomis ir stengiasi joms padėti, transliacijų nevaržant įvairiais biurokratiniais nuostatais. Pavyzdžiui, FCC galėtų reikalauti stoties vadovybę turėti savo pareigūnų.

JAV imigracijos įstaiga vėl siekia deportuoti Kalifornijoje gyvenantį buv. Kroatijos vidaus reik. min. Andrija Artukovic, bet dėl teisės apeliuoti ši byla gali dar ilgai trukti.

New Yorke spausdinamų 3 žydų socialistų laikraščių — Jewish Currents, Morgen Freiheit ir Yiddishe Kultur — redaktoriai ir Sov. S-gos užtarėjai apkaltino Sov. S-gą, kad ji persekiodama žydus, pažeidžia marksizmo principus.

nus, kurie sektų svetima kalba transliuojamų programų turinį. Tačiau to FCC nedaro, nes tokiu atveju programų laiko kainos tautinėm grupėm pasidarytų nebeprieinamos. Tad pasitikima programų vadovų sąžiningumu, jų gera valia, pajėgumu neleisti programų naudoti asmeninių sąskaitų suvedinėjimui ar užgauliojimui.

Skundai, surišti su diskrimi-

nacija prieš programas svetimomis kalbomis, rašytini: Mr. William B. Ray, Chief, Complaint and Compliance Section, Federal Communications Commission, 1919 "M" Street, NW., Washington, D.C. 20554. Skundo nuorašas siunstinas JAV LB krašto valdybai, kuri savo ruožtu bus kontakte su FCC vadovybe.

JAV LB Inf.

SIŪLO PASTATYTI PAMINKLĄ STALINIZMO AUKOM

(atkelta iš 1 psl.)

persunkta religinėmis problemomis; visa joj krypstą į gyvenimo versmes, į kovą tarp gėrio ir blogio. Kaip vertino šį Jūsų kūrybos polinkį bičiuliai menininkai ir meno mėgėjai Maskvoj?

Vertinimas, žinoma, buvo įvairus pagal kiekvieno filosofinius įsitikinimus, bet daugumas buvo labai palankūs.

O kaip vertino oficialios valdžios ir partijos sferos?

Oficialios sferos mane buvo visai nubraukusios ir nuostolius. Bet kaltinimai prieš mane nebuvo antireliginio pobūdžio. Mano menas buvo laikomas "ideologiskai kenksmingu".

Pagaliau esat laisvajam pasauly, kur kiekvienam menininkui yra garantuota pilna kūrybinė laisvė. Čia Jūsų nevaržys nei partijos cenzūra, nei oficiali propaganda. Ką esat numatę sukurti artimiausioje ateity?

Dvidešimtį metų skyriau pagrindiniam savo gyvenimo projektui, kuriam daviau vardą "Gyvenimo medis", arba "Pasaulio širdis". Tas pasaulio medis mano vaizduotėje yra išsiskojęs širdies forma. Žinom, kad

pasaulio medis, širdis ir kryžius yra sinonimai, tos pačios reikšmės žodžiai. Ši skulptūra yra dedikuota dvidešimčiai žmonijos kultūros amžių; nemirtingojo žmogaus nuolatinei drausmei, jo kovom bei viltim. Prie šio projekto nuolat dirbu ir šiandien... Daugelis žmonių jį jau matė: Heinrich Boell, kardinolas Koenig ir kiti. Visiems jis padarė įspūdį...

Antrasis mano projektas yra siauresnės apimtys, bet ir jis yra glaudžiai susijęs su žmogaus likimu. Jis paliečia didžiąją mūsų amžiaus tautų tragediją, nusikaltimą, kuris dar nėra pakankamai atskleistas ir pasmerktas. Siūlau pastatyti paminklą stalinizmo aukų atminimui. "Stalinizmu" vadinu visas totalitarizmo apraiškas. Norėčiau, žinoma, paminklą totalitarizmo aukom pastatyti Rusijoje, nes ten yra jo tikroji vieta. Bet dabar tai nėra galima. Dėl to kreipiuosi į Vakarų pasaulio žmones, siūlydamas, kad paminklas stalinizmo aukom būtų pastatytas čia, laisvajam pasauly. Išreikšti pagarbą stalinizmo aukom ir įamžinti jų atminimą yra mūsų pareiga. Tuo paminklu pagerbsim ir dabartinio sovietinio režimo aukas.

Kzl.

CHICAGO, ILL.

Vakaronė su skautininku Juozu Toliušiū balandžio 22 Jaunimo Centro kavinėje buvo skirta susipažinti su jo knyga "13-oji laida". Vakaronę pradėjo LB Švietimo tarybos pirm. Bronius Juodelis. Jis gausiai susirinkusiems dalyviams pabrėžė, kad Švietimo taryba šį savo leidinį skiria mūsų jaunimui. Vytautas Bildešas, autorius jaunų dienų draugas, papasakojo apie jaunų dienų moksleivių nuotykius ir pasakaitę įtampos pilną epizodą. Nijolė Užabalienė trumpai ir tiksliai aptarė naujos knygos pobūdį ir išryškino jos veikėjus. Skautininkų ramovės pirm. v.s. Tallat Kelpša pateikė atsiminimų pluoštą iš bendros skautiškos veiklos su autorium. Irena Regienė, redaguojanti Drauge skautų skyrių, sveikino autorius ir linkėjo kūrybingos ateities. Skautų vyčių būrelio vardu žodį tarė v.s. Zigmas Jaunius. Nuotaikeingų kalbų autorius dėkojo visiem už gražų knygos įvertinimą ir gausų atsilankymą. Dalyvių prisirinko pilna kavinė. Tai daugiausia skautiškas jaunimas ir jų vadovai. Įsigijusiems šią naują knygą autorius pasirašė.

Juozą Masilionį, ilgametį Chicago aukštesniosios mokyklos direktorių, balandžio 24 Jaunimo Centro salėje pagerbė susirinkę 400 tautiečių. Akademinei programai daliai vadovavo inž. A. Alekna. Prof. dr. J. Puzinas skaitė paskaitą: "Lietuvos švietimas ir Vilniaus akademija". Jis pateikė įdomių faktų, kad lietuviai domisi mokslu ir mokoši jau 700 metų. Apžvelgė Lietuvos mokyklų atsiradimą ir visuomenės sluoksnių dėmesį mokslui. Mokyti. Dantutė Eidukienė apibūdino J. Masilionio pedagoginį darbą ir vadovėlių rašymą. Raštu sveikino vysk. V. Brizgys, gen. konsulė J. Dauž-

vardenė, Lietuvos atstovai dr. St. Bačkis, PLB garbės pirm. St. Barzdukas, LB krašto valdybos pirm. A. Gečys, daugelio mokyklų vedėjai ir buvę mokiniai. Žodžiu sveikino PLB pirm. Br. Nainys, LB Švietimo tarybos pirmininkai Jonas Kavališkas ir Bronius Juodelis. Mokytojų sąjungos pirm. J. Juknevičienė, Pedagoginio instituto direktorius Al. Dundulis, mokytojai J. Plačas, P. Turutė, V. Kerelytė, P. Kazlauskas, A. Likanderienė ir kiti. Direktorius J. Masilionis visiem dėkojo už pareikštus sveikinimus bei dovanas. Pabaigoje svečiam jis pristatė visus savo vedamos mokyklos mokytojus, kuriuos Pranė Masilionienė papuošė gėlėmis. Susirinkę sugiedojo Ilgiausių metų! Meninė programos daly solistė Dana Stankaitytė, buvusi J. Masilionio mokinė, padainavo penkias dainas. Akomponavo muz. Alvydas Vasaitis.. Kun. L. Zarembai sukalbėjus maldą, vyko vaisės ir J. Masilionio pedagoginių veiklų apžūrėjimas.

Dr. K. Bobelis, Altos pirmininkas, balandžio 26 Tautiniuose namuose sukviešto spaudos konferencijoj pranešė apie liudijimą Washingtone Europos saugumo ir bendradarbiavimo kongreso komisijoj. Dr. K. Bobelis liudijo lietuvių, latvių ir estų vardu. Komisijai jis pateikė memorandumą ir raštu išdėstė Sovietų prasižengimus Helsinkio konferencijos nutarimam, religinę persekiojimą ir žmogaus teisių laužymą. Spaudos konferencijoj dalyvavo didokas skaičius radijo ir spaudos atstovų darbuotojų. Konferencijai vadovavo kun. dr. J. Prunskis. Pabaigoje visi dalyviai buvo pavaišinti kava ir sumuštiniais.

J. Kaunas

Perskaitęs Darbininką, duok kitam!

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageldaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. **SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI**. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiadienį, penktadienį nuo 12 iki 6 val. Šeštadienį nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 296-5359. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-4296.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajonui — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiomis progoms. 846-5454-9527; vakare: 835-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-021 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — **SERMENINĖS**: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinašios kopyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laido tuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermeninės bet kurio miesto dalyje.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investavimas. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuvinių pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spailvotūs ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų nepadurdam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokas nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigliausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Gledraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kirniskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius į patarnavimą. Pasiūdoma Adresas: Redding Electronics, 2414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

DALE POVILAUSKAITE-SELLEI, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų; mažais ir dideliais kiekiais įvairiomis progoms. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant pristatoma į namus be atskiro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštadienį 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmadienį 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212-229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Prašau pratęsti prenumeratą 1977 metams

Vardas ir pavardė

Adresas

Darbininko prenumerata yra 12 dol. metams. Naujiem skaitytojams pirmiem metam tik 10 dol.

Siunčiu už prenumeratą \$

Už kalendorių \$

Spaudai paremti \$

Siunčiu skolą už 1975-6 m. \$

P.S. Kai kurie skaitytojai yra paprašyti apsimokėti prenumeratą už 1975-6 metus, bet nekreipia dėmesio. Nesulaukus mokescio, Darbininkas bus nutrauktas pagal pašto reikalavimus. DARB ADM.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

Subscription per year — \$12.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LOS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Prenumerata metams \$12.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata • Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Kai liepsnos kalba

Prieš penkerius metus, 1972 gegužės 13, Kaune atsitiko vienas įvykis, kuris privertė ne tik lietuvių tautą, bet ir visą pasaulį susimąstyti. Jaunuolis Romas Kalanta teatro sodely apsiplėję benzinu ir pats save uždegė. Jis sudegė šaukdamas: „Laisvės Lietuvai!“

Kokia tai šurpo protesto scena. Jaunuolis pačiame savo gražume, pačiame pavasary, eina pats į liepsnas, kad būtų praeikimas ir pasmerktas jo pavergejas, kad visi pamatytų, jog tauta kaip vergė surakinta.

Tas jaunas žmogus jau buvo gimęs ir užaugęs jų sistemoje. Jam nuolat buvo kalama, kad ten laimingas gyvenimas, kad ten visi išvaduoti, o pavergti tik kitur. Tik iš vyresniųjų jis girdėjo kuždesius, kad kadaise buvo Lietuvos respublika laisva ir kad ją pavergė svetima kariuomenė ir svetimi tankai.

Jo jauna širdis neapkentė vergijos, sovietinio melo, baisios diktatūros, kada turi visą laiką pergyventi baime. Visur buvo kalėjimas, visur grėisė ištrėmimas į Sibirą.

Jaunų širdžių neuždegsi tokiu gyvenimu. Tai vergo gyvenimas. Jis geriau pasirenka auką ir sunkų kelią, kad eitų į laisvę. Laisvės troškimas uždega naujus laužus ir šaukia žmones naujiem žygiams.

Kalantos liepsnos neužgeso prie teatro sodely. Jos tik dar labiau įsiliepsnojo visoj lietuvių tautoj. Tos liepsnos sustiprino rezistenciją ir pagarbą visiem didvyriams. Nors ir kaip okupantai saugo tą vietą, kur jis susidėgino, bet vistiek ten atsiranda gyvų gėlių. Ir kas jas padeda? Tik ne okupantai rusai ir jų pakalikai. Tai tos rankos ir širdys, kurios jaučia sunkią vergiją ir ilgisi laisvės.

Tas liepsnas pamatė ir visas

pasaulis. Nors sovietai stengėsi nuslopinti patį faktą, net buvo nutraukę telefoninį ryšį su Kaunu, bet vistiek žinia pasiekė pasaulį. Ir tai buvo nauja liepsna, kuri visiem labai aiškiai švietė — kaip tauta brangina laisvę! Prisiminkim tik įrašus Romos gatvėse. Iš nakties kažkas įrašė daugybę šūkių, įrašų, kurie šaukte šaukė už lietuvių tautos laisvę. Ten buvo minimas ir šis jaunuolis Romas Kalanta.

Tuo metu, kai Romas Kalanta susidėgino, į Maskvą keliavo Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas. Jungtinės Amerikos Valstybės pavergtiem yra savotiškas laisvės simbolis. Amerikos Laisvės statulą kiekvienas nešiojasi savo mintyse.

Pavergtieji žinojo, kad Maskvoj sovietai taip šeiminingaus, kad bus parodyta, kokie laimingi čia žmonės, čia visi laisvi. Ir kad būtų atkreiptas prezidento ir viso pasaulio dėmesys, jog sovietai yra patys didžiausi žmonių pavergejai, ir buvo uždegtos tos liepsnos Kaune prie teatro.

Tos liepsnos šaukte šaukė praskrendančiam lėktuvui — „Laisvės Lietuvai!“ Šaukė kaip toji pavergti gulbė praskrendančiom gulbėm — numeskite sparnus, kad ir aš galėčiau skristi!

Bet ar tada išgirdo šauksmą, ar pamatė, kaip kyla liepsnos?

-o-

Romas Kalanta virto kovotojų simboliu, tuo Lietuvos kovotoju, kuris žuvo Pilėnuose, kuris istorijos eigoj kentėjo ir kovojo, bet niekada neišsižadėjo laisvės. Laisvė turi būti nedaloma, laisvė visiem, ne tik Afrikos tautom.

Ir po 5 metų ši Romos Kalantos liepsna nesumažėjo. Ji dar skaidriau šviečia visiem ir visus kviečia jungtis bendram darbui, kad būtų Lietuva laisva!

Knygos tauta ir jos pašaukimas

„Jie yra izraelitai, . . . jiems priklauso protėviai, ir iš jų kano atžvilgiu yra kilęs Kristus“ (Rom 9, 4-5)

Romos imperijos didžiųjų miestų gyventojams ypatingai krito į akis viena savita religinė bendrija — žydiškoji bendrija. Nors ji Jeruzalę laikė savo religine sostine, tačiau didžiausi vešliomis bendruomenėmis graikų-romėnų aplinkoje. Tuo metiniame pasaulyje vargu ar buvo kita religinė bendrija, kuri taip uoliai, net aistringai, laikėsi savo tikėjimo ir papročių.

Žydų tikėjimas ir apeigos patraukė ne vieną pagonį. Jų tikėjimas vienu Dievu (monoteizmas) ir ištikimas laikymasis doros dėsnių pagonis domino. Vienų širdys prisirišo atsivertimo, kitų bent palankumo ryšiais prie žydų bendrijos. Filono Aleksandriečio pastangos peraiškinti žydų religiją helenistų filosofinių bei religinių krypčių pagalba taip pat teigiamai veikė nemažą pagonių skaičių. Bet, iš kitos pusės, daugelio dievų garbinimo (politeizmo) persunktoje aplinkoje, kur nebuvo įprasta risti religiją su dora, žydų religinė laikysena susilaukdavo ir pašaipos, ir pasipriešinimo. Žydų atsparus atkaklumas nepridėti prie pagonių dievų ir deivių garbinimo pagonims buvo nesuprantamas ir įtartinas. Jie tikėjo, kad visuomeninė gerovė ir asmeninė palaima pri-

ŠVENTOJO RAŠTO TAUTA

ANTANAS RUBŠYS
MANHATTAN COLLEGE

klausė nuo dievų ir deivių malonės. Kai kuriuose istorijos tarpsniuose pagonių pašaipei laikysena žydų atžvilgiu virto kerštinga pagieža.

Ši išskirtinė žydų tautos laikysena, jų tikėjimo įkvėpta, nebuvo nauja. Ji augo ir ryškėjo daugelį amžių, buvo perduodama iš kartos į kartą. Žydų tautos tikėjimo širdis buvo gyvas ištikinimas, kad Jahve, vienintelis tikrasis Dievas, juos išsirinko būti ištikimais jo nuostabių darbų liudininiais istorijoje. Taip jie suprato savo tautos pašaukimą. (Jahvė — hebrajiškai keturių raidžių žodis — YHWH, kuris reiškia JIS-YRA. Žydams Dievo vardas išreiškė, kad „jis yra istorijos įvykiuose dėl mūsų“.) Jų Raštai, Senasis Testamentas, remiasi išrinkimo apreiškimu Mozei, jų turinys — išrinkimo savimonės istorija. Žydams nebuvo jokios abejonės, dėl ko žmogus gyvena. Jų tikėjimo gajumas ypač ryškus grėsmingų istorinių įvykių laikotarpiuose. Tikėjimo laikysenos įsivavinimas reikalavo iš kiekvienos kartos ir kiekvieno asmens naujai įsigyventi į tai, ką Die-

vas jų tautai apreiškė istoriniuose įvykiuose, ypač tragiškuose. Jie tikėjo, kad jų Dievas yra Istrijos Viešpats, kuris kadaise juos prašekino varge, svetimoje Egipto žemėje, kviesdamas jam paklusti ir liudyti jo galingai valiai išganymą.

Žydai tikėjo, kad Dievas kalbėjo jų protėviams ir kad jo Žodis užrašytas Šventraštyje, Dievo Knygoje. Šis Dievo Žodis buvo laikomas pirmine šviesa, kurios pagalba galima suprasti istoriją ir Dievo valią.

Norint pažinti žydų religinį gyvenimą pirmajame krikščionybės amžiuje, reikia suprasti svarbesnius įvykius jų tautos istorijoje ir jų ryšį su bendrijos gyvenimu. Žydų istorijoje yra ryškūs du veiksniai: tąsa ir kaita. Žydų religinė bendrija lieka nuolat savita ir nuolat atsinaujina istorijos eigoje. Smalsumas traukia žmogų iš savės į aplinką ir į ateitį, o atsargumas jį prilaiko. Laikui bėgant, kinta žmogaus galvoseną ir jos išraiškos, drauge bręsta ir tikėjimas, viltis, meilė, atsiveriant vis platesniems akiračiams.

Potremtinė žydų tautos istorija: žydai po svetimųjų jungu

Tremtis ir išvadavimas. Šeštajame amžiuje prieš Kristų žydų tautą ištiko vienas iš skaudžiausių įvykių jos atmintyje. Babiloniečiai sunaikino Jeruzalę ir Šventyklą (587 m. prieš Kristų), nuniokojo Judos karalystę ir išvedė iš nelaisvės ne tik vadovaujančius religijai ir politikai, bet ir tūkstančius paprastų žmonių. Padėtis atrodė beviltiška.

Tremties pasekmės turėjo nepaprastai daug reikšmės tolimesnei žydų tautos istorijai. Šeštojo amžiaus pabaigoje persai nugalėjo babiloniečius ir leido žydų tremtiniams grįžti į savo tėvynę (538 m.). Daugumas grįžti nenorėjo, jie liko Babilone. Tik drąsieji ryžosi žygiui, kuris tęsėsi per visą šimtmetį. Mažos grupelės organizavosi ir keliavo į Palestiną, ten pamazų kūrėsi. 515 m. prieš Kristų Jeruzalės Šventykla jau buvo atstatyta, ir pats miestas su sienomis palengva kilo iš griuvėsių. Tačiau atstatymas sunkiai sekėsi. Kaimynų priešiška laikysena — šiaurėje samariečiai, pietuose edomiečiai — darbą trukdė. Tik apie 450 metus Jeruzalės atstatymas buvo pabaigtas. Taigi penktojo amžiaus gale Jeruzalė vėl tapo žydų tautinio ir religinio gyvenimo centru.

nio gyvenimo širdimi, nors buvo persų politinėje valdžioje. Persai žydams davė pakankamai laisvės būti savitais ir puoselėti savo religinį gyvenimą bei galvoseną. Vyriausiojo kunigo vadovaujami, jie tapo teokratinė bendrija Persijos imperijoje.

Graikų valdžioje. Graikams užkariavus Persiją ir jos žemes, žydai graikams priėmė išskėtomis rankomis. Po Aleksandro Didžiojo mirties žydai pradžioje buvo Ptolemėjų, vėliau Seleukidų valdžioje, džiaugdamiesi panašia religijos laisve, kaip persų laikais. Kol mokėjo mokesčius ir nebuvo priešiški graikų valdžiai, nebuvo bėdos. Tik Antiochui IV Epifanui įsėdus į Seleukidų karalystės sostą (175-164 m. prieš Kristų), žydų padėtis staiga pasikeitė. („Epifanas“ reiškia „(Zeuso) apsišėkimas“). Antiochas IV save laikė vyriausiojo dievu, Zeuso apoteze. Imperatoriaus sudievinimas buvo įprastas rytuose.)

Istorikai ir anuomet, ir šiais laikais įvairiai aiškina, kodėl Antiochas IV Epifanas ėmė persekioti žydus. Daugelis jų sako, kad valdovas iš to turėjo praktiškos ekonominės naudos: jam trūko lėšų karams su Ptolomėjais ir taip pat plačių rytinių šalių valdymui, o žydų tauta buvo parankus iplaukų šaltinis. Antiochas IV Epifanas pakėlė žydams mokesčius, ir, negana to, dar išstatė vyriausiojo kunigo garbę ir pareigas turgavietėn. Teisėtas vyriausias kunigas Onijas buvo atstatydintas, o jo vietą gavo Jasonas, užmokėjęs didžiausią sumą pinigų ir pažadėjęs uoliai helenizuoti žydus. Antiochas didžiavosi savo helenizmu ir ryžosi jėga jį prikergti savo pavaldiniams. Konfliktas su žydais buvo neišvengiamas.

Naujas vyriausias kunigas, Jasonas, pastatė sporto salę pačioje Jeruzalėje, kur jauni žydai, nuogi, pagal graikų papročius, lavintųsi kūno kultūroje. Kai kurie jų, gėdindamiesi savo žydiškos kilmės, chirurgų padėdami, ėmė naikinti savo apiplaukymus. Žydams, gerbiantiems savo religiją, visa tai buvo pabaisa, nes prieštaravo Mozės įstatymui ir sandorai su Dievu. Išliko pamaldžių žydų grupė, Hasidim (hebrajiškai „pamaldieji“ arba „ištikimieji“), kurie ėmė priešintis Jasonui ir helenistams žydams, tikėdami,

(nukelta į 4 psl.)

Romas Kalanta

Šatrijos Ragana
VIKTUTE

18

Pradėjome šnekėti apie visokias kalbas. Ponia B. tarė, kad kalbininkai tyrinėję lietuvių kalbą ir radę ją labai turtingą esant. Pavyzdžiui galima paimti nors ir žodį „myc“, kiek yra lietuvių kalboje žodžių tam veiksmui išreikšti: mazgoti, skalbti, plauti, valyti, prausti . . .

O tuo tarpu ponis B. tarė mane:

— Girdėjau, kad tamsta mokaisi lietuviškai; ar tai tiesa?

— Taip.

— Negaliu to pagirti. Lingvistai, tyrinėjančiam kalbas, kiekviena yra naudinga. Bet juk tamsta tokiais mokslais neužsiimi, dėl to daug naudingiau praleistumei laiką, išmokdama angliškai ar itališkai. Šios literatūros turtingos, gražios.

— Aš prieš naudą statau — pareigą. O pareiga laikui išmoksi savo gimtosios kalbos.

— Ak, taip? Mano nuomone, tamstos gimtoji kalba yra lenkiška: pirmus žodžius ištarei lenkiškai; tamstos tėvai kalbėjo ir kalba lenkiškai.

— O mano nuomone — ne. Lenkiška kalba yra mūsų priimta, bet ne gimtoji. Juk šio šimtmečio pradžioje beveik visa lenkų inteligentija prancūziškai tekalbėjo, savo kalbą jau buvo taip užmiršusi, kad net kelių sakinių nebemokėjo lenkiškai sudėti. Tai, tamstos nuomone, jų gimtoji kalba buvo prancūziška?

— Keistus prilyginimus tamsta darai . . .

— Visai tinkamus. Tada malonu buvo žiūrėti į lenkus. Kiekvienas protingas lenkas stengėsi kuo greičiausiai grįžti prie savo kalbos. Ir tamsta pripažįsti, kad tai buvo jų pareiga. Taip pat ir manoji — grįžti prie lietuviškos.

Tuo ir pasibaigė mūsų šnekė.

8 sausio.

Ponas Jonas atsisveikino šandien su mumis: būk turįs dar kažin kur važiuoti, būk reikią jam pas tėvus pabūti. Aš netikiu, nes buvo žadėjęs pavišėti pas mus ilgiau. Labai jo neprašiau pasilikti, nors ir gaila man buvo jo draugijos: ir skaitėme kartu, ir pasikalbėti su juo ga-

lima apie tiek įdomių dalykų. Neprašiau dėl to, kad jam to mano jausmo, matyti, neužtenka, o jokio gilesnio jausmo duoti negaliu. Ir reikėjo tarp dviejų tai meilei įsipainioti! Taip būtų malonu gyventi su juo geruoju, dispuotuoti, klausyti jo pasakojimų . . . Dabar, Dievas žino, ko jis nori, nuolat piktas, pavydus, tikra nelaimė!

Atsisveikindama tariau:

— Gaila, kad tamsta taip greit išvažiuoji.

— Et, ką ten! Pagrįs daktaras ir palinksminis tamstą. Kam dar čia manęs reikia!

— Vienas kitam nesipriešina: malonu su daktaru, malonu ir su tamsta.

— Bet vis dėlto su daktaru maloniau, ar ne?

— Apmaudas mane paėmė.

— Gal būt, — atsakiau.

Jis paraudo ir atsisveikinęs skubiai išvažiuavo.

11 sausio.

Ilgoka be daktaro . . . Ateina vakaras, atsisėdu su koku darbeliu ar su knyga ir lyg laukiau, lyg klausau, ar nesugirgždės priemenės durys. Taip jau pripratau prie jo draugijos, kad, rodos, kažin ko trunka.

Per šventes važinėjaus, linksminaus, dabar vėl prasidėjo įprasti darbai. Jų atsirado dar daugiau, nes turiu šešis naujus mokinius: gaspadoriaus ir kumečių vaikus. Be to, kas vakarą išėina mažiausiai valanda pasi-

kalbėjimams su tarnaitėmis. Kana kados daktaras sumanė jas pramokyti šventosios istorijos, Lietuvos istorijos ir geografijos. Tikslas — kad jos įsigytų nors šio tokio supratimo apie tuos dalykus, kad šventoji istorija padėtų joms geriau suprasti tikėjimą, o Lietuvos istorija sukeltų jose patriotizmo, parodydama, kas lietuviui buvo, kas yra ir kas turi būti. Prieš kelias dienas pradėjau tas pamokas, kas vakarą pasakodama apie kitą dalyką paeiliui. Reikalingų vadovėlių nėra, reikia pasakoti iš savo galvos, be to, gyvas žodis labiau suprantamas. Pabaigus pasakoti, liepiu kiekvienai po gabalėlį atkartoti. Per kitą pamoką vėl klausiu tai, apie ką sakiau pirmiau.

Žinoma, nelengvos man tos prelekcijos: nuolat trunksta lietuviškų žodžių ir reikia lopyti savo kalbą lenkiškais, lietuviškai išsipaitytais. Tačiau su džiaugsmu turiu prisipažinti, kad kas kart mažiau tų lopų reikalauju: kasdien skaitydama lietuviškai, vis daugiau tos kalbos išmokstu.

13 sausio.

Labai mėgstu ūkį. Niekur kitur negali žmogus būti taip arti gamtos ir liaudies, niekur negali būti laisvesnis. Ūkininkui nereikia lenkti galvos ir drebėti prieš visokių savo principus; ant savo žemės sklypelio jis — ponas. Labai noromis dabar šeiminkauju ir darbuojuos, tik daž-

nai skauda širdį, kad negaliu padaryti viso to, ko norėčiau, ir kas, man rodos, yra būtina. Norėčiau bent kiek palengvinti darbininkų būvį, kumečiams duoti daugiau patogumų, šeimynai geresnį valgi. Tėvai nesigailėtų ir įvykdyti mano sumanymus, bet, nelaimė, visokios materialios aplinkybės riša rankas. Apmaudas mane ima atsiminus kai kuriuos mūsų dvarininkus. Kiek sykių teko girdėti ponias kalbant apie porcijas šeimynai:

— Kiek tu dirbi iš svaro mėsos? — klausia viena.

— Tris.

— Taip mažai? Kas taip gali duoti! Aš visados padarau keturias.

Galvoja, kaip mėsos kąsnelį nutraukti nuo darbininko, peninčio juos savo prakaitu, o parėdams leidžia šimtais. Ponai iš savo pusės irgi nesnaudžia: parėdavinėja javus, o kumečiams duoda antrininkus. Baisu pamąstyti! Ir visados, atminus tai, dėkoju Dievui, kad mano tėvai nepriklausė tų gudriųjų dvarininkų rūšies, nes koks man tada būtų gyvenimas?

Gražios dabar naktys: šviesios, tylios, ramios. Tamsiame danguje žiba apskritas mėnuo, auksinės žvaigždės blizga mirksėdamos, o žemai viskas balta ir balta . . . Sodo medžiai miega, apdengti sodo gėlių pūkais, toliau matyti užšalusios Ventos vaga, panaši į platų vieškelį, dar toliau — susikūpinusių trobelių bū-

rys . . . Toks visur didelis ramumas, tokia didelė tyla . . .

Kaip man visa tai brangu! Kaip lengvai kvėpuoja krūtinė tokiomis naktimis, turėdama prieš save tą mylimąją Ventą, tas senas, surūkusias trobeles!

16 sausio.

Šiandien nuvažiuoju su reikalais pas Būtautą. Radau ten svečių: Onytės ištėkėjusių seserį ir dar porą panelių ir ponių. Neilgai teviešėjau, tačiau supėjau susibarti ir, tur būt, sukelti sau pasigailėjimo tų ponių širdyse. Jos kalbėjo apie kažin kokią panelę, turinčią jaunikį, sakydamos, kad ji kviaila būtų nepriėmus jo, nes jis esąs žmogus doras, turtingas ir t.t. Klaušiau klausiau, pagaliau atsiliesčiau:

— Vis tai labai gražios ypatybės, bet, man rodos, čia svarbiausias dalykas, ar ji myli jį. Jei ne, tai kaip gali tekėti?

— Cha, cha, cha! — nusijuokė viena. — Meilė — gražus daiktas poezijoje, bet gyvenime neapsimoka.

— Tamsta manai, — tarė antara, — kad ištėkėti reikalinga meilė? Per jauna dar esi. Meilė netvirta: ne juste nepajaus, kaip išnyks, ne pėdų nepalikus. Su meile netoli teneuiesi!

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ BIČIULIO VIEŠNAGĖ AMERIKOJ IR KANADOJ

Kun. M. Bordeaux kalbėjo apie religijos persekiojimą Lietuvoj

Nuo balandžio 21 iki gegužės 3 Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Kanadoj lankėsi svečias iš Anglijos — anglikonų kunigas Michael Bordeaux.

Jis yra įsteigęs institutą, kuris tyrinėja religijos ir komunizmo santykius — Centre for the Study of Religion and Communism — Keston College, Kent, Anglijoje. Jis ir vadovauja šiam institutui. Institutas jau devyneri metai dokumentuoja tikinčiųjų persekiojimą Sovietų Sąjungoj ir kituose komunistų pavergtuose kraštuose.

Šiuo klausimu centras informuoja laisvojo pasaulio spaudą, leidžia mokslinio pobūdžio žurnalą — Religija komunistų kraštuose — Religion in Communist Lands, populiarus pobūdžio aplinkraščių — The Right to Believe — Teisė tikėti. Taip pat veikia spaudos informacijos centras, kuris angliškai spaudai teikia vėliausias žinias apie tikinčiųjų persekiojimą. Šios agentūros dėka Vakarų pasaulis plačiau sužinojo apie Sovietų valdžios potvarkius, kurie tvarko religijos reikalus. Taip pat sužinojo ir apie Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką.

Kun. Bordeaux pats ar su kitais yra parašęs eilę veikalų šiais religijos persekiojimo klausimais. Jis pats parašė šias knygas — apie ortodoksų persekiojimą, apie protestantų persekiojimą Sovietų Sąjungoje. Dabar parašė knygą ir apie Lietuvos katalikų persekiojimą, pasinaudodamas Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika. Knygą pavadino — Lithuania — Land of Crosses — Lietuva — Kryžių kraštas. Knyga bus išleista ateinančiais metais.

Jo vadovaujamas institutas susilaukė platesnio susidomėjimo. Prieš porą metų gavo iš Fordo Fondo vienkartinę paramą — 30,000 dol., kad paruoštų knygą apie tikinčiųjų persekiojimą Lietuvoj, pasinaudojant Liet. Kat. Bažnyčios Kronika. Ta jo parašyta knyga siekia toliau nei Kronikos. Jis vaizduoja įvykius dar prieš Kronikos pasirodymą. Baigia Kronikos 24 numeriu.

Kalba amerikiečiams

Balandžio 22-24 jis buvo Vašingtone ir dalyvavo Georgetown universiteto sukvietame susirinkime, kuris svarstė —

kaip pasirošti Belgrado konferencijai.

Šiuose pasitarimuose dalyvavo nemaža senatorių, kongresmanų ir kitų valdžios žmonių. Čia visi dalyviai buvo supažindinti su žmogaus teisių varžymu Lietuvoj ir kituose pavergtuose kraštuose.

Balandžio 27-29 Notre Dame universitete vyko simpoziumas

tema — Žmogaus teisės ir Amerikos politika. Šiame simpoziume dalyvavo ir kun. Bourdeaux ir Londono universiteto profesorius Peter Reddaway ir kun. K. Pugevičius.

Čia buvo suvažiavę apie šimtas juristų, politinių mokslų žinovų, pareigūnų iš Valstybės departamento, prezidento Carterio štabo narė, Amerikos ka-

PAVASARINĖS MINTYS LITUANISTINIO ŠVIETIMO REIKALAIS

A. MASIONIS
Elmwood Park, N.J.

4

Dar mėnuo, ir mūsų vaikai bus namie. Ištiesą dieną, visą ištiesą savaitę. Gerai, jei bent vienas iš tėvų, dažniausiai motina, nedirba ir esti namie. Bet jei dirba abu tėvai, vienu metu ar pamainomis, tai jau susidaro nemaža problema, ką daryti su vaikais, kai jie visą laiką namie, kaip juos sulaikyti nuo gatvės arba atplėšti bent kuriam laikui nuo televizijos, kaip juos užimti, kaip jiems surasti kokį nors užsiėmimą, kad jie nedykinėtų, bet praleistų laiką naudingai.

Čia kaip tik ateina tėvams į pagalbą vasaros stovyklos. Kas gi nėra girdėjęs apie Nekaltai Pradėtosios Marijos seserį kiekvieną vasarą organizuojamas jaunimui stovyklas Neringoj ir Dainavoj arba skautų ir ateitininkų stovyklas tose pačiose ir kitose vietose. Tie tėvai, kurie yra pamėginę leisti į jas savo vaikus, labai tuo džiaugiasi ir vadina tai tikra palaima, kad tokie dalykai yra organizuojami.

Vasaros stovyklos yra praktiškas lituanistinio švietimo pratėsimas

Man rodos, visi skaitytojai puikiai žino, kad lituanistinis švietimas nėra vien tik lietuvių kalbos gramatika, skaitymas ir rašymas. Lituanistika plačia prasme apima ir Lietuvos krašto pažinimą, jos istoriją, literatūrą, papročius, tautosaką, dainas, šokių, meną, žodžiu, visą krašto kultūrą. Visų šitų dalykų yra mokoma pilnose lituanistinėse

mokyklose. Bet mum visiems yra suprantama, kad lituanistinė mokykla, net ir ta, kuri turi ir 8 skyrių pradžios mokyklą ir dar priedo 4 klasių aukštesniąją, negali, dirbdama vien tik šeštadieniais, visų tų dalykų išsamiai perduoti. To nepadarys per porą savaičių ir jokia vasaros stovykla, bet vasaros stovykla yra nepamainoma pagalba lituanistinio švietimo srity ir mokyklai, ir tėvams iš praktiškos pusės.

Visais laikais, pradedant pradžios mokykla ir baigiant universitetu, greta mokiniams ir studentams perteikiamos teorijos, buvo reikalaujama ir praktikos. Vasaros stovykla ir yra tos praktikos atlikimas.

Pvz., mokykloj mokiniai girdi ir skaito apie lietuvių tautosaką, lietuviškas dainas, jų grožį. Bet kartais ta mokykla yra tokia maža, kad ji negali sudaryti choro. Gerai, jei dar mokytoja kartkartėmis su vaikais klasėje padainuoja. Bet argi galima tai palyginti su tuo, kai stovykloj, pamiešėj ar paežerėj, koks 100 stovyklautojų užtraukia lietuvišką dainą, kurią net aidas nuo miško atkartoja. Kiekvienas stovyklautojas pajunta, kad tai gražu, ir jam norisi ir daugiau tokioj draugėj, tokioj nuotaikoj dainuoti. Svarbiausia, kad čia nėra jaučiamas klasės nuotaika, nors ir čia mokoma, ir taisykla, ir reikalaujama.

Arba paimkim Lietuvos Bažnyčios Kroniką. Visai kas kita yra apie ją klasėj kalbėti, klasėj ar namie ją skaityti, ir visai kas kita matyti stovykloj inscenizuotą Nijolės Sadūnaitės teismą (tai praėjusią vasarą Neringos stovykloj kiekvienos stovyklaujančios grupės buvo padaryta). Ir vėl, svarbiausias dalykas, kad čia visi vaidintojai, ir teismas, ir milicininkai, ir kaltintojai, ir liudininkai, ir Nijolė, buvo patys stovyklautojai. Jie ne tik tą Kronikos dalį po kelis kartus skaitė ir mokėsi atmintinai, bet viską kartu ir išgyveno. Išgyveno ne tik vaidintojai, bet ir žiūrovai. Kad būtų matę, su kokių dėsnių pirmose eilėse sėdė visą vaidinimą patys mažieji! Tikrai buvo gražu pažiūrėti.

Tai tik pora pavyzdžių. O kur kiti vaidinimai, eitynės su lietuviška vėliava prie aukuro, kitokie inscenizavimai, susikauptimai Beržų Šventovėj, jau su temomis, vakare, ir programos atlikimais prie žvakių šviesos; kur sportas, plaukymas, iškylos į mišką; kur jauniems pasakų sekimai, dienoraščių rašymai, įtraukiant visus svarbesnius lietuvių negu atsižadėti švento savo tautos pašaukimo. Pagaliau, kunigo Matatijo iš Modiv miestelio vedami, žydai sukilo. (Matatijas buvo iš Hasmon šeimos, todėl jo palikuonys vadinami hasmoniečiais.) Matydami žydą, aukojantį aukas ant pagonių altoriaus, Matatijas jį užmuše, tuo įžiebdamas sukilimo kibirkštį. "Kas myli tėvų žemę ir širdyje laikosi savo tautos pašaukimo, teseka mane", — tuo šūkiu Matatijas aplink save būrė drąsius kovotojus. Drauge su penkiais savo sūnumis ir jį pasekusiais tautiečiais jis įsitaisė kalnuose netoli Jeruzalės ir iš čia

talikų vyskupų štabo narė, Tarpautinės Amnestijos bei kitų organizacijų atstovai.

Konferencijos dalyviams buvo raštu įteikti duomenys iš Liet. Kat. Bažnyčios Kronikos nr. 19-24. Šių kronikų tekstą paruošė kun. K. Pugevičius, o ją konferencijos dalyviams parūpino Laisvojo pasaulio lietuvių žmogaus teisių komisija.

Čia Lietuvos draugai turėjo progos kitus painformuoti apie Lietuvos tikinčiųjų padėtį. Taip, pavyzdžiui, buvo painformuotas Australijos atstovybės Vašingtone narys.

Kalba lietuviams

Kun. Bourdeaux aplankė ir didžiąsias lietuvių kolonijas. Jį ly-

tokią stovyklą stebuklo nepadarys. Bet tie tėvai, kurie pradedą savo vaikus leisti į stovyklas jau nuo jų septynerių metų amžiaus iki keturiolikos ar šešiolikos metų, tikrai džiaugiasi, kad vaikai grįžta labiau tėvų pasiilgę, labiau jų po to klausos, labiau juos gerbia; grįžta lietuviškesni, išmokę daugybę dainų. Svarbiausia, kad čia lietuviškas jaunimas susipažįsta, kasmet pažintį atnauja, paskui susirašinėja, ir taip, tą draugystę puoselėdami ir jos nenutraukdami, daugelis, ją išplėsdami dar skautų ir ateitininkų stovyklose, vėliau sukuria ir lietuviškas šeimas. Taigi, jei tėvai per tuos vaikų stovyklavimo metus kiek ir pavargsta, tai vėliau tas apsimoka šimteriopai visais atžvilgiais.

Reikia pasitobulinti ir lituanistinių mokyklų mokytojam

Š. m. kovo 25 šitame pačiame laikrašty buvo išspausdintas labai geras vadamasis taip pat švietimo reikalais, kur mokytojų, ypač jaunesniųjų, pasitobulinimo reikalas jau buvo labai laiku išskeltas. Jų minčių aš čia neminėsiu, tik pabrėšiu, kad šį reikalą imtųsi organizuoti vietos LB apylinkės ir tėvų komitetai.

Lituanistinių mokyklų vedėjai ar direktoriai, pasitarę su savo mokytojais, nustatys, kiek ir kokius mokytojus reikėtų į Dainavos studijų savaitę pasiųsti, o LB apylinkių ar apygardų vadovybės bendromis jėgomis su tėvų komitetais tegu pasirūpina lėšomis — apmokėti bent jau kelionę, o gal, kur apylinkės ar apy-

dėjo lietuvių Religinės Šalpos reikalų vedėjas kun. Kazimieras Pugevičius. Jiedu dar aplankė Clevelandą, Čicagą, Toronto. Taip pat gegužės 3, antradienį, kalbėjo ir New Yorke. Į Kultūros Židinio mažąją salę buvo susirinkę per 100 žmonių. Svečias labai įdomiai kalbėjo apie Lietuvą, apie religijos persekiojimą. Kalbėjo valandą laiko ir paskui atsakinėjo į klausimus.

Visose vietose jis pabrėžė tikinčiųjų atsparumą ir kartu ryškino mintį, kad reikia kuo plačiausiai informuoti pasaulį apie tuos įvykius, kurie ten vyksta.

Į Angliją jis išvyko gegužės 4, trečiadienį.

Lietuvos ministeris Washingtono Povilas Žadeikis, miręs 1957 gegužės 11. Šiemet sueina 20 metų nuo jo mirties, taip pat suėjo ir 90 metų nuo jo gimimo. Plačiau jis bus prisimintas atskiru straipsniu kitame Darbininko numery. Nuotr. V. Maželio

Veikli helenistų grupė bandė išlaikyti vyriausiojo kunigo vietą savo tarpe ir šaukėsi Seleukidų karaliaus pagalbos. Nenuostabu tad, kad Judas nesiryžo paleisti savo vyrų namo.

Sukilimas dėl religinės laisvės virto kova dėl politinės ir tautinės laisvės. Šias grumtynes tęsė Judo broliai, jam žuvus. Simonui vadovaujant (142-135 m. prieš Kristų), žydai užėmė keletą sūrų tvirtovių ir pačią Akros pilį. Žydų padėtis žymiai pagerėjo, ir jie dabar galėjo savarankiškai tvarkytis. Simono žygius pagerbė padarydami jį teisėtu vyriausiuoju kunigu, nors jis ir nebuvo iš tos šeimos, iš kurios vyriausieji kunigai paprastai būdavo imami.

Metams bėgant, Makabėjų valdžia pasidarė labiau ir labiau politinė, jiems siekiant vis toliau praplėsti krašto ribas. Johannes Hyrcannus (135-104 m. prieš Kristų) bandė atstatyti Dovydo laikų karalystę. Šis bandymas buvo beveik pilnai įgyvendintas Simono sūnaus, Aleksandro Jannaeus (103-76 m. prieš Kristų) valdymo metu. Jo būta kur kas veržlesnio savo užmačiose ir grubesnio savo žygiuose negu jo tėvo. Samdinių pagalba jis net užpuldinėjo savo tautiečius, kurie jam driso pasipriešinti, ir nužudė eilę vadovaujančių žydų. Religiniai pirminio Makabėjų sukilimo tikslai buvo visiškai išnykę, ir dauguma žydų Aleksandrą laikė neišstikimu sukilimo didvyrių dvasiai. (Kumrano "vienuoliai", žydų atskala, buvo vieni iš tų, kurie vėlyvesniuose Makabėjus atmetė.)

Aleksandro Jannaeus našlė Aleksandra (76-67 m. prieš Kristų) bent šiek tiek atstatė damą žydų tautoje. Jai mirus, du jos sūnūs ėmė peštis dėl valdžios — ir vienas, ir kitas turėjo užnugarį žyduose. Abu siuntė pasiuntinius pas Pompėjų, Sirijoje, prašydami Romos paramos. Ir trečias pasiuntinys, žydų visuomenės paskirtas, nuskubėjo pas Pompėjų reikalauti, kad monarchija būtų visiškai panaikinta ir žydų tauta gal galėtų džiaugtis nepolitinė padėtimi.

(Bus daugiau)

Neužmiršk lietuviškos spaudos!

Savaitę trukusi paroda Yeshiva universitete ir Ukrainiečių universitete rodė armėnų, gudų, totorių, estų, žydų, latvių, lietuvių, rusų, turkų, ukrainiečių ir kt. religinio ir tautinio meno eksponatus. Atidarymo vakare dainavo Irena Stankūnaitė-Silva, akomponuojama Dalios Sakaitės. Čia jos su Helen Kulber, kuri paskolino eksponatus lietuvių skyriui. Prieky Anelės Steponienės keptas raguolis, kuris ypač domino lankytojus. Nuotr. Antaninos Binkins

ČIURLIONIO ANSAMBLIS KONCERTAVO PROVIDENCE

Nedidelė Providence, R. I., lietuvių kolonija balandžio 24 pasikvietė Čiurlionio ansamblį iš Clevelando. Pradžioje atrodė neįmanoma, nes vien ansamblio transportas atsiėjo 3,500 dol. Bet buvo surizikuota, nes buvo gauta valstybinė salė, kurioje telpa 2,200 žmonių.

Koncertą rengė tas komitetas, kuris organizavo Amerikos 200 nepriklausomybės metų suaktyvėjimą. Komitete dalyvauja 12 asmenų.

Kiek paklaidžioję po Warwick, čiurlioniečiai šeštadienio vakare 10 val. atvyko į miestą. Pasitiko komiteto nariai ir tuoj įkurdino viešbutį.

Gieda mišių metu

Sekmadienį 10 val. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje buvo iškilmingos mišios, kurias koncertavo kun. kleb. V. Martinkus, prel. V. Balčiūnas, kun. V. Paulauskas ir Tėv. A. Jurgelaitis, OP. Pamokslą pasakė klebonas.

Čiurlionio ansamblis giedojo paties vadovo, kompozitoriaus Alfonso Mikulskio sukurtas mišias, kurios skambėjo didingai gerą akustiką turinčioje bažnyčioje.

Am. Lietuvių piliečių klubas gardžiai svečius pavaišino. Tą dieną visą laiką linojo, karta net ir smarkiau, bet žmonės į koncertą staiga ėmė rinktis iš visų pusių. Atvyko autobusais, lengvomis mašinomis, net iš toliausių N. Anglijos vietų. Viso koncerte dalyvavo 1300 su viršum. Tai daugiausia 3 ar 4 kartos lietuviai. Buvo ir nelietuvių.

Koncerto proga buvo išleista plati programa, kur buvo ir informacinės medžiagos apie Lietuvą, apie Amerikos lietuvius, paminėti ryškesnieji senieji Amerikos lietuviai. Viršelį padarė dail. Julius Špokevičius.

Koncerto pradžioje inž. Donatas Šatas angliškai supažindino su Čiurlionio Ansambliu. Trumpai pasveikino komiteto rengimo pirmininkę Jean Coughlin.

Didingas koncertas

Ansamblis koncertą pradėjo Amerikos ir Lietuvos himnais. Tolimesnė programoje buvo atliktos šios dainos: Mes padainuosim, Anoj pusėj Nemuno, Gegužinės daina, Piemenaitės daina (su soliste Irena Grigaliūnaite), Žvejai. Tada Danutė Bankaitytė puikiai paskambino kanklėmis lietuvišką rapsodiją.

Po jos vyrų choras atliko šias dainas: Kai aš joju per girę, Naktis prie Nemuno ir Kad aš joju per beržyną.

Po pertraukos moterų choras su kanklių palyda padainavo: Kur lygios lankos, Audejos daina, Visi berneliai po akių, Laidynėlis.

Moterų chorą pakeitė tautiniai šokiai. Buvo pašokta: Subatėlė, Oželis. Kanklininkės M. Bankaitytė ir E. Muliolytė paskambino Jaunystės žaismą, šokėjos vėl pašoko Kalvelį, Malūnėlį.

Choras su kanklių palyda atliko: Skamba, skamba kankliai, Žvang žirgelis lankoje (su solistais I. Grigaliūnaite, A. Giliu), Rambyno baladė (su solistais I.

Grigaliūnaite ir V. Plečkaičiu), Čia kraštas liūdnas, Vestuvių baladė (su solistais I. Grigaliūnaite, A. Giliu ir R. Butkumi), Papartėlis. Koncertą baigė daina Namu ir God Bless America. Programoje buvo apibūdinta kiekviena daina, ką ji vaizduoja.

Koncertas buvo tikrai repre-

zentacinis ir tiko šiai gražiai salei. Juo buvo sužavėta gausi rinktinė publika. Nuoširdi padėka priklauso ansamblio vadovui Alfonsui Mikulsiui ir jo žmonai Onai Mikulskienei, kuri vadovauja kanklių orkestrui. Didį padėką visam ansamblui, kad atvažiavo ir čia atliko tokį gražų koncertą.

Ansamblis po koncerto net nebevalgė, o tuoj išskubėjo namo. Jų laukė ilga, keliolikos valandų kelionė.

KVM-PŽ

NUSKENDO 1504 ŽMONĖS

Titaniko žuvimo 65 metų sukakčiai (5)

SOS

Kapitonas jau pamatė pavojų. Jau nebėra jokių juokų. Neskęstantis laivas nesusilaikomai svyra nosim į vandenį. Įsakė siųsti telegramas — pagalbos šauksmą — SOS, SOS, Titanikas skęsta. Skęsta ten ir ten!

Apie šį pagalbos šauksmą vėliau buvo pasakojama daug. Niekas nenorėjo tikėti, kad toks galiūnas skęsta. Galvojo, kad giula tik juokauja. SOS nuolat kartojosi.

Pagalbos šauksmą išgirdo Carpathia laivas, kuris priklausė Cunard bendrovei. Laivas plaukė iš New Yorko į Italiją. Jis buvo apie 50 mylių nuo Titaniko. Carpathia į šauksmą pažūrėjo rimtai ir tuoj pasuko į Titaniko skendimo vietą. Bet ir jis turėjo saugotis ledo kalnų. Be to, buvo naktis, tai Carpathia laivo greitis buvo mažas.

Kaimynai miega

Carpathia laivas nebuvo arčiausiai Titaniko. Buvo kitas laivas tik už 20 mylių. Tai California. Bet tame laive atsitiko taip, kad niekas negirdėjo pagalbos šauksmo. Laivas, gavęs pranešimą, kad plaukia ledai, pasikabino ant inkaro, sustojo, paliko tik sargybas, kad ledo kalnai neužplauktų tiesiai ant jų laivo. Neturėdamas ko veikti, telegrafistas nuėjo gulti. Taip laivo ryšys su kitais laivais, su centrinėmis telegrafo stotimis buvo nutrauktas.

Jei šis žmogus būtų nemiegojęs ir jei California laivas būtų išgirdęs Titaniko šauksmą SOS, jis būtų laiku atplaukęs į nelaimės vietą ir būtų išgelbėjęs visus keleivius.

Įsakė susodinti moteris ir vaikus

Titaniko laive kilo didžiulė panika. Visi pamatė, kad laivas skęsta. Reikia gelbėtis, bet kaip. Reikia sėsti į gelbėjimosi valtį.

Bet tų gelbėjimosi valčių laive buvo tik 18. Niekas netikėjo, kad jos kada bus reikalingos. Buvo padėtos nepatogiai. Kapitonas dabar įsakė nuleisti gelbėjimosi valtį. Reikėjo pirmą išimti ir nuleisti į vandenį.

Kapitonas padarė dramatišką sprendimą — įsakė į laivelius susodinti tik moteris ir vaikus, nes neturėjo tiek valčių, kad būtų galėję visus keleivius paimti.

Čia buvo jaudinančių momentų. Žmonos turėjo atsiskirti nuo vyrų. Kitos atsisakė sėsti į valtį, pasilikto drauge su vy-

rais sutikti bendrą nelaimę. Kitos netekėjusios moterys užleido vietą moterim su vaikais.

Kai moterys susėdo, tada jau sodino svarbiausius, reikalingiausius vyrus. Tai buvo žmonės iš laivo įgulos. Į valtį buvo įkeltas pats White Star prezidentas, telegrafistai, laivo darbininkai.

Buvo ir tokių, kurie patys veržėsi prie valčių. Čia juos sulaukė vienas Amerikos kariškis, majoras. Su pistoletu jis nuvaikė tuos, kurie turėjo pasilikti laive.

Kun. Juozo Montvilos vaidmuo

Šią baisią mirties valandą iškyla ir kun. J. Montvilos vaidmuo. Jis tikriausiai miegojo, kai laivas atsitenkė į ledo kalną. Prikėlė jį greičiausiai įgulos žmonės ir liepė skubėti į denį. Ir jis pirma netikėjo, kad toks laivas gali skęsti, bet greitai pamatė realybę.

Jam buvo pasiūlyta sėsti į valtį, bet jis atsisakė. Jis teikė kitiems kunigiškus patarnavimus, ramino keleivius. Jis gi pats pergyveno tą baisų sumišimą, mirties siaubą, matė, kaip laivas svyra, lenkias priekiu žemyn ir žemyn. Jau vanduo siekia denį.

Skęsta su orkestro muzika

Kad nuramintų žmonių įtampą, kapitonas įsakė orkestrui groti linksmą muziką. Orkestras išsirikiavo denyje kaip iškilmingo parodo metu ir grojo linksmas melodijas, grojo, tartum nieko nebūtų. Netoliese susėdo ir keli vyrai ir ėmė lošti kortom. Jie taip šaukė, tartum jiems visai nerūpėtų, kad laivas skęsta. Ir jie norėjo nuraminti besiblaškančius žmones.

Laivas vis labiau smailgalium smigo žemyn. Kai vanduo pasiekė orkestrą, šis užgrojo religinį himną: "Dieve, artinamės prie tavęs". Vanduo juos sėmė ir sėmė.

Laive užgeso elektros šviesa. Vanduo pasiekė motorus, garo katilus. Įvyko baisus sprogingas. Į viršų išmetė daugybę daiktų ir net pasitaikiusius žmones. Tada laivas atsistojo stačias, nes jį traukė smailgalys. Taip stačias jis ir nuskendo.

Likę žmonės buvo pagauti vėrpėtu, sūkurių. Kiti mėgino plaukti. Plūduriavo įsikabinę į kokius laivo išmestus daiktus. Bet tai buvo neilgai. Neišlaikė šalčio, neišlaikė sūkurių ir nuskendo.

Laivas nuskendo balandžio 15, pirmadienį, 2:20 val. ryto. Skendo jis apie dvi su puse-tris valandas.

Tada Atlanto vandenys žuvo ir kun. Juozas Montvila. Apie jį Lietuvių Enciklopedija taip rašo: "nuskendo drauge su 1500 kitų keleivių, atsisakęs pasinaudoti gelbėjimosi valtimi, iki pasukutinės minutės guodė ir ramino mirties valandą kitus keleivius. Jo pasiaukojimą plačiai aprašė ano meto spauda, pabrėždama, kad jaunas lietuvis kunigas Juozas Montvila išpildė savo pareigą iki galo." (Lietuvių Enciklopedija, XIX t., 249 psl.)

Nuskendimo vieta

Titanikas jau buvo atlikęs apie du trečdalius savo kelionės. Jis nuskendo apie 95 mylias į pietus nuo Newfoundland. Nuskendimo vieta yra gerai žino-

L. B. Marquette Parko apylinkės valdyba. Iš k. Daina Kojelytė, klebonas A. Zakarauskas, pirm. R. Tervydis, Br. Prialgauskas, stovi St. Žilevičius, J. Kaunas, P. Norvilas, J. Fabijonas

ma. Jūros žemėlapyje atžymėta tokiais skaičiais: šiaurės plotis — 41° 06", vakarų ilgis — 50° 14". Iki New Yorko dar buvo apie 1000 mylių.

Tai buvo didžiausia laivininkystės katastrofa: nuskendo 1504, išsigelbėjo 711. Žuvusiųjų ir išsigelbėjusių skaičiai kartais skelbiami ir kitaip, skiriasi tik keliais žmonėmis.

Jei Titanikas būtų turėjęs tiek gelbėjimosi valčių, kad būtų sutilpę visi, tai visi ir būtų išsigelbėję, nes laivas skendo pamažu. Jei būtų nemiegojęs Californijos laivas, irgi būtų pameš visus, kurie negalėjo patekti į valtį.

Didžiosios jūrų katastrofos

Keturiasdešimt metų laikotarpį prieš Titaniko žuvimą jūroje buvusios didesnės nelaimės.

1873 lapkričio 23 tos pačios White Star bendrovės laivas sudužo ties Nova Scotia, paskendo 547 žmonės. 1874 gruodžio 26 sudegė ir paskendo laivas Cospatrick, paskendo 476 žmonės. 1878 rugsėjo 3 Thames upėj susidaužė ir paskendo laivas Princess Alice, žuvo 700 žmonių. 1890 rugsėjo 19 prie Japonijos paskendo turkų laivas Ertoğrul, žuvo 540 žmonių. 1891 kovo 17 Anchor linijos laivas Utopia ties Gibraltaru susidaužė su laivu Anson, paskendo 574

(Bus daugiau)

BALANDŽIO AIDAI

Straipsniai: Algis Šimkus — Stasys Šimkus ir Klaipėdos muzikos mokykla; Antanas Rubšys — Alfonso Nykos Niliūno Giesmių giesmės vertimas; Juozas Vaišnora, M.I.C. — Jurgio Matulaičio kelias į Vilniaus vyskupo sostą; Stasys Barzdukas — Nueitą kelią apžvelgiant. Iš grožinės literatūros: O. V. Milašius — Lemuelio išpažintis; Antanas Gustaitis — Izidoriaus Kirkilo drama.

Apžvalgoje: A.S. — Žodžių baimė (Kultūrinis klimatas Čekoslovakijoje); Saulė Jautokaitė — Vladislavo Žiliaus dailės paroda Chicagoje; R. Šliažas — Vokiečių filmo kilimas; Mūsų buityje.

Recenzijos: Pr. Visvydas —

ĮDOMI KNYGA

Besidairydama po Putnamo Seselių vienuolyno lietuvių skyr-

riaus knygyną, pastebėjau storką 352 psl. knygą — Moderni mergaitė. Susidomėjau jos turiniu, pradėjau skaityti ir neapsivyliau. Tai tikrai įdomi knyga, kurią turėtų perskaityti ne tik jaunuolės, bet ir jų motinos, mokytojos ir pagaliau visos moterys, nes joje nušviesta moterų prigimties pagrindiniai bruožai. Didėniam išryškinimui daromi palyginimai su vyriškuoju charakteriu. Ši knyga ne sausas psichologijos vadovėlis. Joje rasi nemažą pačių jaunuolių pasisakymų, istorinių faktų ir atitinkamų pavyzdžių iš pasaulinės literatūros. Knygos turinys suskirstytas temomis, tai palengvina skaitymą ir padeda su-

žmonės. 1898 liepos 2 prancūzų laivas Baurgonge susidaužė su anglų laivu Cromartyschire ir greitai paskendo, žuvo 571 žmogus. 1905 rugsėjo 12 japonų laivas Mikasa sprogo ir žuvo su 599 žmonėmis.

Titaniko laivo nelaimė buvo pati didžiausia — žuvo 1504, išgelbėta tik 711.

Carpathia laivas gelbsti

Carpathia laivas į nelaimės vietą atplaukė 4 v. ryto. Titanikas jau buvo nuskendęs prieš valandą ir 40 minučių. Toj vietoj plaukiojo matracai, išmesti mediniai daiktai. Žmonių jau vandeny nebebuvo.

Gelbėjimosi valtys buvo nuplaukusios toliau, kad kartais jų neįtrauktų skendžio laivo sūkurių. Carpathijos laivui beliko tik sukelti žmones iš valčių. Dirbo net 4 valandas, kol visus sukėlė. Carpathia laivas pasidarė lyg kokia ligoninė, nes išgelbėti buvo peršalę, sukrėsti didelių pergyvenimų. Laivas turėjo plaukti į Italiją, bet dabar pakeitė kursą — grįžo į New Yorką.

Laivas buvo perkrautas, bet kapitonas įsakė visai įgulai kuo stropiausiai eiti savo pareigas, patarnauti ligoniam ir išlaikyti tvarką. Taip Carpathia laivas į New Yorką įplaukė balandžio 18.

Atsiųsta paminėti

SIDABRINIS JUBILIEJUS. JAV LB Krašto valdybos leidinėlis 25-čio minėjimui Hartforde prisiminti. Redagavo Balys Raugas. Hartford, Conn. 1977. III.12. Spaudė Pranciškonų spaustuve, Brooklyn, N.Y. Iliustruota nuotraukomis, 64 psl.

Turiny: JAV Lietuvių Bendruomenės aktas, suaktyvinio minėjimo programa, Lietuvių Charta, sveikinimai, straipsniai, apžvalgos. Straipsnių autoriai: prel. Jonas Balkūnas, Algirdas Budreckis, Stasys Barzdukas.

Aleksandras Pakalniškis — ŽEMAIČIAI. Etnografija. Išleido dr. Stasys Jankus. 1977. Iliustruota brėžiniais. 168 psl. Autoriaus adresas: 3948 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60632.

Knygos pradžioje autorius trumpai pasisako: "Bandžiau nors dalį žemaičių krašto papročių surinkti, ateinančioms kartoms palikti, kad žinoti galėtų, kaip dvidešimtojo amžiaus pradžioje gyveno ainiai tų, kurie senovėje pavyzdžiu mums buvo, kaip reikia savo kraštą mylėti, branginti papročius ir kalbą."

Knygos turinys: Kaimo žmonės, Trobos, Vestuvės, Žmonių santykiai, Kaip valgė, Tvoros, Šienapiūtė, Linų apdirbimas, Talkos, Drabužių paruošimas, Vakarojimai, Jaunimo pramogos, Žemaičių tikėjimas.

Koks, pavyzdžiui, buvo kaimiečio supratimas apie tikėjimą? Autorius jį nusako šia pastraipa:

"Kiekvienas normalus žmogus yra krikščionis katalikas. Tai savaime suprantama. Žydai negali būti katalikais, nes jie nužudė Dievą. Bet jų nė žmonės nevadiname. Jie turi savo tikėjimą, keistą ir juokingą. Rusų tikėjimas yra kreivas, su kreivų kryžiumi. Yra dar pamažonai ir pagonys, girdėti pasakojant, bet nematyti ir nežinomi."

Nepretenduodamas į kokias didesnes studijas, o tik bandydamas, jo žodžiais tariant, surinkti nors dalį žemaičių papročių, autorius savo užmojų pilnai atliko. Knyga lengvai skaitoma ir įdomi.

Jonas Augustaitis — DVIEJŲ PASAULĖŽIŲ VARŽYBOS. Išleista autoriaus lėšomis iš "Naujienu" atkarpų. Chicago, Ill. 1977. Tiražas 600 egz. 154 psl.

Tai tarnybiniai atsiminimai, liečią 1926-1940 metus. Autorius gimęs 1897. Yra įdėtas ir jo, dar gana jauno, atvaizdas.

Anot Vinco Žemaičio, parašiusio šiai knygai pratarmę, "iki pirmojo pasaulinio karo praleisti Vilkaviškio ir Kauno gimnazijose mokslo metai diegė jame tautinio sąmoningumo diegus, palaistomus ir vyresniojo brolio Prano (vėliau Kauno ir Vilniaus univ. profesoriaus) ir poetiškos sielos sesers Juotės (vėliau ne vien iškilios poetės, bet ir didžiosios lietuvių jaunimo auklėtojos, vyriausios skautų ir tautinių šokių vadovės)".

Iš tos pačios pratarmės sužinome, kad jos autorius ir atsiminimų autorius, abu diplomuoti inžinieriai, 1926 m. pradžioje stoję Lietuvos valstybės tarnybon, turėjo skaudžių nusivylimų. Anot pratarmės autoriaus, "buvo Vakarų pažitūrų, jų mokslo bei tikio pažangos savo specialybėse, sąkyčiai, pirmosios kregždės. Bet čia susidūrėme su įsigalėjusia tuomet sena rusiška rutina — biurokratizmu".

Patys atsiminimai yra kontroversiniai. Vieniems jie patiks, kitiems — gal ir ne.

A i d a i
vienas geriausių
kultūros žurnaly
iševitjoj.
Ar juos prenumeruoti?

Detroito skautų šv. Jurgio sueigų balandžio 24. Nuotraukoj matyti: skautų brolijos vyr. skautininkas Sigitas Miknaitis, vidurio rajono vadeiva — v.s. Liudas Ramanauskas, ps. filisteris — Algis Rugienis, paskautininkio laipsnį gavę Juozas Orentas ir R. Savickas. Nuotr. Jono Urbono.

LITUANISTINĖS MOKYKLOS SKYRIUS

VILNELĖ

Redaguoja Nijolė Ulėnienė, 16 Lucille Lane, Dix Hills, N.Y. 11746

Talkina Rūta Dragūnevičiūtė

Kodėl mum reikia išmokti dainuoti lietuviškas dainas

Mum reikia išmokti lietuviškas dainas, nes iš jų mes daug sužinom apie mūsų tėvų tautą. Lietuviškos dainos daug mum pasako apie Lietuvą. Kai kurios pasako, kaip žmonės gyveno ar kaip jie visokius darbus darydavo. Daug iš jų aprašo, kaip žmonės verpė, malė, piovė šieną ir t.t. Kai kurios dainos yra parašytos apie karus ar kovas, bet daugiausia yra parašytos apie gėles, daržus, gyvulius ar paukščius.

Gera žinoti šias dainas, nes tada mes išmokstame tas dainas, kurias mūsų tėveliai dainavo, kai jie buvo jauni. Jeigu mes gerai šias dainas išmoksime, tai mes būsim geri lietuviai, ir tos dainos niekad neišnyks. Bet jeigu nedainuosime, tai Lietuva niekad nebus laisva.

Rūta Bobelytė, 7 sk.

Reikia žinoti lietuviškas dainas dėl to, nes žmogus, mokėdamas dainas, geriau pažįsta krašto kultūrą ir nuotaiką. Lietuvių tautinės dainos daugiausia parašytos apie kaimą. Tose dainose yra išreikiami jausmai, viltys ir norai vienokiu ar kitokiu būdu.

Ir tremty esantis jaunimas stengiasi kuo daugiau išmokti lietuviškų dainų. Todėl per stovyklas ir skautų laužus stengiamės išmokti tas dainas, kurias mūsų tėveliai, seneliai ir protėviai dainuodavo. Iš dainų galima pasimokyti, kaip žmonės myli savo tėvynę, jos ilgisi ir ja didžiuojasi. Žinodami ir mokėdami lietuviškas dainas, sužinosim daugiau apie liaudies kūrybą.

Kristina Kirkylaitė, 7 sk.

Reikia mokytis lietuviškų dainų, kad jaunimas nepamirštų savo tėvynės. Vaikai, kurie gimė Amerikoje, iš dainų sužino apie lietuviškus papročius ir pamatą, kokios tos dainos yra gražios. Dainuodamas lietuviškas dainas, išmoksi naujų žodžių, padidini savo žodyną ir geriau ištari tuos žodžius.

Reikia mokėti lietuviškas dainas stovykloje, kai dainuojam prie laužo. Jeigu moki dainų, nesijauti, kad esi svetimas, ir gali įsijungti į programą.

Yra malonu mokėti daug dainų. Jei mėgsti dainuoti, tai visuomet galima surasti dainą, kuri išreikšia tavo jausmus ir nuotaiką. Aš mėgstu dainuoti ir visada stengiuosi išmokti daugiau dainų, lietuviškų arba anglų.

Ramunė Jasaitytė, 6 sk.

Mes turime dainuoti lietuviškas dainas, kad jų nepamirštume. Taip pat, kad žmonės žinotų, kad mes esame lietuviai ir kad mes nepamirštame Lietuvos. Lietuviškos dainos irgi gražiai skamba, kai jas dainuojam. Gal jeigu žmonės girdėtų tas gražias

dainas, jie irgi norėtų jas dainuoti. Dainuodami mes išreiškiame savo jausmus ir ūpą.

Algis Jurgėla, 6 sk.

Dauguma žmonių, mėgsta dainuoti. Kad mes išmoktume, turime pradėti mokytis dainuoti, būdami mokykloje. Dainavimas yra taip pat reikalingas dalykas, kaip rašyti ir skaityti. Lietuviškų dainų yra labai daug ir labai gražių. Jeigu mes jų neišmoksime dainuoti lietuviškoje mokykloje, tai kur gi mes jas ir galėtume išmokti? Man labai patinka dainuoti. Todėl aš labai džiaugiuosi, turėdama dainavimą Maironio mokykloje.

Audrė Lukoševičiūtė, 6 sk.

Daina yra eilėraštis, kuriam yra sukomponuota muzika. Dainos apdainuoja istoriją ir žmonių gyvenimą. Lietuviai yra pripratę prie dainos. Jie dainuoja, kai dirba ir kai žygiuoja į karą. Lietuviai keliai su daina, dirba su daina ir gula su daina. Žmonės ir puotauja su daina. Daina yra dalis lietuvių gyvenimo.

Dana Senkutė, 6 sk.

Jeigu nebūtų lietuviškų dainų, lietuviai negalėtų dainuoti. Lietuviai dainuoja apie savo šalį. Bažnyčioje gieda apie Dievą. Prie vėliavos gieda himną. Stovykloje dainuojam apie savo tėvynę. Žygiuoti su daina yra malonu. Lietuviška daina padaro lietuviams linksmą gyvenimą.

Paulius Birutis, 4 sk.

Ką man reiškia lietuviška mokykla

Aš einu į lietuvišką mokyklą išmokti lietuvių kalbos. Kadangi mano tėveliai atvyko iš Lietuvos, aš norėčiau daugiau sužinoti apie tą šalį. Mokykloje aš po truputį išmokstu istorijos, dainų, šokių ir geografijos. Taip pat ji duoda man progos susipažinti ir susitikti su naujais draugais. Nors aš gaunu daug namų darbo, aš jį padarau, nes aš noriu išmokti lietuviškai. Dabar lietuviškoje mokykloje aš turiu daug gerų draugų, kaip Lon, Michele, Vyta, Joną ir kitų. Mano klasėje yra trys labai geros mokytojos. Mano mokytoja sugalvoja įvairių žaidimų, kurie padeda man išmokti lietuvių kalbą. Mes taip pat pasiruošiam vaidinimams. Aš esu pagalbinė klasėje ir tikiuosi pereiti į trečią skyrių.

Loreta Milukaitė, pagalbinė klasė

Lietuviškoje mokykloje aš išmokstu skaityti ir rašyti mano tėvėlių gimtąja kalba. Tai reiškia — išmokti dainuoti ir šokti su gražiais tautiniais drabužiais. Taip pat reiškia, kad šeštadienio rytą reikia anksti keltis ir nematyti televizijos programų.

Bet kai atvažiuoju į mokyklą, aš patenkinta, kad čia esu, nes daug mano draugų ir draugų čia mokosi. Su jais man irgi patinka mokytis ir žaisti. Aš esu labai patenkinta, kad galiu mokytis lietuviškai. Aš apie lietuvišką mokyklą dažnai papasakoju ir savo amerikiečiams draugams.

Michele Gurinskaitė, pagalbinė klasė

Ką man reiškia lietuviška mokykla

Lietuviška mokykla man reiškia, kad penktadieniais turiu paruošti jai pamokas. Taip pat reiškia, kad šeštadienio rytmečiais negaliu žiūrėti "cartoons" televizijoje.

Ramunė Jasaitytė, 6 skyrius

Priešpiečiai

Priešpiečiai man atrodo per trumpi. Galėtų būti bent 20 minučių. Bet kartais yra gerai, kad priešpiečiai yra trumpesni, nes, kai bėniukai pabaigia valgyti, jie pradeda išdykauoti ir gali užgauti mažesnius vaikus, kurie visada laksto po kojomis. Aš taip pat manau, kad, jeigu vaikučiai būtų taip išalkę, jie neišmestų maisto. Man atrodo, kad mamos turėtų įdėti vaikams maistą, kuris jiems geras ir skanus.

Aukšė Jankauskaitė, 6 skyrius

Penkto skyriaus mokiniai deklamuoja per Vasario 16-tos minėjimą Maironio lituanistinę mokyklą. Nuotr. G. Peniko

PATARLĖS

Žodis neužmuša, bet skaudžiai pažeidžia

Žodis neužmuša, bet skaudžiai pažeidžia — reiškia, kad žmogus ką nors nemalonaus pasako tau. Jis nenuša į veidą, bet tau širdį skauda. Žmonės dažnai negalvodami apkalba kitus, pažeisdami jų garbę. Sunku labai atitaistyti žalą. Apkalbėtas žmogus jaučiasi daugiau užgautas, kadangi paliečia jo garbę. Lengviau yra iškęsti fizinį užgavimą, pakęsti skausmą. Viskas tai praeina. Kai būna nekalbėti apkalbėtas, daug laiko praeina, kol viską pamiršta pats, o visi kiti dar ilgiau nepamiršta.

Livia Kliveckaitė, 7 skyrius

Tingins du kartus dirba

Šita patarlė reiškia, kad atlik savo darbą gerai. Jei nepadarysi gerai, tai tau reikės daryti ir daryti, kol atidžiai atliksi.

Rasa sėdėjo savo kambary. Tame kambary buvo tikra netvarka, bet ji tik sėdėjo ir skaitė knygą. Atėjo mama į kambarį ir pamatė, kas darėsi. "Greičiau man sutvarkyk kambarį". "Gerai", — sakė Rasa. Kai mama išėjo iš kambario, ji savo šiukšlyną įdėjo į stalčius, sukrovė į spintą ir po lova. Kai mama atėjo, ji viską peržiūrėjo ir pamatė, ką ji sukrovė į spintą, į stalčius ir po lova. "Tu man niekur neisi, kol nesutvarkysi kambario", — sakė mama. Rasa tvarkė apie keturis kartus, kol pagaliau ji gerai sutvarkė. Rasa išmoko, kad dirbant yra geriau iš karto darbą gerai atlikti.

Rūta Sperauskaitė, 7 skyrius

9 × 9 + 7 = 88
98 × 9 + 6 = 888
987 × 9 + 5 = 8888
9876 × 9 + 4 = 88888
98765 × 9 + 3 = 888888
987654 × 9 + 2 = 8888888
9876543 × 9 + 1 = 88888888
98765432 × 9 + 0 = 888888888

Numerių burtai

Kiek laiko?

Atostogautojas: Kiek dabar laiko gali būti?
Ūkininkas: Tuoj bus dvylika. Atostogautojas: Negali būti. Man atrodo, kad daugiau.
Ūkininkas: Nežinau, kaip pas jus, bet pas mus niekad daugiau nebūna. Po dvylikos vėl pradėdam iš naujo.

Susitikimas

Du sužeisti automobilistai ligoninėje gretimose lovose stebi vienas kitą. Vienas jų klausia:
— Man regis, kad kažkur jau buvom susitikę?
— Žinoma, jei nebūtume susitikę, tai čia negulėtume, — atsako antrasis...

LIETUVIŠKĄ MOKYKLĄ

Aš einu į lietuvišką mokyklą, nors man ir nelabai patinka, bet mano tėtė sako, kad man reikia eiti, nes tada išmoksiu lietuviškai rašyti ir kalbėti. Kai aš užaugsiu, man reikės savo vaikus mokyti lietuvių kalbos. Lietuviai turi daug papročių. Ir aš norėčiau, kad mano vaikai tęstų tuos papročius ir būtų lietuviais. Nors nėra labai malonu mokytis, bet smagu susitikti savo draugus, ir todėl aš laikiu šeštadienį.

Kristina Česnavičiūtė, 7 skyrius

Aš galvoju, kad man lietuviška mokykla yra svarbi todėl, kad reikia išmokti lietuviškai rašyti ir skaityti. Tada būsi geras lietuvis-lietuvaitė. Aš noriu būti lietuvaite, nors man malonu penktadienio vakarą vėliau atsigulti ir šeštadienio rytą vėliau atsikelti ir pažiūrėti televizijos "komikus". Bet iš tų dviejų aš manau, kad būti gera lietuvaitė yra svarbiau. Lietuviškoje mokykloje aš susitinku su savo geromis draugėmis (Laura, Dalia, Rima, Vita, Rama ir su daug kitų). Be mokyklos aš jų visai nematyčiau. Man patinka istorija, tikyba ir kartais šokimas. Bet kartais pasidaro nuobodu, kada darom pratimus. Mano mokytoja p. Marijošienė yra labai miela ir gera mokytoja.

Monika Vygantaitė, 6 skyrius

Jūratė Bartytė uždega žvakutes per Vasario 16-tos minėjimą Maironio lituanistinę mokyklą. Nuotr. G. Peniko

Aš einu į lietuvišką mokyklą todėl, kad mano tėvai yra lietuviai. Man labai yra įdomu sužinoti, kur ir kas yra Lietuva. Man daug papasakoja tėveliai, bet aš daugiau žinių gaunu iš mokyklos. Aš sutinku daug draugų. Visi mano draugai ir aš esame patenkinti, kai mokytoja moko lietuviškas dainas ir šokius. Aš namuose stengiuosi kalbėti lietuviškai su savo tėvais. Todėl man labai svarbu išmokyti dar geriau kalbėti ir rašyti lietuviškai.

Linas Karmazinas, 6 skyrius

Anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 7 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastikiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 7 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Putnamo seselių vedamos stovyklos

NERINGA

Box 134 c, R.F.D. No.4
W. Brattleboro, Vermont 05301

Berniukų (7-14 metų) — birželio 26-liepos 9
Mergaičių (7-16 metų) — liepos 10-30

(Putnamo piknikas liepos 24)

Lietuvių kilmės, anglų kalba mišri, 7-16 metų —
liepos 31-rugpj. 13

Atlanto Apygardos At-kų — rugpj. 14-27

Vietų skaičius ribotas! Pereitais metais vietų pritrūko! Registracijai ir informacijai kreipkitės:

Camp Neringa
I.C. Convent
Putnam, Conn. 06260

Dalis Maironio lituanistinės mokyklos choro

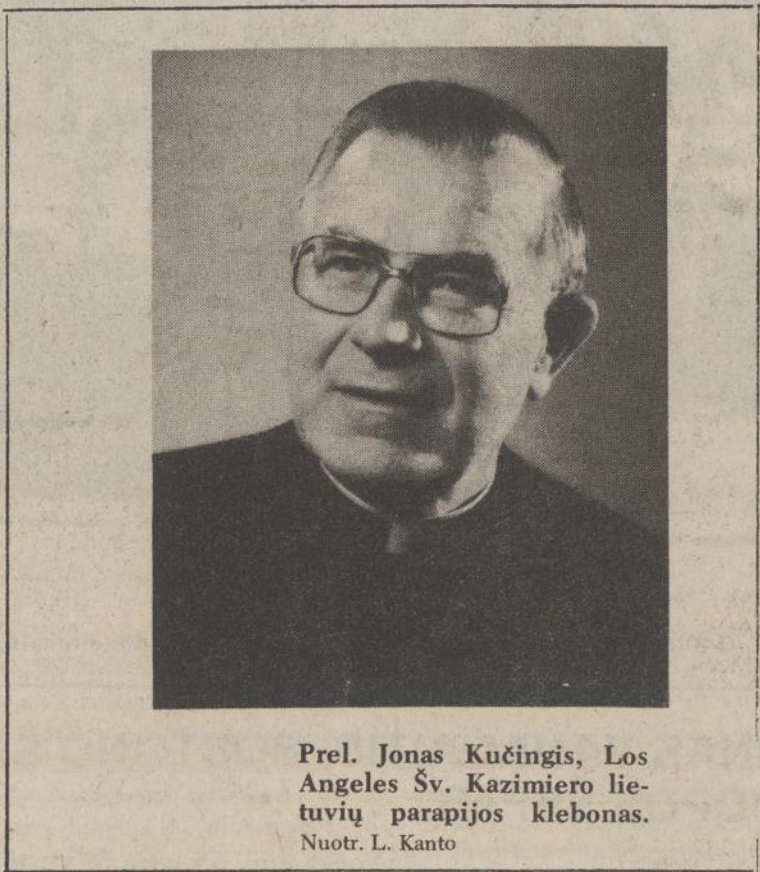
Ištvermingas ryžtas nugali

BRUNO MARKAITIS, SJ

Pajutęs gyvenimo saulėlydį, prel. Julius Maciejuskas, Švėkšnos bažnyčios statytojas ir Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos steigėjas, sukruto dairytis įpėdinio. Mat, darbas buvo tik pradėtas. Igytasis namas (2511 Third Avenue), kuriame tilpo 70 vietų koplyčia, buvo pasidaręs per mažas. Reikėjo didesnių patalpų. Mažą, neturtingą parapiją perimti jis siūlė marijonom, jėzuitam, keliem pasauliečiam kunigam. Niekas nesutiko. Pagaliau, 1946 iš Australijos iškviestas, atvyko į pagalbą jaunas kunigas Jonas Tamulis.

Tačiau netrukus prel. Maciejuskas patyrė, kad Vokietijoje gyvena jo auklėtinis, švėkšniškis, kun. Jonas Kučingis. Jam ir norėjo perduoti svarbiąją misiją. Po didelių pastangų (prelatas, prašydamas pagalbos, net pravariko arkivyskupo kurijoj) buvo gauti įvažiavimui reikalingi dokumentai, ir kun. Kučingis išlipo iš laivo New Yorke 1946 liepos 27.

Po trijų mėnesių prel. Maciejuskas rašė Kalifornijos Lietuvy: „Ilgai nelaukdamas užpriešiu vietą naujos bažnyčios statybai... Nors aš ir nesulaukčiau to momento, kada bus šventinama naujoji bažnyčia, bet norė-

Prel. Jonas Kučingis, Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas.
Nuotr. L. Kanto

čiau kuo greičiau pašventinti pamatus. Pradėtą statybą užbaigs mano pagalbininkas kun. Jonas Kučingis, kuris turi daug sumanumo ir energijos.”

Prel. Maciejuskas mirė 1947 gegužės 14. „Aš nė nesapnavau“, kalbėjo prie kapo naujasis klebonas Kučingis, „kad turėsiu palaidoti tą, kuris mane pakrikštijo, mokė, auklėjo ir atsikvietė į Los Angeles.“ Naujasis klebonas taip pat nesapnavo, kokias

sunkenybes jam teks nugaleti, kiek vargo pakelti, kiek problemų išspręsti, kiek drąsos ir ryžto parodyti, kol naujoji parapija atsisotos ant kojų. Žemė bažnyčiai buvo ne tik neužpirkta, bet ir nesurasta. Statybos fondas nedidelis: \$4,000. Žmonių pasitikėjimas savim ir sava kolonija — mažas. Bet parapičių skaičius augo. Su augančiu jų skaičium ryškėjo gyvybiniai reikalai ir ekonominis parapijos pajėgu-

mas. Pasiryžęs klebonas, gerų žmonių padedamas, išsirengė dideliu žygiu, kuris buvo įvykdytas 1948-1966. Tame laikotarpy buvo pastatyta bažnyčia ir mokykla, įsigyta salė, klebonija ir vienuolynas. Vysk. Vincentas Brizgys sidabrinio parapijos jubiliejaus proga taip išsireiškė: „Iš naujai susikūrusių parapijų gražiausias laimėjimas yra Los Angeles Šv. Kazimiero parapija: lietuviybės ir religinio gyvenimo švyturys Kalifornijoje.”

Jonas A. Kučinskas (pavardė pakeista į Kučingį primant JAV pilietybę) gimė 1908 gruodžio 23 Šnypslų kaime, Švėkšnos parapijoje. Baigęs du parapišes mokyklos skyrius, išlaikė egzaminus į Švėkšnos Saulės progimnazijos I-ją klasę. Kaip liudija mokytoja Janina Rugytė-Račauskienė, „Jonas pasižymėjo nepaprastais gabumais, darbštumu ir rūpestingumu. Kasdien ateidamas 4 kilometrus, nė kartą nepasivėlavo ir neapleido nei vienos mokslo dienos.“ Progimnaziją baigė 1927 ir dvejus metus mokėsi Torino Saleziečių kolegijoje Italijoje. 1929 įstojo į Telšių kunigų seminariją, o 1937 birželio 6 buvo įšventintas kunigu.

Po vienerių metų Šilalėje, kur kun. Kučingis buvo progimnazijos kapelionu ir parapijos vikaru, 1938 jis vėl išvyko į Italiją. Šį kartą į Milano Jėzaus Širdies universitetą sociologijos ir pedagogikos studijoms. Deja, po vienerių mokslo metų į Milaną grįžti nebegalėjo, nes prasidėjo antrasis pasaulinis karas. Skiriamas į Telšius kapeliono pareigom amatų mokykloje ir Kuni-gaikščio Margio 6-jame pulke. 1940 tapo Šilalės parapijos klebonu, o 1941-1944 kapelionavo Telšių gimnazijoje. Artėjant antrajai komunistų okupacijai, kun. Kučingis pasitraukė į Vokietiją ir buvo Nasgenstadt vokiečių parapijos klebonu bei seselių vie-

nuolyno kapelionu. Po dvejų metų čia jį pasiekė prel. Maciejusko kvietimas atvykti į Los Angeles ir perimti Šv. Kazimiero parapiją.

Pirmasis žingsnis buvo įsigyti didesnes patalpas. Kazimieras Lukšys, parapijos rėmėjas ir nekilnojamos nuosavybės verslininkas, pranešė klebonui kun. Kučingui, kad presbiterijonai nori parduoti savo maldos namus Evans ir St. George gatvių kampe. Tai buvo talpi salė, sekmadieniais paverčiama į bažnyčią, o šalia jos — baltas namukas. 1947 gruodžio 7 kun. Kučingis sušaukė nepaprastą visos parapijos susirinkimą ir išdėstė savo planą. Senąją vietą reikia parduoti ukrainiečiam katalikam, kurie jau seniai naudojosi lietuvių vaišingumu ir yra pasirėngę už ją sumokėti \$18,000. Bazarų ir piknikų pagalba statybos fondas yra pakilęs iki \$12,700. Presbiterijonai už savo nuosavybę, susidedančią iš 400 vietų salės ir 5 kambarių namuko, tinkančio klebonijai, prašo \$40,000.

Susirinkimas buvo gyvas, entuziastingas. Visi norėjo naujos nuosavybės. Tuojau pat buvo pasižadėta \$5,700 būsimom skolom mokėti. Už presbiterijonų maldos namus nuderėjus \$5,000, lietuviai įsigijo savo bažnyčią, kurią pašventino prel. M. L. Krušas 1948 kovo 7, švenčiant Šv. Kazimiero šventę. Balandžio 1 buvo atidaryta sekmadieninė parapijos mokykla, seselėm pranciškonėms atėjus į talką. Mokyklon užsirašė 8 mokiniai.

Tačiau klebono kun. Kučingio žvilgsnis siekė toliau: jis matė naują bažnyčią, mokyklą, gausią parapiją, veiklias organizacijas. Žodžiu, visa tai, kas religiniam gyvenimui ir lietuvių bei kūrė kūną ir kraują. Balfas jau buvo įsteigtas. Ir daug buvo gero jis padaręs ne vienam lietuviui Vokietijoje. (Bus daugiau)

NEW YORKO SUTARTINĖ

Jau Darbininke buvo rašyta, kad naujai susikūrus jaunimo choras Sutartinė sparčiai ruošiasi savo pavasario koncertui, kuris įvyks Kultūros Židiny gegužės 22.

Nors pavasario saulė bei gamtos linksmybės ir labai vilioja oran, berniukai ir mergaitės su savo vadove dirba išsiuose. Kiekvienas dalyvis žino, kad neatvykimas į repeticiją daro visos grupės pastangas mažiau produktyvias.

Stropi vadovės akis greit pamato pasitaikančius trūkumus ir stengiasi juos ramiai pašalinti. Ji žino, kad šiem jaunuoilam trūksta patirties ir kad jiems labai reikalingas vyresniųjų dėmesys, padrašinimas ir gera parama. Žino, kad jaunas žmogus dažnai yra emocionali jautrus ir daug ką padaro impulsyviai. Tačiau kartu jis yra imlus menui ir grožiui. Jeigu vadovė mokydama sugeba panaudoti vykusį metodą, tai darbas eina puikiai. Ir taip, kartais lyg nejučiuomis, tie jauni žmonės visai rimtai ugdo ir plėtoja savo muzikinį skonį.

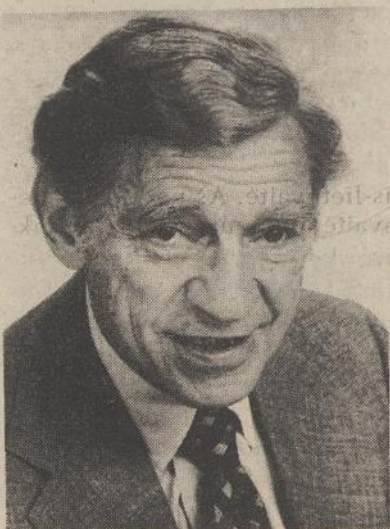
-0-

Minimo koncerto antroj daly girdėsime ir operą — „Nojaus tvaną“. Nojus — biblinis asmuo, Lameko sūnus, doras žmogus. Dievas, jam apsišaukęs pasakė, kad yra nusprendęs tvanu išnaikinti žmonių giminę už jos neklusnumą įsakymam. Tačiau Nojui liepė pasistatyti arką, nes tik tokiu būdu jis ir jo šeima su vaikais ir žmonomis galės išlikti gyvi. Liepė pasiimti į arką ir įvairių žemės gyvūnų. Užėjus lietui ir tvanui, viskas buvo sunaikinta, bet Nojus su šeima ir gyvūnais išliko gyvi.

Šalia lietuviškų dainų dalies, „Nojaus tvanui“ pastatyti reikalingi įvairių sričių specialistai, nes darbų čia yra įvairių.

Operą parašė neseniai Anglijoje miręs britų kompozitorius Benjamin Britten. Jo muzika yra įvairi ir ekspresyviai išraiškinga, kartais primenanti garso vokiečių kompozitorių Paulių Hindemithą.

Operos režisierium yra Juozas Boley-Bulevičius, mums pažįstamas kaip aktorius profesionalas, dirbąs amerikiečių teatre. Lietuvių pobūviuose jis taip pat dažnas prozos bei dailiojo žodžio skaitytojas. Vienas jo neužmirštamas režisūros ir interpretacijos darbus — Vakaras su

Aktorius Juozas Boley-Bulevičius, kuris režisuoja operą „Nojaus tvaną“. Opera statoma gegužės 22 Kultūros Židiny.

Putinu, kuriame kondensuotai buvo pastatytas veikalas „Altorių šešėly“. Be to, jis dėsto lietuvių kalbą angliskai kalbantiems suaugusiems.

Skulptorė Elena Kepalaitė suprojektavo dekoracijas. Ji pernai turėjo savo asmeninį parodą Phoenix galerijoje, New Yorke. Šiuo metu dirba modernaus meno bronzos liejykloje. Ji tvarkys ir vaikų judesius.

Dekoracijas sumontuos jaunas dailininkas brooklynietis Petras Sandanavičius, jau spėjęs pasireikšti ir vaidyboje. Jam, regis, teks tvarkyti ir šviesas su garso efektais.

Kadangi pastatyme reikalinga įvairių gyvulių, tai bus įjungti ir Maironio šeštadieninės mokyklos mokiniai. Reikalingas ir mažųjų choriukas. Mokytoja Nijolė Ulėnienė pažadėjo juos paruošti choriniam dainavimui.

Skirtingų gyvulių kostiumam suprojektuoti ir pasiūti reikia geros vaizduotės. Čia į talką ateina daug patyrimo turinti Ramutė Česnavičienė.

Nojaus vaidmenį atliks žinomas dainininkas iš New Yorko — baritonas Kazys Yakutis. Jis yra dainavęs San Francisco operoje, taip pat ir Amato operoje New Yorke. Nemažai koncertavo ir lietuviams įvairiose kolonijose.

Nojaus žmona bus Carol Bushell, augusi Elizabethe, New Jersey, lietuviškos kilmės (jos motina — lietuvė). Turi gražų mezo soprano balsą. Yra dainavusi lietuviams Philadelphia, Elizabethe ir kitur. Šiuo metu gyvena New Yorke.

Sutartinės globos tarnyboje nuoširdžiai darbuojasi Ramutė Česnavičienė, Ina Gvildienė ir Aldona Katinienė. Jos sudaro tam tikrą šio kolektyvo užuovėją. Be to, jom tenka spręsti labai reikalingus ūkinius ir finansinius reikalus, nes nuolatinių išlaidų yra jau dabar. Pavyzdžiui, reikėjo įsigyti gaidas: partitūrą ir kopijas visiem atlikėjams. Statant platesnės apimties renginį, nesunku įsivaizduoti, kad išlaidos gali pasidaryti gana opus reikalas. Todėl Sutartinės komitetas su vadove daro viską, kad šį jaunimo drąsų ir atsakingą užmojų lydetų visokeriopa sėkmė.

Kaip žinia, operą paprastai lydi muzikinė palyda. Ir šiuo atveju bus gautas mažesnis apimties orkestras, nes reikia gi skaičius su išlaidomis.

Malonu pranešti, kad dailininkas Kazimieras Žoromskis, suprasdamas tos grupės nelengvus uždavinius, yra paaugkęs jai vieną savo vertingą paveikslą. Jis bus išleistas į loteriją.

-0-

Savaime suprantama, kad, esant visuomenės pritarimui ir nuoširdžiai paramai, Sutartinė turi nebologų galimybių išaugti į simpatingai pajėgų meninį organizmą. Pradžią yra gera. Ateitis priklausys nuo įdėto entuziazmo ir sąlygų darbei. Atrodo, kad ir berniukai, ir mergaitės dirba nuoširdžiai ir jau pradeda „užsikrėsti“ muzika. Nelengva jiems iš didelių New Yorko atstumų suvažiuoti į repeticijas. Čia yra reikalinga dama, vieningumas ir geras susiklausymas tarp choristų, solistų, režisieriaus, meno vadovės ir visų šio renginio tal-kininkų.

Sėkmės viltis yra geras stimulas dar daugiau padirbėti, nes menas daug iš žmogaus pareikalauja. Jis pasiglemžia ne tik sielą, bet ir kūną.

Manysčiau, kad mes visi privalėtume remti tuos, kurie ugdo ir puoselėja lietuvišką dainą ir kultūrą. Iš tų pasiryžusių pastangų gali kada nors išaugti gražių atžalų. Juo daugiau turėsime lietuviškai kultūrai pasižventusių žmonių, tuo daugiau yra galimybių, kad mūsų kultūra dar vėliau sužaliuos. Remkim visi jaunimo pastangas, nes norim, kad gegužės 22-oji jam būtų džiaugsmo ir sėkmės diena.

Julius Veblaitis

COSMOS PARCELS EXPRESS C O R P.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t. t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.
TOKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS
PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS C O R P.

488 Madison Avenue (tarp 51 ir 52 g-vės)
Floor 21st New York, N.Y. 10022
Tel. (212) 758-1150-1

SKYRIA I:

Apple-Valley, Min. 55124 — 7707 147St.	Tel.: 612-432-7083
New York, N.Y. 10003 — 45 Second Avenue	AL 4-5456
New York, N.Y. 10011 — 135 W. 14 Street	CH 3-2583
So. Boston, Mass. 02127 — 389 West Broadway	268-0068
Bridgeport, Conn. 06610 — 1880 Seaview Ave.	203-367-2863
Buffalo, N.Y. 14206 — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60629, 2501 West 69 St.	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road	884-1738
Irvington, N.J. 07111 — 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
Irvington, N.J. 07111 — 1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hackensack, N.J. 07601 — 112 Main St.	201-342-9816
Hartford, Conn. 06106 518 Park St.	246-9473
Lakewood, N.J. 08701 — 241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511 — 1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106 — 698 Sanford Avenue	373-8783
Passaic, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
Philadelphia, Pa. 19122 — 1214 N. 5th. St.	PO 3-4815
Philadelphia, Pa. 19141 — 4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115 — 1826 Divisadero St.	FI 6-1571
Waterbury, Conn. — 06710 555 Cook St.	PL 6-6766
Fort Wayne, Ind. 46808 — 1807 Beimeke Rd.	432-5402
Wappingers Falls, N.Y. 12590 — Hidden Hollow Apts.	914-297-0261
Worcester, Mass. 01610 — 144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503 — 309 W. Federal Street	RI 3-0440

— Apie Nijolę Sadūnaite straipsnį balandžio 4 paskelbė įtakingas Londono dienraštis „The Times“. Straipsny taip pat prisimenamas Lietuvos nepriklausomybės netekimas, lietuvių kova už savo krašto laisvę, R. Kalantos auka.

— Br. Juodelis, LB Švietimo tarybos pirmininkas, balandžio 23 aplankė Pedagoginį Lituanistikos Institutą, kuris ruošia mokytojus lituanistinė mokyklom. Institutui vadovauja dir. Aleksandras Dundulis.

— Illinois Lietuvių gydytojų draugija savo susirinkime sausio mėn. balsų dauguma paskyrė 1000 dol. švietimo reikalui ir įgaliojo draugijos valdybos pinigus perduoti LB Švietimo tarybai be jokių sugestijų.

— Worcester, Mass., LB apylinkės valdyba, įvertindama spausdinto lietuviško žodžio vertę ir šiuo metu sunkią spaudos būklę, paskyrė Darbininkui 25 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojam.

— Į Lietuvį Fondą plaukia ne tik vyresniųjų ir vidurinės lietuvių kartos įnašai, bet jam kuklias savo aukas stengiasi atiduoti ir mokytojų bei tėvų skatinamas pats jauniausias atžalynas. Eilę lit. mokyklų yra pravedami vajai. Štai tų vajų rezultatai: Dariaus-Girėno lit. mokyklos Chicago mokiniai į L. Fondą yra įnešę 242.72 dol.; K. Donelaičio lit. m-los Chicago — 200 dol.; Cicero aukšt. lit. m-los — 100 dol.; S.T. Louis lit. m-los — 300 dol.; Baltimorės K. Mindaugo lit. m-los — 120 dol.; Chicagos aukšt. lit. m-los — 1,005 dol.; Bridgeporto Šv. Jurgio lit. m-los — 100 dol.; Brocktono lit. m-los — 285 dol.; Grand Rapids lit. m-los — 175 dol.; Šv. Kazimiero lit. m-los Clevelande — \$100 dol.; Maironio lit. m-los Lemonte — 100 dol.; Vysk. Valančiaus lit. m-los Clevelande — 100 dol.; Marquette Parko parap. lit. m-los — 1,800 dol.

— Philadelphia Ateitininkų Sendraugių skyrius, vertindamas Darbininko reikšmę lietuvių išeivijos tautinei ir katalikiškai veiklai stiprinti, per savo pirmininką G. Maciūnienę paskyrė 10 dol. auką. Ačiū labai.

— Kun. Petras Rukšys, salezietis, kovo 11 išvyko iš Italijos į Kanadą aplankyti motinos, ir kitų giminių. Iš ten tęs kelionę į Braziliją, dirbs Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje Sao Paulo. Į tą pačią parapiją vyks ir kun. Petras Urbaitis. Jis laivu išplauks iš Genuvos gegužės 15.

— Vakaronė su kun. Antanu Saulaičiu, SJ, neseniai sugrįžusiu iš Brazilijos, organizuoja Clevelando lietuvių žemutinę DMNP parapijos salej gegužės 17, antradienį, 7 val. vak. Pokalbio metu kun. A. Saulaitis supažindins su Brazilijos lietuvių gyvenimu.

— Aušros sporto klubo rengiama vasaros stovykla vyks liepos 3-16 lietuvių pranciškonų stovyklavietėje prie Wassagos, Ont., Kanadoje. Priimami vaikai nuo 7 iki 16 metų amžiaus. Stovykla ypatingai pritaikyta neorganizuotam lietuviškam jaunimui. Ieškomi ir vadovai bei vadovės. Kandidatai turi būti bent 17 metų amžiaus ir mokėti lietuvių kalbą. Dėl informacijų kreiptis į Prisiėlimo parapijos raštinę, 1011 College St., Toronto, Ont. Canada M6H 1A8. Telef. 416 533-0621.

— Nauji Darbininko skaitytojai: J. Lukas, Elizabeth, N.J., prof. B. Paliokas, Chicago, Ill., J.A. Davis, Plymouth, Mass. Užsakė kitiem: K. Nomeika, Richmond Hill, N.Y. — J. Nomeika, Rochester, N.Y., J. Kudirka — A. Kudirkienei, abu iš Baltimore, Md. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Darbininko prenumerata pirmiem metam naujiem skaitytojams tik 10 dol. Atnaujinant — prenumerata visiem 12 dol. metam.

Globoja LŠST, Naujosios Anglijos Rinktinė
55 Welles Ave., Dorchester, Mass. 02124

LIETUVOS ŠAULIŲ GRETOSE

LŠST CENTRO VALDYBOS PRANEŠIMAI

Centro valdyba skelbia konkursą straipsnio, kuriame būtų gvildinama šaulių idėja, jos reikšmė ir pritaikymas svetimose kraštuose gyvenantiems lietuviams, šaulių organizacijos įnašas tautinei gyvybei išlaikyti ir kovai už Lietuvos išlaisvinimą ir šaulių organizacijos vieta lietuvių tautinėj veikloj. Straipsnio pavadinimą pasirenka pats autorius. Tas pats autorius konkurse gali dalyvauti tik su vienu straipsniu.

Straipsnis turi būti ne ilgesnis kaip 12 mašinėlė rašytų (eilutę praleidžiant) puslapių.

Premijuoti straipsniai bus spausdinami Tremties Trimite. Vertingus nepremijuotus straipsnius bus stengiamasi spausdinti Tremties Trimite ar kitoj lietuvių spaudoj.

Autorius straipsnį pasirašo slaptyvardė, o į atskirą užlpytą voką įdeda tikrą pavardę, vardą ir adresą.

Konkurse dalyvavusių ir nelaimėjusių pavardės bus laikomos griežto paslaptį. Bus skelbiamos tik laimėjusiųjų pavardės. Straipsnius vertins speciali komisija, kuri bus paskelbta vėliau.

Skiriamos trys premijos: I — \$150.00, II — \$100.00 ir III — \$75.00.

Konkursinių straipsnių įteikimo data 1977 birželio 1. Straipsnius siųsti adresu: Jonas Jasaitis, 7217 So. Francisco Ave., Chicago, Ill. 60629.

Konkurse kviečiami dalyvauti ir tie, kurie prie Šaulių Sąjungos nepriklauso, bet domisi šaulių idėja ir veikla.

Š.m. liepos 2-4 Union Pier, Mich., įvyks Šaulių Sąjungos Tremty kultūrinio savaitgalio stovykla.

Stovyklos dienotvarkė numatoma tokia:

a. Oficialioji ir iškilmingoji dalis: iškilmingas stovyklos atidarymas — uždarymas, vėliavų pakėlimo — nuleidimo apeigos, žuvusiųjų kovoj dėl Lietuvos laisvės pagerbimas ir vainiko nuleidimas į Michigan ežerą.

b. Šauliška — programinė dalis: diskusijos praktiškais šaulių padalinių veikloj iškilmingais klausimais, centro valdybos posėdis, grupinės — šaulių jūrų šaulių, moterų ir jaunimo konferencijos.

c. Religinė dalis: pamaldos po atviru dangum stovyklos rajone.

d. Visuomeninė dalis: trys pagrindinės paskaitos — lietuvių išlaikymo, patriotinė ir karinė tema, kariniai ir šaulių veiklos filmai.

e. Sportinė dalis — jaunimui: įvairios sportinės varžybos ir užsiėmimai stovyklos rajone, paėžerėj ir ežero bangose.

f. Jūrinė dalis: plaukiojimai Gen. T. Daukanto jūrų šaulių laivu. Plaukimo bei nardymo varžybos ežere.

Worcesterio dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa. Nuotr. St. Urbano

svečių pobūvis su menine programa, vaišėmis ir šokiais.

h. Reprezentacinė dalis: išvyka į International Friendship Gardens, Mich., į LKVS Ramovės rengiamas Lietuvos respublikos prezidentų pagerbimo iškilmes.

Stovyklautojams teks mokėti: \$5.00 — registracijos mokestis, \$45.00 — už maistą ir kambarį. Iš viso asmeniui — \$50.00. Norį vykti į kultūrinio savaitgalio stovyklą Union Pier, Mich., turi registruotis iki birželio 1 pas išdininką Julij Pocių, 4204 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60632. Tel. 312-927-6222.

g. Pramoginė dalis: jaunimo laužas su menine dalim ir dainomis, atskirų dalinių pasirodymais. Bendras stovyklautojų ir

VYTAUTO DIDŽIOJO ŠAULIŲ RINKTINĖ

CHICAGO, ILL.

1977 kovo 25 Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės biuleteny Nr. 4 rašoma:

Rinktinės uniformuoti nariai dviem autobusais buvo nuvykę į Rockfordą dalyvauti Vasario 16 minėjime. Taip pat Chicago Vasario 16 minėjime šauliai atliko vidaus tarnybą.

Vasario 19 buvo suruoštas Vlado Pūtvio minėjimas ir blynų balius.

Balandžio 23 d. 7 val. vak. rinktinės salėj buvo suruoštas pavasarinis balius.

Gegužės 15 d. 3 val. p.p. rinktinės meno kuopelė, vadovaujama J. Petrausko, rinktinės salėj ruošia Anatolijaus Kairio 3 veiksmų komediją "Didysis Penktadienis".

Birželio 4 d. 7 val. vak. rinktinės choras, vadovaujamas muz. Povilo Mielulio, rinktinės salėj ruošia koncertą.

Birželio 19 rinktinės šauliai autobusais vyks į 5-to būrio ruošiamas Joninės Rockforde. Norį ten vykti registruojasi pas

moterų vadovę St. Cecevičienę, tel. 523-4526.

Nuo vasario 11 iki kovo 25 V.D. šaulių rinktinės reikalams surinkta aukų: paskelbtame vardiname 35 asmenų aukojusių sąraše suaukota \$658.00, antrame 20 asmenų aukojusių sąraše suaukota \$2105.00. Rinktinės knygyno lentynom įruošti aukojusių 9 asmenų sąraše suaukota \$185.00. Tame pat laikotarpį gražinta skolų iš viso \$3600.00. Į rinktinę tame laikotarpy įstojo 16 naujų narių, jų tarpe 4 moksleivės.

Šią tokią gražią ir pavyzdinę Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės veiklą S. Žekys 1977 kovo 22 Bostono Keleivų, Nr. 12, šiaip aprašė: "1952 m. Chicagoje viena iš pirmųjų įsikūrė Vytauto Didžiojo šaulių kuopa, kuri išaugo į rinktinę. Buvo gyva veikla, gera reklama, pasistatė nuosavus namus ir... apsnūdo. Kultūrinė veikla sulėtėjo, priplūdo daug nešauliškos dvasios narių, kurie pradėjo kelti savo tarpe nesantį ir intrigas".

Komentarų nereikia — skaitytojai patys juos padarys (LŠG red.).

DR. V. KUDIRKOS ŠAULIŲ KUOPA

WORCESTER, MASS.

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos valdybos pakviestas, gegužės 28 atvyksta pirmą kartą į Worcesterį Montrealio Aušros Vartų parapijos mišrus choras, kuris, vadovaujamas muzikės Magdalenos Donais-Roch, tą patį vakarą Maironio Parke atliks koncerto programą.

Koncertas prasidės punktuoliai 6:30 val. vakaro. Visi prašomi rinktis laiku, kad nereikėtų stovėti už durų. Po koncerto puiki lietuviška sėsių šaulių gaminta vakarienė. Atsigaivinimui veiks baras. Nuo 9 val. iki vėlyvos nakties bus šokiai, grojant linksmam orkestrui. Bilietai gaunami pas valdybos narius ir šaulius. Rengėjai kviečia ne tik mūsų, bet ir artimųjų lietuvių kolonijų lietuvius su draugais ir pažįstamais atvykti į koncertą ir kartu su šauliais bei iš Kanados atvykusiais svečiais, kurie pradiugins mus lietuviška daina, praleisti šeštadienio vakarą.

Aušros Vartų parapijos choras

Tėvam jėzuitam įsteigus Montrealy Aušros Vartų parapiją, 1950 buvo įsteigtas ir parapijos choras. Per eilę metų keitės choro vadovai, keitės ir choristai, bet choras išliko iki šiol, nesis chorisčių meilė ir pasižventinimas lietuviškai dainai buvo nenugalimi.

Be pasaulinės bei religinės muzikos kasmetinių koncertų, choras dažnai tautinėse šventėse ir minėjimuose atlieka menines programas.

1976 choras dalyvavo Montrealio EXPO-76 parodoj, kurioj atliko lietuvių dienai skirtą programą. Kelis kartus dainavo lietuvių radijo ir TV programose. 1972 dalyvavo Kanados Lietuvių dienoj Montrealy, taip pat ir dainų šventėse Chicagoj ir Hamiltone. Koncertavo su prancūzų Les Estriens chorą ir dalyvavo multimilijoniinio pastato Des Jardins atidaryme. Gastroliauvo Kanadoj ir JAV-bėse. Yra išleidęs savo dainų plokštele.

Šiuo metu chore dainuoja 55 dainininkai, kurių didžioji dalis yra studentai. Šalia choro aktyviai reiškiasi ir vyrų oktetas. Koncertam dažnai kviečiami vietiniai ir kitų kolonijų solistai.

Magdalena Donais-Roch, choro vadovė

Jau dešimt metų chorui vadovauja muzikė Magdalena Donais-Roch. Ji yra Montrealy gerai žinoma akompaniatorė ir solistų repertorė. Studijavo Normal School of Music, vėliau studijas gilino pas Robert Schitz ir Jean Ledue dirigentus. Kaip akompaniatorė dainininkų klasių dirbo Le Conservatoire de Musique de la Province de Quebec, kurią vedė Metropol-

Montrealio Aušros Vartų parapijos choras su vadove muzike Magdalena Donais-Roch.

JONAS VANAGAITIS, BOSTONO ŠAULIŲ KUOPOS ŠEFAS

(Pradžia 1977 kovo 4, Darbininko Nr. 9)

Klaipėdos vadavimo istorijoje yra trys ypatingai reikšmingos datos, kurios niekad nebus užmirštos. 1923 sausio 9 vyriausias Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas paskelbė savo manifestą, davusį pradžią visiem kitiem vadavimo žygiams. Sausio 15 Mažosios Lietuvos savanoriai po sunkių kautynių užėmė Klaipėdą ir tuo būdu padarė galą svetimųjų viešpatavimui šiame krašte. Sausio 19 Šilutėj susirinko Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto seimas ir nutarė išvaduoti Klaipėdos kraštą priglauti prie Lietuvos respublikos. Tame seime dalyvavo visų Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetų nariai ir politinių bei

TRUMPOS ŽINUTĖS

Naujas laikraštėlis

Bostone išleistas JAV LB 8 puslapių laikraštėlis, vardu Bridges, Lithuanian American News-Letter. Jis numatomas leisti kartą per mėnesį. Laikraštėlio tikslas pasiekti tuos, kurie užmiršę ar iš viso nemoka lietuvių kalbos. Redaktorius yra Algirdas Budreckis. Redakcijos tarnyboj tarp kitų randam Naujosios Anglijos šaulių rinktinės jaunimo skyriaus vedėją Gintarą Karosą, jaunimo Geležinio Vilko šaulių kuopos pirm. Joną Stundžį, tos pat šaulių kuopos sekretorių Algirdą Dumėitį ir Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos narį ir Worcesterio lietuvių radijo valandos vedėją Edvardą Meilų Jr.

Tenka pasveikinti jaunimą, pasiryžusį dirbti rimtą ir tokį reikalingą spaudos darbą. Linkėtina, kad šaulių vadovybė esantieji nepamirštų ir savo šauliškų įsipareigojimų, savo draugų — jaunuolių, kuriems jie taip pat yra labai brangūs.

Mūsų ligoniai

Jono Vanagaičio kuopoj Jonas Valiukonis po sunkios širdies ligos yra grįžęs į namus. Elenai Valiukonienei ir Juozui Babravičiui šiomis dienomis buvo padarytos operacijos; šiuo metu jau grįžę iš ligoninių — sveiksta namuose. Sunkiau sirgusi Antanina Liutkonienė ir Birutė Šakenienė šiuo metu taip pat jau sveiksta.

Visiems linkim sveikatos ir gražios vasaros.

Bronius Utenis — yra Long Island ligoninėj, Quincy, Mass.

tan operoj pasižymėję Martial Singher ir Roger Filiatrault. Dalyvauja TV operoj ir operos vasaros festivaliuose Ottawoj, taip pat ir vasaros Eliot Lake centre Opera Workshop programose.

Jau eilę metų ši nelietuvė muzikė pasižventinusi dirba su Aušros Vartų parapijos chorą lietuviškai dainai. Įvertinkim jos ir choristų pasižventimą, pripildydami Maironio Parko salę ir tuo pareikšdami jai, kaip kitatautei, ir atvykusiem dainininkam padėką už pasižventimą.

J.M.

ekonominių organizacijų atstovai, iš viso per 120 asmenų.

Joną Vanagaitį matom visomis tomis reikšmingomis valandomis centrinėse pozicijose. Čia tik paminėsim plačiau jo veiklą reikšmingame Šilutės seime.

Seimo posėdį atidarė lietuvių kovų veteranas ir vyriausias Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto pirmininkas Martynas Jankus 15 val. 45 min. Jis trumpais žodžiais sveikino seimą ir pareiškė, kad ši valanda turi ypatingos svarbos lietuvių tautai.

Visi seimo nariai atsistojo ir sugiedojo himną "Lietuva, tėvyne mūsų". Paskutiniam himno garsam nuaidėjus, pirmininkas davė žodį Vyr. Komiteto sekretoriui Jonui Vanagaičiui. Šis pranešęs apie Komiteto nuveiktus darbus pasakė ugningą kalbą.

Šios kalbos paminėtinos vietos:

"Visi žino, kad mūsų giminė buvo svetimųjų mindžiojama savo krašte ištisus 500 metų. Mūsų tėvų tėvai ir mes iki šiai dienai nešėm sunkų jungą... Našta, kuri mus prislėgė, liko nepakeliama... Beliko vienintelė teisė — ginklas, kurio ir tvėrėmės. Kas šiomis dienomis įvyko, to esat liudininkai... Momentas buvo toks, jog dabar ar niekuomet... Karžygiai kovotojai žinojo savo uždavinį ir lyg kiškius išvaikė mūsų engėjų... Mes kovojom vardan teisybės. O jei jie tačiau mus užpultų, tai jie visi susmuks. (Smarkūs plojimai, bravo.) Už šventą mūsų idėją ir giminės gyvybę puolė daug karžygių. Šitas nekaltas kraujas ir ašaros neturi nueiti veltui.

Mes gyvieji turim ginti tai, ką esam išvadavę brangiu mūsų brolių ir vaikų krauju. Kol gyvi būsim ir ginklą pakelsim, nei lenkas, nei vokiečiai mūsų jau nebevaldys. (Vėl triukšmingi plojimai.) Atminčiai mūsų žuvusių brolių ir vaikų ir tų, kurių žaizdos šiandien atviru krauju teka, atsistoję pagarbinkime juos. (Visas susirinkimas sustoja, daugelis verkia ir giliame susijaudinime vėl užgieda lietuvių tautos himną.) Mūsų gyvybės kovoj mes nesam vieni. Mus gyviausiai užjaučia Didžioji Lietuva, šimtai tūkstančių brolių lietuvių Amerikoj ir visas teisingasis pasaulis, kaip štai ir mūsų brangieji angliai. (Susirinkimas atsistoja ir šaukia tris kartus: "Valio Anglijai".)

Ponas Petisne atgaspadoravo savo dienas. Atvyksta santarvės ypatinga komisija. Mūsų reikalavimai teisingi. Su ja mes derėsime, bet nenusileisim. Dėl to nepastokim kiškiams. Būkim tokio ūpo, kaip šiandien, tai mūsų ir dešimt svetimų divizijų neišvys iš mūsų gimtojo krašto!" (Prakalbą užbaigus, vėl plojimai ir šauksmas valio!)

Po Jono Vanagaičio kalbos pirmininkas davė žodį svečiam, atkeliavusiem pasveikinti seimo.

Pirmasis sveikino Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, Amerikos Piliečių Sąjungos ir Bostono lietuvių vardu p. Ivaškevičius. Sutiktas seimo dalyvių

Jonas Vanagaitis šaulių uniformoj

plojimais, jis pareiškė viltį, kad pasaulis supras pralietą Lietuvos vaikų kraują. Amerikiečiai remis Mažąją Lietuvą iki paskutinio. (Šauksmai valio.) Dar sveikino kitas amerikietis, Martus, ir Panevėžio miesto taryba.

Paskutinis sveikino seimą Lietuvos Šaulių Sąjungos centro valdybos atstovas A. Bružas. Jis buvo sutiktas ilgais plojimais ir šauksmais: Valio Lietuvos Šaulių Sąjungai! Savo sveikinime Bružas pasakė: "Lietuvos Šaulių Sąjungai teko ypatingos garbės, kad į ją pirmąją kreipė Maž. Liet. Gelbėjimo Komitetas, kviesdamas pagelbėti jų teisingoj kovoj. Lietuvos Respublikos valdžia, būdama suvaržyta santarvės notomis, griežtai trukdė mum eiti mūsų broliam į pagalbą, bet mūsų draugų noras eiti buvo toks galingas, kad nebuvo galima jų sulaukyti... Jūs negalit suprasti, kas dedasi Didž. Lietuvoj. Šauliai pulkais rašosi savanoriais... Mes su Jumis. Pasiseks."

Pirmininkas vėl davė žodį sekretoriui Jonui Vanagaičiui, kuris perskaitė 5 paragrafų deklaraciją, pasirašytą Vyr. Maž. Lietuvos Gelbėjimo Komiteto pirmininkas — Martynas Jankus, nariai — Vilius Šaulinskas, Jonas Vanagaitis, Jurgis Brūvelaitis, Jurgis Lėbartas).

Seimas be jokių pataisų priėmė deklaraciją visais balsais ir ją pasirašė 21 skyriaus, ekonominių ir politinių Klaipėdos organizacijų ir Šilutės Dainos atstovai, iš viso 69 asmenys.

Klaipėdos krašte praėjus reikalui naudoti ginklą, prasidėjo normalaus valstybinio gyvenimo organizavimas. Lietuvos vyriausybė paskyrė aukštąjį Lietuvos vyriausybės įgaliotinį Klaipėdos kraštui Antaną Smetoną, kuris į Klaipėdą atvyko 1923 sausio 20, o Maž. Lietuvos Gelbėjimo Komitetas 1923 sausio 27 oficialiai paskyrė savo narį Joną Vanagaitį Klaipėdos krašto atstovu Didžiajai Lietuvai. Tuo būdu užmegztas lyg ir oficialus diplomatinis ryšys.

(Bus daugiau)

Sporto dienos New Yorke

K. Čerkeliūnas

Nuo 1951 Š. Amerikos lietuviai sportininkai renkasi metinių žaidynių. Balandžio 29 — gegužės 1 New Yorke buvo jau dvidešimt septintas sąskrydis. Laiko tėkmę vadinamose žiemos žaidynėse pasiliko krepšinis ir tinklinis, o anksčiau kartu buvo pravedamos stalo teniso ir šachmatų varžybos. Savo keliu krepšinis ir tinklinis išaugo į daugiaklasį rungtyniavimą, ir nėra lengva tą šakotą kamuolio žaidimų programą atpilti per vieną savaitgalį. Reikia daug salių, profesionalų teisėjų (didelės išlaidos) ir geros organizacijos. Rengėjai didi užduotis, bet kasmet įsipareigojimas įveikiamas, ir žaidynės pračina sklandžiai.

Krepšinis

Vyrų gr. (6 komandos) pradinėse rungtyne Chicago Neris nugalėjo Toronto Aušrą 105-71. Taškai: Chicago Neris: Vaitkus 27, Stankūnas 20, Naujokas 15, A. Butkus 14, R. Butkus 14, Jasevičius 8, Moore 7; Toronto Aušra: S. Kaknevičius 19, R. Kaknevičius 18, Zulus 14, Stonkus 9, Nakrošius 6, Šlekys 3, E. Norkus 2.

New Yorko LAK laimėjo prieš Hamiltono Kovą 76-74. Taškai: New Yorko LAK: Torney 26, Mikalauskas 16, Birutis 8, Šimkus 7, Beleckas 5, Matulaitis 5, Landsbergis 4, Krulikas 2, Skeivys 2, Krivickas 1; Hamiltono Kovas: Butkevičius I 20, Mazza 12, Tatti 12, Butkevičius II 11, Valaitis 8, Kalvaitis 6, Tirilis 5.

Taurę priėmęs vyrų tinklinio meistro Bostono Grandies kapitonas V. Eikinas (kairėje). Į dešinę: Laisvės Žiburio radijo vedėjas R. Kezys rekorduoją, žaidynių organizacinio komiteto pirmininkas I. Gasiūnas, JAV LB New Yorko apygardos pirmininkas A. Vakselis. Nuotr. J. DiFabio

ST. PETERSBURG, FLA.

Floridos Amerikos Lietuvių klubo dramos sambūris balandžio 14 pastatė A. Kairio "Sidabrinę dieną". Veikalą režisavo ir dekoracijas paruošė dail. J. Juodis. Sambūrio pirmame pastatyme dalyvavo: P. Armonas, M. Grigienė, L. Jakušovienė, G. Jezukaitienė, J. Juodis, M. Juodienė, P. Kraujalis, A. Kraujalienė, G. Puniškienė, K. Steponka, S. Steponkienė, A. Velbasienė, S. Velbasis ir A. Žulys.

Pavasario balių balandžio 23 programą atliko moterų oktetas, vadovaujamas E. Rūkštelienės. Pavasario temom deklamavo eilėraščius O. Galvydienė, A. Karnienė, A. Mateika, F. Prekeris, G. Stankūnienė. Pramoginio šoko demonstravimą atliko V. Jakušovas ir Arthur Murray studijos vedėja G. Miller. Savo humoristinius apmąstymus pasiskaitė dr. B. Zelbienė.

Dr. J. Basanavičiaus minėjimas buvo surengtas balandžio 27 klubo salė. Išsamiai paskaitą skaitė F. Prekeris. Meninę programą atliko klubo choras, vadovaujamas P. Armono ir A. Mateikos. Minėjimą rengė Lietuvių klubas ir LB St. Petersburgo apylinkė.

Lietuvių katalikų pamaldos vietos kurijos patvarkymu, pradedant gegužės mėnesiu, vyks kartą mėnesį pirmąjį mėnesio sekmadienį Holy Name bažnyčioje, Gulfport, Fla.

Solistės Ginos Čapkauskienės koncertas balandžio 19 į klubo

Tolesnėse rungtyne Bostono LPD SK nugalėjo Chicago Nerį 82-69. Taškai: Bostono LPD SK: Ambrose 22, Ministriak 17, Boutin 15, Baškauskas 14, A. Baika 8, Gineitis 2, Vilėniškis 2; Chicago Neris: Stankūnas 22, R. Butkus 15, Jesevičius 10, Vaitkus 10, A. Butkus 8, Naujokas 4.

Kitoje lentelės pusėje Chicago ASK Lituanica įveikė New Yorko LAK 85-55. Taškai: Chicago ASK Lituanica: Baris 22, Genčius 18, Bzdelik 14, Kinčinas 12, Neimantas 12, Abramavičius 4, K. Ambutas 4; New Yorko LAK: Mikalauskas 18, Torney 15, Beleckas 12, Skeivys 4, Birutis 2, Landsbergis 2, Matulaitis 2.

Tuo būdu paaiškėjo baigmininkai: Bostono LPD SK ir Chicago ASK Lituanica. Šios rungtyinės ilgą laiką siūbavo tai vienu, tai kitu pusėn. Pirmą kėlinį savo naudai nusvėrė vyrai iš Chicago 56-55. Po pertraukos panašus vaizdas — abi komandos lipa viena kitai ant kulnų, porą kartų lygiosios: 68-68 ir 70-70. Antro kėlinio vidury Bostonas spūsteli iki 78-72, Lituanica atsiveja iki 80-82, bet po to Bostonas užtikrintai veda, pašokdina pasekmę iki 90-98, ir Lituanica jau nepajėgia atkusti. Bostono LPD SK trečią kartą iš eilės Š. Amerikos lietuvių meisteris, laimėjęs 101-93.

Taškai: Bostono LPD SK: Baškauskas 30, Ambrose 25, Minkvitz 14, Boutin 13, Ministriak 11, Gineitis 8; Chicago ASK Lituanica: Baris 27, Neimantas 24, Bzdelik 18, Abramavičius 10, Kinčinas 8, Genčius 4, K.

Ambutas 2.

Dėl trečios vietos turėjo žaisti Chicago Neris — New Yorko LAK. Jaunieji New Yorko žaidikai taupė jėgas jaunių baigminėm rungtyne, tad trečią vietą be žaidimo atidavė Chicago Neriai.

Penktą vietą užėmė Toronto Aušra, įveikusi Hamiltono Kovą 111-81. Toronto Aušros taškai: R. Kaknevičius 28, S. Kaknevičius 22, Stonkus 17, Nakrošius 14, Zulus 12, Bartusevičius 10, E. Norkus 7, Šlekys 1. Hamiltono Kovo sudėty buvo spragų dėl žaidikų teisėtumo.

Per visas žaidynes (nuo 1951) vyrų gr. meisteriu daugiausia kartų buvo Chicago Neris — 6, toliau: Detroito Kovas ir Waterbury Gintaras — po 4, Bostono LPD SK, Chicago ASK Lituanica ir New Yorko (anksčiau Brooklyn) LAK — po 3, Chicago Perkūnas ir Toronto Vytis — po 2. Iš tų aštuonių klubų du (Waterbury Gintaras ir Chicago Perkūnas) jau praeitis.

Vyrų B gr. rungtyniavo 4 penketukai (žaidė kiekvienas su kiekvienu). Pirmą vietą užėmė Chicago ASK Lituanica: nugalėjo New Jersey LAK 64-37, Clevelando Žaibą 67-33 ir Hamiltono Kovą 57-48. Chicago ASK Lituanicos komandą žaidė: Bartasius, Butikas, Grigola, Juozaitis, Juozevičius, Plėnys, Riškus, Tamošiūnas, Taras, Vailokaitis, Vaitkus. Antroji vieta liko Hamiltono Kovas (nugalėjo New Jersey LAK 47-36 ir Clevelando Žaibą 60-52). Trečioji vieta New Jersey LAK (laimėjo prieš Clevelando Žaibą 51-39). Naujiena buvo New Jersey LAK — New Yorko kaimynai jau susiorganizavo į klubą.

Jaunių A kl. (6 penketukai) pasekmės: Toronto Vytis — Philadelphia Aras 92-28, Chicago ASK Lituanica — Toronto Aušra 75-27, Chicago Neris — Toronto Vytis 60-58 ir New Yorko LAK — Chicago ASK Lituanica 43-40. Ir taip į baigmę pateko Chicago Neris su New Yorko LAK. Šią jau beveik tradicinę dvikovę laimėjo Chicago Neris 65-62. Jaudinančios buvo paskutinės dvi minutės. Jaunuoliai iš Chicago vedė 60-52, bet New Yorkas priartėjo iki 62-64 ir visko galėjo būti, abi komandos prameta baudas, kol pagaliau Chicago dar įstumia vieną tašką ir išsaugo pergalę. Taškai: Chicago Neris: T. Butkus 21, Jennings 13, C. Moore 12, Dachota 9, Sekmakas 8, Liškūnas 2; New Yorko LAK: Birutis 23, Šimkus 14, Matulaitis 11, Naronis 8, Gvildys 4, Krivickas 2.

Jaunių B kl. (6 komandos) pasekmės: Clevelando Žaibas — Toronto Vytis 43-32, Chicago ASK Lituanica — Bostono Grandis 60-30, Chicago Neris — Clevelando Žaibas 46-36, New Yorko LAK — Chicago ASK Lituanica 38-31. Baigmė New Yorko LAK nugalėjo Chicago Nerį 39-35. Baigmės taškai: New Yorko LAK: Šimkus 18, Gvildys 16, Krivickas 3, Didžbalis 2; Chicago Neris: T. Dachota 16, Stasiulis 7, Liškūnas 6, Saliklis 3, Deveikis 2, Balzaras 1.

mišių. Įėjimas nemokamas.

Bingo žaidimas rengia sodaliets gegužės 20, penktadienį, 7:30 val. vak. Šv. Alfonso mokyklos salė. Bus įvairių laimėjimų, veiks bufetas su valgiais. Pelnas skiriamas padėti sodaliets toliau tęsti savo kilnius darbus.

Dainos choro gegužinė įvyks gegužės 22, sekmadienį, Gordonio ir Eleanoros Matulonių sodyboje prie Liberty Dam, Carroll County, Maryland.

Juozas Aimutis Amentis, vienas iš seniausių lietuvių Baltimorėje, mirė gegužės 4, sulaukęs 101 metų. Kai buvo jaunesnis ir sveikata leido, Juozas kaip susipratęs lietuvis dalyvavo lietuviškuose rengimuose. Palaidotas gegužės 7, po maldų Holy Redeemer kapinėse. Nuliūdime liko podukra Constance Harmon.

Jonas Obelinis

Aštuonios poros akių įdėmiai seka kamuolį — iš vyrų krepšinio baigminių rungtynių Bostono LPD SK — Chicago ASK Lituanica. Bostono krepšinininkai laimėjo 101-93 ir tretieji metai iš eilės meisteris. Nuotr. J. DiFabio

HARTFORD, CONN.

Ramovėnų balius

Jau tradicija, kad Hartfordo ramovėnai pavasario balių rengia Atvelykio šeštadienį. Tai žino ne tik vietiniai, bet ir apylinkių lietuviai. Baliai būna įdomūs ir tuo, kad programoj pasirodo kas nors naujo iš vietinių pajėgų, iš anksto apie tai nepranešant. Taip atsitiko ir šiais metais. Visus žavėjo tyliai susiorganizavęs moterų trio, pasivadinęs Paspaltis.

Šių metų ramovėnų pobūvis gana punktualiai atidarė pirm. Petras Simanauskas, pasveikindamas ir pasidžiaugdamas, kad vietiniai ir apylinkių lietuviai gausiai susirinko. Programai vadovauti pakvietė nepavargstantį keliautoją aktorių humoristą Vitą Žukauską. Šis greitai žiūrovus sudomino iš pat pradžių. Programos tarpuose taip pat nuotaikingai jis visus juokino.

Toliau programoj pasirodė duetas — Irena Petkaitienė ir dr. Iz. Alis. Sulaukta ir nežinomojo trio. Tai Irena Petkaitienė, Sofija Alienė ir Gražina Aleksandravičienė. Jos buvo susirinkusių nuoširdžiai priimtoms. Jos pasirodė gražiai susidainavusios, klausytojus patraukiančios. Klausytojai kvietė jas ir toliau puoselėti lietuvišką dainą.

Programa buvo baigta mišriu kvartetu, kur prie minėto trio prisidėjo ir dr. Alis. Visus dailius.

Jaunių C kl. (5 komandos) Chicago Neris be žaidimo laimėjo prieš Bostono Grandį. New Yorko LAK nugalėjo Toronto Vytį 23-22 ir Chicago Neris įveikė Clevelando Žaibą 29-27. Baigmė Chicago Neris pasiekė pergalę prieš New Yorko LAK 23-19. Taškai: Chicago Neris: Yerkes 7, Blinstrubas 6, Degutis 4, Valaitis 4, A. Butkus 2; New Yorko LAK: Didžbalis 13, T. Birutis 2, Rič. Kezys 2, Milukas 2.

Moterų ar mergaičių krepšinio nebuvo. (Bus daugiau)

nininkus parengė ir koncerte pianinu lydėjo nepavargstantis lietuviškos dainos mylėtojas muz. Jurgis Petkaitis.

Po programos dainininkai buvo apdovanoti gėlėmis, o ramovėnų pirmininkas padėkojo už gerai atliktą, jaunatviškai nuiteikiančią programą ir kvietė visus prie geros kokybės šiltos vakarienės.

Vakarienei dar neįpusėjus, scenoj pasirodė John Martin orkestras, kviesdamas šokiam. Tarp šokių skambėjo lietuviškos sutartinės bei vyko senoviški žaidimai. Vakaro nuotaika buvo pajvairinta loterija.

Hartfordo Ramovė yra viena iš veikliausių organizacijų. Ramovėnai nuoširdžiai remia kultūrinius užsimojimus, gausiai lanko lietuviškus rengimus bei minėjimus. Šiuo laiku jiems vadovauja kultūrinė ir organizacinė veikloj patyrę vyrai: P. Simanauskas, V. Nenortas, A. Kuprys, Vl. Butrimas, J. Šimanskis ir J. Petkaitis. Reikia tikėti, kad jie surengs ir daugiau panašių pobūvių. — Dalyvis

MUZIKA ADOS KARVELYTĖS ŽODŽIAM

Kompozitorius Vytautas Jančys sukūrė muziką Ados Karvelytės eilėraščiui "Nevėži, upe mano". Daina skirta sopranui, palydi fortepijonas. Daina dar niekur nedainuota, bet ji bus brangi dovana aukštaičiam.

Kita daina yra "Vai sakysi". Ados Karvelytės žodžiam muziką parašė kompozitorius Bronius Jonušas. Tai paskutinė kompozitoriaus daina, parašyta prieš pat jo mirtį. Ją su dideliu pasisekimu dainuoja solistė Gina Čapkauskienė.

Eilėraščiai yra paimti iš Ados Karvelytės rinkinio "Ne tie varpai". Iš to paties rinkinio ir kiti kompozitoriai yra pasirinkę Ados Karvelytės eilėraščių ir pavertę dainomis.

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1977

1 SAVAITĖ
rugsėjo 28

Kaina iš New Yorko
838 dol.

2 SAVAITĖS
gegužės 29
birželio 15, 19, 29
liepos 3, 13, 17, 27
rugpjūčio 7, 10
rugsėjo 4, 7, 18
gruodžio 21

Kaina iš New Yorko
nuo 983 iki 1,189 dol.

Šių kelionių, o taip pat visais kelionių reikalais kreiptis:

VYTIS
2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL. (212) 769-3300

IŠ VISUR

— Lituanistikos Institutas jau galutinai susitarė su visais pagrindiniais autoriais Lietuvos istorijai parašyti. Lietuvos istoriją ruoš 8° autoriai ir aprašys šiuos laikotarpius: proistorę dr. J. Puzinas, 1219-1492 J. Jakštas, 1492-1917 S. Sužiedėlis, 1717-1795 R. Misiūnas, 1795-1914 D. Fainhausas (talkingant V. Trumpai, V. Maciūnui, J. Dainauskui, R. Krasauskui ir prel. P. Jatuliu), 1914-1940 T. Reimkis, nuo 1940 iki dabar — B. Mačiūka.

— Rašytojas Aloyzas Baronas atliks programą tradiciniame dūkų baliuje gegužės 14 Chicago, Jaunimo Centre.

— Draugo romano premijos įteikimas ir dailiojo žodžio koncertas įvyks gegužės 15 Chicago, Jaunimo Centre. Akomponuojant muz. Aloyzui Jurgučiui, dainuos solistė Ona Pliuško-nienė.

— Philadelphia Lietuvos namų vadovybė, dėkodama už informaciją Darbininke ir linkėdama sėkmės ateičiai, prisiuntė 20 dol. auką. Nuoširdžiai dėkodama.

— Balso centro raštinė nuo birželio 1 persikels į naujas patalpas: 2558 West 69th Street, Chicago, Ill. 60629.

— Šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčia, Philadelphia, Pa., buvo konsekruota 1902 spalio 26. Šią lietuvių parapiją įkūrė kun. Kaulakis. Sukaktuvinių metų minėjimas pradėtas su jubilejiniais komunijos pusryčiais balandžio 24. Su ypatingom iškilmėmis ir banketu sukaktis bus minima spalio 30.

— Lietuvių Fonde 1976 metais pagrindinio kapitalo gauta 103,738 dol. LF kelyje derlingiausi buvo 1968, nes tais metais pagrindinio kapitalo gauta 116,000 dol. Antroji vieta yra 1976.

— Iš Floridos LB Palm Beach County apylinkė, įvertinama Darbininko informaciją ir sunkią spaudos padėtį, prisiuntė per Bronių Aušrotą 20 dol. auką. Širdingai dėkodama.

— Mokytojų studijų savaitė Dainavos stovykloj rugpjūčio 14-21 turės įvairią programą, kurią atliks profesionalai pedagoginė srity. Visos mokyklos ir LB apylinkės kviečiamos paremti mokytojų pastangas dalyvauti šioj studijų savaitėj, kuri suteiks daug naudos mokyklinio darbo praktikai.

— Australijos Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba 1977-78 metams sudaryta Sydnėjui: pirm.—prof. Algis Kabaila, vicepirm. — Vytautas Patašius, ižd. — Algis Milašas, sek. — Viktoras Jaras, narys jaunimo reikalams — Laurie D. Cox, švietimo ir kultūros reikalams — dr. Ramutis Zakarevičius, lėšų telkimui — Petras Ropė. Kontrolės komisijon išrinkti inž. V. Bukevičius, dr. B. Vingilis ir A. Reizgys.

LB New Jersey apygardos rengiamas jaunų talentų vakaras įvyks gegužės 14, šeštadienį, 7 val. vak. Lietuvių Liberty Hall patalpose, Elizabeth, N.J.

— Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavimas šiais metais įvyks gegužės 27-29 Clevelande, The Park Place viešbuty.

— Los Angeles, Calif., Lietuvių dieną birželio 19 rengia Šv. Kazimiero lietuvių parapija. Ta proga parapijos salėj vyks dail. Vladislavo Žiliaus (iš New Yorko) darbų paroda ir solistės Ginos Čapkauskienės (iš Montrealio) koncertas. Koncerte dalyvaus ir pianistė Raimonda Apeikytė.

— Kun. J. Gaidelis, SJ, važinėdamas po visą Australiją, aptarnauja latvius katalikus. Jis talkina ir lietuvių pastoracijoj.

— Kun. J. Petrauskas, Pertho lietuvių kapelionas, arkivyskupo Goody buvo pakviestas į kunigų senatą atstovauti Australijos ateiviam kunigam.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius aptarnavimus ar šiaip spaudą parėmė:

Po 13 dol. — A.J. Bertulis, Hot Springs, Arkansas, V. Šoliūnas, Lemont, Ill., L. Šileikis, New York, N.Y.

Po 10 dol. — K. Uknevičius, Woodhaven, N.Y., K. Čiurlis, No. Brunswick, N.J., L. Česna, Brooklyn, N.Y., J. Janušas, Ozone Park, N.Y., P. Bagdziūnas, Jamaica, N.Y.

Po 8 dol. — J. Pelauskas, Bay-side, N.Y., J. Simen, Scarsdale, N.Y., M. Slavinskas, New Hyde Park, N.Y., A. Sutkus, Richmond Hill, N.Y., B. Garunkštis, Rego Park, N.Y., A. Pocius, Richmond Hill, N.Y., E. Venckus, Richmond Hill, N.Y., A. Grig, Jamaica, N.Y., S. Remeza, New Rochelle, N.Y.

Po 7 dol. — J. Davnorow, Woodside, N.Y., S. Pundzevičius, Great Neck, N.Y.

6 dol. — J. Burdulis, Shirley, N.Y.

Po 5 dol. — Vl. Geibavičius, Woodhaven, N.Y., A. Zavadzkas, New London, Conn., I. Kučiauskas, Baltimore, Md., J. Melynis, Nesconset, N.Y., K. Ciurinskas, St. John, Ind., K. Račkauskas, Richmond Hill, N.Y., J. Podesis, Southfield, Mich.

Po 3 dol. — A. Bendre, Amityville, N.Y., F. Dimas, Ridgewood, N.Y., B. Budriūnas, Los Angeles, Calif., V. Banelis, Ridgefield, Conn., R.V. Kondratas, Richmond Hill, N.Y., K. Vasiliauskas, Baltimore, Md., P. Normantas, Elizabeth, N.J., K. Masaitis, Havere de Grace, Md., dr. J. Simaitis, Forest Hills Gard., N.Y., V. Simanavičius, Chicago, Ill., M. Jasėnas, Jackson Hts., N.Y., I. Krauciūnas, Waterbury, Conn., J. Urbonas, Brooklyn, N.Y., A. Jurgėla, Glendale, N.Y., R. Ceilius, Woodhaven, N.Y., R.J. Marciulionis, Chicago, Ill., J. Švedas, Elizabeth, N.J., A. Macelis, Commack, N.Y., C. Barisas, Shrewsbury, Mass., V. Vilkutaitis, E. Northport, N.Y., I. Ožalas, Garwood, N.J., A. Liobis, Green Brook, N.J., V. Katinas, Richmond Hill, N.Y., J. Lukošius, Richmond Hill, N.Y., P. Gobuzas, Maspeth, N.Y., J. Levonas, Jackson Heights, N.Y., A. Garbauskas, Old Bethpage, N.Y., A. Gedmintas, Delhi, N.Y., J. Urban, Richmond Hill, N.Y., E. Karmazinas, Woodhaven, N.Y., P. Lalas, E. Greenbush, N.Y., F. Redikis, Woodhaven, N.Y., L. Simanavičius, Poughkeepsie, N.Y., J. Budraitis, Woodhaven, N.Y., S. Aukštikalnis, Maspeth, N.Y., T. Bakšinskas, Richmond Hill, N.Y., L. Bileris, Valley Stream, N.Y., R. Dulskis, Brockton, Mass., A. Vilčinskas, Richmond Hill, N.Y.

Po 2 dol. — A. Strazdis, Richmond Hill, N.Y., A. Kup-

revičius, Hartford, Conn., P. Levendauskas, Naugatuck, Conn., A. Beard, Forest Hills, N.Y., K. Nomeika, Richmond Hill, N.Y., J. Tamašauskas, Putnam, Conn., V. Povilauskas, Astoria, L.I., N.Y., V. Kazlauskis, New Hyde Park, N.Y., K. Karečka, Woodhaven, N.Y., L. Daugirdas, Port Jefferson, N.Y., V. Balčiūnas, Daytona Beach, Fla., J. H. Vaizgenis, East Northport, N.Y.

Po 1 dol. — A. Arlickas, Long Island City, N.Y., D. Valinskas, Nashua, N.H., F. Mociejūnas, Rochester, N.Y., V. Frankienė, Baltimore, Md., M. Kulikaitis, Paterson, N.J., A. Girmius, Howell, N.J., A. Petrulis, Maspeth, N.Y., J. Valiūnas, Paterson, N.J., O. Andriuskevičius, Sterling Heights, Mich., R. Kudžma, Little Neck, N.Y., C. Bubnis, E. Northport, N.Y., J.V. Marūnas, Wolcott, Conn.

Visiem aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Keliamume su daina. Hamiltono mergaičių choras "Aidas" dainuoja: Tėvynė Lietuva, Apie Joną ir molio uzboną, Kelelis dunda sutemoj, Lauksiu tavęs ateinant, Pienė, Pasėjau kanapę, Devynbalsė, Nemunas atves, Ten mano Tėvynė, Mėgstu vasaros vakarą, Kur Nemunai jaunų dienų, Parveski, Viešpatie, ir mus. 6 dol.

Violeta. Sol. V. Rakauskaitė dainuoja su orkestro palyda: Klausyk širdies, Žibintai, Žiburėlis, Mergužėlė — ne mergaitė, Medžioklė, Raganėlė, Gegužinė, Senos gatvelės, Kregždės, Sugrįžk, Koks tu juokingas, Tėviškės vėjas ir ilgesys. 6 dol.

Anoj pusėj Nemunėlio. Solistai, chorai dainuoja: Aš artojas, Anoj pusėj Nemunėlio, Dobiluios, Atnešk padangę gryną, Lietučiui dulkiant, O dalele tu mano, Rugienos nubėgs, Medžiotojo dainelė, Oi, užkiliokit varтелиus, Gėsta žaros, Parugy, Ant kalno karklai. 6 dol.

Vyrų kvartetas, vadovaujamas Br. Budriūno, dainuoja: Tėvynė, I kovą, Gyvenimo aidu, Vežė mane iš namų, Šauksmas, Žvakė ir plauštelė, Vabalas ir gėlė, O dalele, Klumpės, Miegok, angelėli, Subatos vakarėli, Per naktelę šokau ir Alutis. 6 dol.

Tėviškės namai. Br. Budriūno kantata: Iš visų kelių keleiviai grįžta, Namai pavasariu pražydę, O, Tėvyne, Fuga ir finalas, Lietuvio giesmė, Pradės aušrelė aušti, O, Nemune, Mano protėvių žemė, Lietuvos himnas. 6 dol.

Virgilijus Noreika. Operų arijos, 6 dol.

Lithuanian language record course 6 dol.

Persituntimui pridėdama 50 c. Šios bei kitos lietuviškos plokštelės ir knygos gaunamos Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mortgičių.

Norį įsirašyti kreipkitės į Susiv. centrą, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių **BRONIŲ BOBEL**, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

OCEAN FRONT!

Paradise Inn

1401 S. Ocean Blvd., Myrtle Beach, S. Carolina 29577

PHONE 803-448-2491

WELCOME WEST VIRGINIANS INQUIRE ABOUT

OUR FAMILY VACATION ACCOMMODATIONS

Accommodates extra large families • King size beds. Heated pool & kiddie pool • Color TV • Golf • Fishing • Tennis • Spacious pool deck with tropical atmosphere • Private balconies • Dining & Dancing at country clubs • Direct dial phones • Covered & Shaded free parking area.

With a 7 night reservation the Paradise Inn will give the 7th night FREE with all weekly reservations between now and May 26th. For 3 day reservations or longer the Paradise Inn will provide a 10% reduced rate.

CLIP & MAIL TO: DAR.

Paradise Inn, 1401 S. Ocean Blvd., Myrtle Beach, S.C. 29577

Name _____

Address _____

City _____ Zip _____

ROSSEAU LAKE SCHOOL

An independent boarding school
An Adventure in Education For Boys, Grades 7 to 13
An educational institute of high standing offering full academic preparation for university and college entrance

- Special advantages include:
- Student teacher ratio 8 to 1
 - Credit courses in wilderness skills, art & music
 - Regular assessment of progress
 - Recreational activities such as sailing, canoeing, hiking, skiing

A well rounded education in a setting of great natural beauty.

Fur further information please contact

The Headmaster, Rosseau Lake School, Rosseau, Muskoka, Ontario, POC 1J0 (705) 732-4307.

In Toronto, call Mr. H. B. Carter 495-6980

A PROGRAM FOR

Secure Living

FOR PERSONS OVER 65 REGARDLESS OF RACE, CREED OR NATIONAL ORIGIN

MADISON HOUSE

The Presbyterian Home

PROVIDING:

- 3 meals per day • a room or rooms • weekly house cleaning and linens • electricity • freedom from household care plus companionship.

NO WORRIES:

- about having your savings used up by an unexpected health emergency
- the difficulty and expense of home care and repairs
- about living alone and feeling insecure.

MEDICAL PLAN INCLUDED:

- Doctors care • Nursing care for residents
- Assistance in dressing and bathing for intermediate care residents

Come See For Yourself

Mr. Conklin, Administrator
(609) 344-8191

123 S. Illinois Ave., Atl. City, N.J. 08401

1977 KELIONĖS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoj.

Rugsėjo 18-26 — \$858, spalio 9-17 — \$826

DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ, VOKIETIJĄ IR ANGLIJĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 4 naktys Miunchene ir 3 naktys Londone.

Birželio 26 — liepos 10 — \$1,253, liepos 17-31 — \$1,253

SPECIALI DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ, VOKIETIJĄ IR PRANCŪZIJĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 4 naktys Miunchene ir 3 naktys Paryžiuje. Birželio 8 — birželio 22 — \$1,276

Kelionės kainon įeina kelionė iš Bostono, New Yorko arba Montrealio PAN American World Airways ar kitom IATA priemonėm. Dėl informacijų kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS
BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MASS. 02168

TELEF. (617) 969-1190
arba
1-800-223-7420
(prašyti kalbėtis su "Pat")

Kiekvienai kelionei yra ribotas keleivių skaičius. Patartina rezervuoti sau vietą kiek galint anksčiau.

— ST. PETERSBURG, FLORIDA ir apylinkėse perkant, parduodant ir nuomojant nuosavybes kreipkitės į **ANGELE KARNIENĖ**, Broker-Realtor, 6900-10th Ave. North, St. Petersburg, Fla. 33710. Telef. (813) 345-2738.

If you know a young man, currently in grades seven through eleven, interested in considering the priesthood, ask him to write for information. We are a four-year high school with college-prep curriculum; our students, grades nine through twelve, represent five dioceses plus unfiliated. Stress is placed on Christian community growth, personal and spiritual counselling, prayer, study, recreation, and community service.

St. Joseph Preparatory Seminary
Route No. 6,
Vienna, West Virginia 26101

CAMP NOTRE DAME

(NAMASCHAUG)

Lake Spofford, New Hampshire

BOYS & GIRLS 6-15

AT 76 RATES LISTED BELOW

8 WEEK SEASON — \$500.00

4 WEEKS — \$275.00 2 WEEKS — \$140.00 AFTER

MARCH 15 — \$80/WK. — \$800/SEASON

Expanded Waterfront, Basketball, Baseball, Tennis, Tutoring in 5 Major Areas. Transportation Provided. Separate Priests Camp. Ideal for Goleers.

WRITE: CAMP NOTRE DAME
164 REDDING RD. GEORGETOWN CT.
06829 203 544-8422

WEEKEND CONNECTICUT

RIVER TRIP

Enjoy a new experience in camping; CANOE TRIPPING on the famed Long River (Connecticut River). Spend two romantic nights and two adventurous days paddling through the scenic and historic lower Connecticut River Valley. Camp on its secluded islands. visit Gillette Castle, the Goodspeed Opera House and a steak dinner under the stars. An exhilarating break-away for family, friends and lovers. STARTING DATE: April 29, 30 & May 1 TIME: Leave Friday at 7:00 p.m., return on Sunday at approximately 5:00 p.m. PLACE: Starting point is in Middletown. Ending point in Saybrook. COST: \$55.00 PER PERSON. COST INCLUDES Transportation, 2 breakfasts, 2 lunches 1 dinner, equipment, instructions, guide and tent. 2 per canoe. Trips will be scheduled through Nov. Sign up now! Don't miss out. There is a minimum and maximum on all trips. Reservations suggested. For Further information contact JOE & JACK CASEY MAIN STREAM OUTFITTERS RTE 44 BARKHAMTED CONN. 3 MILES NORTH OF NEW HARTFORD 203 379-1448. BRING YOUR CYO GROUP

Wholesale Jewelry Specials

201 3 doz BIRDSTONE RING UNIT \$6. 301 Gold filled & sterling silver pierced earring unit 1 doz \$7. 302 Goldstone sterling silver rings 1 doz \$18. 303 Gold filled with cultured pearl ring 1 doz unit \$12. 901 3 doz fashion ring units \$6. 105 Genuine Turquoise with Gold filled & sterling silver chains 1 doz. unit \$20. 202 Hypo allergenic pierced earrings, 1 doz. assorted \$4.50. Verdi Jewelry Mfg. 1822 Westminster St. Providence, Rhode Island 02902 (401) 621-8705

NEWLY OPENED

LE QUERCY

CUISINE FRANCAISE
LUNCH — DINNER — COCKTAILS
OPEN MON.—THURS. TO 10:30 P.M.
FRI. & SAT. TO 11 P.M.
AMERICAN EXPRESS
YOUR HOSTS: JAMES POUQUET —
NOEL LE TROADEC
52 WEST 55 ST. TEL.: 265-8141

Dexter Park Pharmacy
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

ATTENTION LAND OWNERS

2 prime lots for sale in Florida. 1 1/4 acre near Gulf of Mexico. The other prime 1/4 acre land near Palm Beach. Great locations. Owner will also consider exchange for property in Italy. Call owner for more information. (212) 861-2720. Before 11 a.m. or Evenings.

RIDGEWOOD PET SHOP

851 SENECA AVE., RIDGEWOOD SECTION OF QUEENS, JUST OFF MYRTLE AVE. SPECIALIZING IN CANARIES, PARAKEETS & OTHER EXOTIC BIRDS. SMALL ANIMALS TROPICAL FISH ALL PET SUPPLIES AND NEEDS PHONE 821-2853

ITALIAN MASON

Decorative Work, Brick Steps, Patios, Fountain Cascade Concrete Work. Water Proof Retaining Wall, etc. Commercial, Residential, Estimates Given. 20 Yr. Guarantee, Call (201) 672-8098

SUPERIOR FENCE CO.

SAVE ON CHAIN LINK VINYL STOCKADE
INSTALLATIONS GUARANTEED FREE
ESTIMATES (212) 843-4009

ALL ROOFING

REPAIRS, NEW FLATS & SHINGLES, LEADERS & GUTTERS, SPECIAL RATES NOW FOR SPRING SEASON. ALL WORK GUARANTEED. CALL ANYTIME ALL ROOFING CO 212 843-5363 N.Y.C. L.I.C.

MARIO'S

AUTO INSPECTION SERVICE
MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE REPAIRS FRONT END SPECIALTY. AUTO REPAIRS TUNE UPS OUR SPECIALTY. AUTO REPAIRS SKILLED MECHANICS SHELL BAY ROAD MAYVILLE OPP. EXIT OF STATE INSPECTORS PHONE 609 465-5607 CAPEMAY COURT HOU

BOB ADAMS TRUCKING CO.

26 GREENVALE CIRCLE WHITE PLAINS, N.Y.
NO JOB TOO BIG OR TOO SMALL
FOR FAST PROMPT SERVICE
CALL 914 WH 8-0949

EXP. OPERATORS

SINGER & MERROW MACHINES BUTTONS, BUT-TONHOLES & LINING. CALL 443-6099. GARCIA FASHIONS 1104 BROADWAY, BKLYN.

HOUSEKEEPER

SLEEP IN POSITION W/FANTASTIC FAMILY. MUST LOVE CHILDREN, SPEAK ENGLISH AND HAVE CURRENT REF. OWN ROOM, BATH AND T.V. WILLING TO SPONSOR. CALL 914 359-1578

HAMILTON MOBIL

Open 7 days a week
Complete auto service
1659 Hamilton Avenue Trenton, New Jersey
Call 609 890-9701
Mr. Jim Roberts.

EDDIE MONSON

5601 BATH AVE. BROOKLYN
CONTRACTOR ROOFING PAINTING CARPENTRY
QUALITY WORKMANSHIP CALL 373-0109

SUPERINTENDENT

Working Superintendent for East side girls school. Maintain and supervise staff. Knowledge of plumbing, heating and carpentry. 3 room apartment available. Salary, benefits, References. Write Box No. CP-200, Rm. 915, 350 5TH Ave. New York, N.Y. 10001.

SPECIAL ALTERATIONS ON LEATHER GAR. ZIP-OUT LINING, LINING REPLACEMENT. ALTERATIONS ON PREM. BY SPEC. TAILOR. PLAZA LEATHER HOUSE, 586 CENTRAL AVE (MARVIN MALL) CEDARHURST. (516) 569-5796 9 AM — 5 PM.

OPERATORS, EXPERIENCED

Marrow Operators. Piece Workers only. Steady. (201) 854-3061.

EDUCATIONAL VACATION

At Cape Cod. Send your son or daughter to a private island for their summer vacation. Let them learn Boating, Snorkling, Marine Biology, Art and Cape Cod history, in a relaxing atmosphere with a certified teacher. Maximum number — ten vacationers, ages 11-14 at one time, with plenty of personal attention. \$125 wkly. Call or write 203 658-5115. Lynn Nelson Stucka, 290 Hop-meadow St. Westport, Conn. 06889. 8 to 10 weeks \$100 per week.

HAPPY MOTHER'S DAY

TO ALL OUR FRIENDS & DEPOSITORS
SPENCER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
34 Outwater Lane Garfield, N.J.
Call 201 772-6700

HAPPY MOTHER'S DAY

DELI ON THE SQUARE
OPEN 7 DAYS A WEEK 9 AM TO 9 PM
1550 LEMOINE AVENUE FORTLEE, NEW JERSEY
CALL 201 461-4681

CONSTRUCTION

addition or alteration, plumbing, roofing, concrete and cement work. General carpentry, electrical work. Furniture refinishing. 257-8969 — 257-5633

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

VI Europos pirmenybes Maskvoj laimėjo sovietų rinktinė, įveikusi visus savo varžovus. Ji surinko 41.5 tš., Vengrija 31, Jugoslavija 30, Rumunija 29, Bulgarija ir Vak. Vokietija po 25, Čekoslovakija 21.5 ir Anglija 21 tš.

Vengrija pralaimėjo sovietams 2-6, jugoslavams 3.5-4.5 ir su bulgarais sužaidė 4-4. Jugoslavija suklupo prieš sovietus 2-6 ir čekus 3.5-4.5 (!). Nelauktai gerai pasirodė Rumunijos rinktinė, įveikusi Bulgariją, Vak. Vokietiją ir Angliją po 5.5-2.5, be to Čekoslovakiją 5-3; suklupo prieš sovietus, vengrus ir jugoslavus po 2.5-5.5.

Moteryų pasaulio pretendentių dvikovo: Tbilisiję, Aleksandriją pirmąją prieš Čiburdanidžę 3-2, o Sočyje Fetelbekovą prieš Kazlovskiją 2-0.

Australijos XXVII lietuvių sporto šventės šachmatų varžbas laimėjo P. Baltutis, Varpas.

KAS TOJI AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ TARNYBA IR KAIP JI VEIKIA

2.—

Pats gyvenimas pareikalavo, kad ši informacija būtų sudėtinga ir plati. Reikia palaikyti visą eilę ryšių, taip pat reikia patiem organizuoti informaciją apie Bažnyčios padėtį Lietuvoje.

Cia susiklostė bent keli tos veiklos sluoksniai. Susirūpinta kuo plačiausiai informuoti Amerikos vyskopus apie lietuviškus reikalus čia ir pavergtame krašte. Kai bus vyskupai gerai informuoti, tai bus lengviau ir lietuviškom parapijom, bus galima rasti būdų kalbėti ir kitų tautų tikintiesiems apie mūsų reikalus.

Santykiai su vyskupais. Tarnyba nėra nei kokia vyskupija, nei kokia organizacija. Ji pakviečiama į Amerikos vyskupų konferencijas, kaip kviečiama spauda. Kai dalyvauja Tarnybos atstovas, sutinka konferencijų dalyvius ir juos gali paveikti vienaip ar kitaip.

Šitoj srity padaryta labai daug. Lietuviškas reikalas daugumai Amerikos vyskupų yra gerai žinomas. Žinomas tik per Tarnybos veiklą.

Ir vyskupų konferencija vertina Tarnybos darbą. Štai buvo rengiamas Tarptautinis Eucharistinis kongresas. Tarnyba buvo pakviesta dalyvauti to kongreso rengime. Čia Tarnybai rūpėjo lietuviškas sektorius ir kiti reikalai, susiję su bendrais kongreso darbais.

Tarnyba dalyvavo ir Bicentennial posėdžiuose.

Vyskupų konferencijoj buvo sudarytas komitetas, kuris apklausinėjo liudininkus dėl žmogaus teisių. Ieškojo tokių, kurie buvo Sovietų Sąjungos koncentracijos stovykloje. Čia buvo pastatytas liudyti Simas Kudirka. Jo liudijimas buvo tuoj išleistas anglų kalba ir išsiuntinėtas ne tik Amerikos vyskupam, bet ir valdžios žmonėms.

Amerikos vyskupų konfe-

rencija rengia pareiškimą dėl Bažnyčios persekiojimo už geležinės uždangos. Tarnybos vedėjui kun. K. Pugevičiui atsiuntė to pareiškimo projektą ir paprašė įvairios medžiagos.

Informaciniai leidiniai. Taip savaime gyvenimas pareikalavo, kad reikia kuo daugiau aktualių informacinių leidinių. Pirmiausia buvo organizuojamas Liet. Kat. Bažnyčios Kronikų vertimas. Jas vertė ar pats kun. K. Pugevičius ar kiti. Suredagavo ir spaudai parengė kun. K. Pugevičius. Kronikos pasisekimas buvo puikus.

Sadūnaitės byla labiausiai pasitarnavo informacijai ir propagandai. Reikalą iškėlė Putnamo seselės, kad reikia Sadūnaitės bylą išversti ir atskirai išleisti. Taip ir buvo padaryta. Jau išleista dvi laidos, iš viso 25, 000 egz. Paskleista visam pasauliui. Leidiniai pasiekė P. Afriką, Australiją ir visus paveikė Sadūnaitės kalba. Airijoj buvo surengtos net demonstracijos prie Sovietų Pasiuntinybės, protestavo prieš Sadūnaitės persekiojimą.

Informacija gali būti dar platesnė. Galima parašyti straipsnių į amerikiečių žurnalus. Juos parašyti reikia jau gerai, gerai parengiant pačią medžiagą. Ir čia reikia didesnės talkos. Jei ji atsirastų, tai Religinė Tarnyba mokėtų ją kaip ir kur panaudoti.

Ateities rūpesčiai

Žvelgdami į ateities darbus, L. Kat. Tarnyba nori plėsti tą informaciją, įtraukiant kuo daugiau žmonių, aprūpinti reikiama medžiaga visus Amerikos vyskopus, katalikišką spaudą, kongresmanus, senatorius ir įtakingas įstaigas.

Šioj srity jau yra nemaža padaryta, ir, kaip niekada, klausimas išjudintas. Ne kartą kun. K. Pugevičius vyskupų konferencijoj susilaukė tokių žodžių: Jūs darote puikų darbą, jūs puikiai informuojate apie kenčiančią Lietuvą.

Katalikų kongresas. Įstaiga norėtų kada nors ateity sukvies-

ti katalikų kongresą, didelį ir platų, kad galėtų išsikalbėti visais rūpinimais klausimais, sutelkti kuo daugiau minčių, lešų ir jėgų ateities darbui, turimas lėšas ir įvairius išteklius planingai panaudoti dabarties gerinimui.

Kas leidžia informaciją?

Kat. Tarnyba yra jauna įstaiga su kukliu biudžetu. Tai atėjo į pagalbą Kunigų Vienybė, kuri išleidžia visus informacinius leidinius. Tų leidinių paskleidimu ir rūpinasi Kat. Tarnyba.

Liet. Religinės Šalpos veikla

Liet. Kat. Tarnybos veikla yra skiriama šiam kraštui, o Religinės Šalpos darbas skiriamas pavergtai Lietuvai. Kat. Tarnybos darbas labiau matomas ir girdimas, apie jį rašo ir amerikiečių spauda. Religinės Šalpos darbas yra tylus. Ši įstaiga jau veikia 17 metų ir yra atlikusi tikrai didelę paslaugą, suteikusi didelę paramą esantiems Lietuvoje.

Kartais stebisi ir Amerikoj, kas ta Religinė Šalpa, ką ji šelpia. Vieni maišo tai su kunigų savišalpos fondu, kiti su Balfu. Jaunimui dažnai atrodo, kad reikalas labai nutolęs ir pasenęs. Karai pasibaigė, viskas sunormalėjo, ką šelpsi.

Atvykę iš Lietuvos irgi pasakoja, kad ten niekas nežino, kas ta Religinė Šalpa. Ir gerai, kad nežino, nes ji skirta ne viešumai, ne trimtų garsam, bet tyliam darbiui, tyliai žmonių paramai. Ši parama vyksta visai kitu vardu. Ji yra labai gyva ir kraštui reikalinga, bet apie ją viešai nekalbama, nes nėra sąlygų.

Kaip suderinamos šios dvi veiklos?

Kat. Tarnybos interesai verčia dažnai keliauti, susipažinti tai su viena, tai su kita parapija, įstaiga, draugija. Kai prie šių reikalų prijungė ir Religinės Šalpos reikalus, jie visai puikiai derinasi. Iš Kat. Tarnybos gavę informaciją apie okupuotos Lietuvos padėtį, kaip ten persekiama religija, jau žino tada, ko nori ta Liet. Religinė Šalpa. Ją tada mieliau paremia.

Kas dar toj įstaigoj?

Kat. Tarnybos ir Religinės Šalpos reikalams šioj įstaigoj skiriama daugiausia laiko. Bet tai dar ne visa. Kun. K. Pugevičius vadovauja ir Lietuvos vyčių Lietuvos komisijos reikalams. Ta komisija irgi rūpinasi Lietuvos reikalų propaganda, siunčia informacinius biuletenius, ragina rašyti laiškus kongresmanam, informuoja spaudą. Čia dažnai ateina Lietuvos vyčiai vakarais ir spausdina savo biuletenį.

Čia yra ir Kunigų Vienybės patalpos. Čia jų centrinis komitetas renkasi posėdžiai.

Kam priklauso tos patalpos?

Namas priklauso pranciškonų vienuolynui. Remonto išlaidas sumokėjo Liet. Religinė Šalpa. Išlaidos įskaitytos į namo nuomą. Vadinas, namą nuomoja Religinė Šalpa. Priglaudusi kitas įstaigas, ji tuo pačiu turi savo nuomininkus.

Įstaigų vedėjas

Prieš metus atsikėlęs kun. K. Pugevičius gyveno vienuolyne,

(nukelta į 12 psl.)

Kun. M. Bordeaux, po pasaulį skelbiančiam okupuotos Lietuvos kančias, lankantis New Yorko lietuvių tarpe, dr. Bronius Radzivasas savo privačia iniciatyva paaukojo kelias knygas: Juozo Daumanto "Fighters For Freedom". A.M. Budreckio "The Lithuanian National Revolt of 1941", H. Tautvaišos "The Cemetery of Nations in the Siberian Tundra".

Maironio lituanistinė mokyklų mokslo metai baigiami birželio 5, sekmadienį. Tą dieną 12 val. bus jaunimo ir mokyklos mišios. Po mišių — mokslo metų baigimo aktas. Bus įteikiami atestatai baigusiems 8-tą skyrių. Bus apdovanoti klasių geriausi mokiniai. Pasirodys ir mokyklos vaikų choras, kuriam vadovauja muzikė Nijolė Ulėnienė.

BOSTONO ŽINIOS

Aukuras. Hamiltono lietuvių dramų grupė, vadovaujama režisūros Elenos Dauguvietės-Kudabienės, balandžio 30 Bostone suvaidino Balio Sruogos "Pavasario giesmę". Ši B. Sruogos 3-jų veiksmų lyrinė drama parašyta jam kalint Vokietijoje Stutthofio koncentracijos stovykloje. Vaidinb A. Ulbinas, M. Kalvaitienė, D. Jonikaitė, A. Stanevičius, K. Kalvaitis, I. Kudabaitė, L. Kalvaitytė. Scenovaizdis — K. Mikšio, butaforija — A. Petraitienės, grimas — S. Ilgūno, dailininkė — A. Matulicz. Režisavo Elena Dauguvietytė-Kudabienė. Vaidintojus atskvietė Bostono ateitininkai sen draugiai.

Dail. V. Petravičiaus dailės darbų parodą Bostono vyr. skaučių židinys surengė Liet. Piliečių d-jos salė. Parodos atidarymas vyko balandžio 30. Atidaryme kalbėjo prof. Stasys Goštautas. Buvo išstatyta art 30 darbų.

LB Bostono apylinkės metinis susirinkimas vyks gegužės 20, penktadienį, 7:30 val. vak. Tautinės sąjungos namuose, 484 E. 4 gatvė, So. Bostone.

Maldos ir atgailos diena už Lietuvos laisvę ir teisingą pasaulio taiką Bostone švenčiama gegužės 15, sekmadienį, 10:15 val. ryto. Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje mišios, pamokslas ir pasiaukojimas Nekal-

čiausiai Marijos Širdžiai. 2:30 val. popietės adoracija ir Šv. Sakramento adoracija.

Mišios už Lietuvos laisvę ir persekiojamus lietuvius bus transliuojamos per televizijos 7-tą kanalą birželio 12, sekmadienį, 9:15 val. ryto. Per pamokslą bus prisiminti 1941 birželio trėmimai į Sibirą. Mišias aukos ir pamokslą sakys kun. Albertas Kontautas.

Brockton, Mass., Šv. Kazimiero lietuvių parapijos mišrus choras, vadovaujamas komp. Juliano Gaidelio, ir globojamas klebono kun. Petro Šakalio, išleido plokštelę "Laša laiko lašai". Vienoj plokštelės pusėj įrašyta J. Gaidelio malda už tėvynę ir 7 lietuvių kompozitorių dainos, kitoj pusėj komp. J. Gaidelio kantata "Lietuviškam žodžiui". Žodžiai Bernardo Brzdionio. Dainuoja solistai Daiva Mongirdaitė-Richardson, Stepsas Liepas ir choras. Akomponuoja dr. Vytenis Vasyliūnas. Stereo plokštelę gaunama pas choristus ir vietos bei apylinkių parengimuose.

LAISVĖS VARPAS

Sekm. 11-12 val.
WWEL, 1430 KC.
P. Viščinis
173 Arthur St.
Brockton, Mass. 02402
Telef. 586-7209

BOSTON, MASS. — WNSR, 1360 bangos sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. Veda Steponas ir Valentina Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489. Parduodamas Darbininkas, didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

1977 EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

IS BOSTONO, CHICAGOS, NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

Vienos savaitės:	Rugsėjo 21 — \$838.00
Dviejų savaitių:	Rugsėjo 28 — \$838.00
Gegužės 25 — \$1045.00	Rugpjūčio 10 — \$1195.00
Birželio 15 — \$1158.00	Rugsėjo 7 — \$1158.00
Liepos 13 — \$1195.00	Gruodžio 21 — 999.00
Liepos 27 — \$1195.00	

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ KITŲ MIESTŲ su papildomu mokesčiu.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE
393 West Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127, Tel. 617-268-8764

Sav. Aldona Adomonienė

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

Darbo valandos: Kasdien nuo 9-5, penktadieniais nuo 9-7. Šeštadieniais uždaryta.
PRICES ARE NEW, based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

IEŠKOM ŠIMTININKŲ!

Mielas lietuvi,

"Ieškom šimtininkų" — tai prel. Jono Balkūno, Tautos Fondo Tarybos pirmininko, kalbos pavadinimas. Ji Vasario 16 proga buvo perduota per lietuviškas radijo programas New York'e ir New Jersey. Pilnas kalbos tekstas buvo išspausdintas Darbininke kovo 11.

Kiekvienas, paaukojęs \$100.00 į metus, tampa T.F. nariu ir dalyvauja T.F. metiniam suvažiavimui, kuris renka T.F. Direktorių Tarybą ir nustato veikimo gaires. Šiemet T.F. metinis suvažiavimas įvyks gegužės 28 New York'e.

Kiekvienas, paaukojęs bent \$25.00 į metus, nemokamai gauna "ELTA" biuletenį, jei to pageidauja.

Kiekviena auka, didesnė ar mažesnė, įgalina Tautos Fondą atlikti savo paskirtį: Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto darbų ir veiklos finansavimą.

Aukos atskaitomos iš mokesčių. Gavę auką, pasiimsime kvitą. Iš anksto dėkojame.

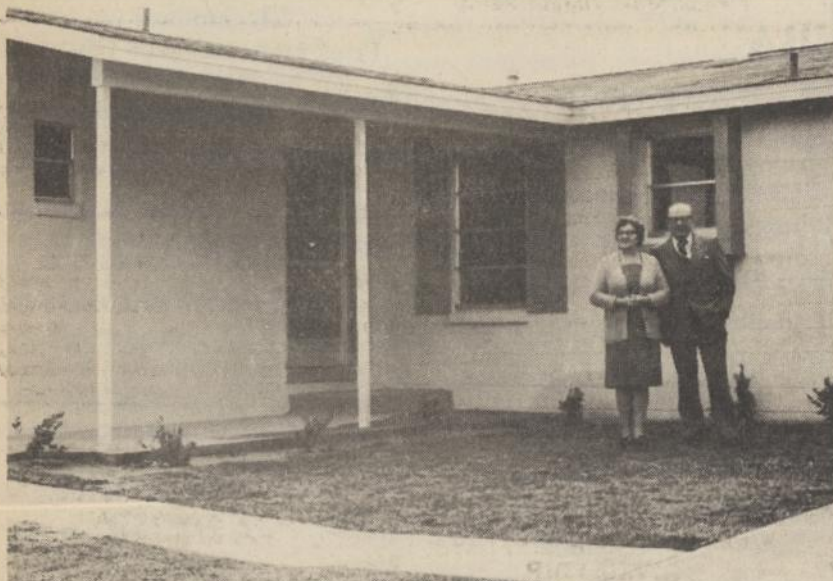
TAPK TAUTOS FONDO NARIU!

Ignas Gasiliūnas
T.F. Valdybos P-kas

Jadvyga Vytuvienė
T.F. Valdybos Vice-pė
Vajaus Reikalams

Aukos siųsti:

LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, Inc.
(TAUTOS FONDAS)
P. O. Box 21073, Woodhaven Sta., N.Y. 11421

Kvirinas Aleksandravičius su žmona prie savo naujo namų Sunny Hills, Floridjoj. Tai pirmoji lietuviška šeima, pasistačiusi namus šioj vietovėj. Pirmoji lietuvė, apsigyvenusi savo namuose Sunny Hills, yra Emilija Putvytė. Artimiausias skridimas iš New Yorko bus gegužės 28-30. Kas norėtų nusikristi ir apžiūrėti Sunny Hills, prašom skambinti New Yorke Vyt. Beleckui 382-6440, New Jersey Jonui Zubavičiui (201) 381-3198.

Pranešame giminėm, draugam ir pažįstamiem, kad 1977 balandžio 10, Velykų sekmadienį, po sunkios ligos, sulaukusi 76 metų amžiaus, mirė

A.A.

**PETRONĖLĖ
SARPALIENĖ,**

Gyveno Hawthorne, N.J. Gimė Lietuvoje, Amerikoj išgyveno 27 metus.

Liko giliai nuliūdę trys dukros: Birutė Vasiliauskienė, Hawthorne, N.J., jos duktė Virginija Kolodny, N.Y.C., Eugenija ir vyras Vitas Valavičiai su šeima, Hammond, Ind., Leokadija ir vyras Juozas Vitas Karpavičiai, Tillsonburg, Ont., Canada, jos sūnus Vitas Karpavičius, Toronto, Canada, sūnus Vladas Sarpalius su žmona Aušra, Newington, Conn., sesuo Anelė ir vyras Jonas Knizėnai, viena proanūkė Amerikoj, du anūkai ir du proanūčiai Lenkijoj.

Vėlonė priklausė Patersono lietuvių Šv. Kazimiero parapijai, šaulių grupei ir Lietuvių Moterų Klubui.

Prašome draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Petronėlę savo maldose.

Brangiai Motinai

A.A. PETRONĖLEI LIETUVNINKIENEI

Kanadoj mirus, sūnų Joną su šeima ir visus artimuosius giliai užjaučiu ir kartu liūdžiu.

Janina Valiušaitienė

A.A.

STEPONUI PETRAUSKUI

mirus, mielą žmoną Mariją, dukras, vėlonio gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Rožė ir Vytautas Kondratiai

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Jaunimo pamaldos Kultūros Židiny vyks šį sekmadienį gegužės 15, 12 val. Muz. Dalia Sakaitė, kuri sekmadieniais vadovauja jaunimo chorui, maloniai prašo visus chorisčius atvykti bent 15 minučių prieš pamaldas. Pamaldomis rūpinasi K.Ž. jaunimo reikalų sekcija, o vaišėmis — ateitininkai. Po pamaldų, kurias laikys kun. K. Pugevičius, jaunimas bus supažindintas su Lietuvių Katalikų Tarnybos bei Religinės Šalpos darbu.

“Nojaus tvano” pastatymo repeticijos vyksta gegužės 14, šeštadienį, nuo 1:30 iki 2:30 v. popiet; antradienį, gegužės 17, nuo 6 v.v. iki 8 v.v.; šeštadienį, gegužės 21, nuo 1:30 iki 4:30 v. popiet. Repeticijos būna Kultūros Židiny. Maironio mokyklos mokiniai, kurie šiame pastatyme dainuoja, privalo repeticijose dalyvauti.

Inž. Juozas Butkus, pardavė savo namus ir gegužės 19 išsikelia gyventi į Floridą. Naujas jo adresas Floridoj bus toks: 2850 59th Street South, Apt. 603, Gulfport, Florida, 33707. Būdamas New Yorke, jis čia dalyvavo visuomeninėje veikloj, padėjo skautam įsigyti stovyklavietę. Paskutiniu laiku buvo Am. Liet. Architektų-Inžinierių Sąjungos New Yorke skyriaus pirmininkas, buvo LB New Yorke apygardos valdybos vicepirm. ir Korp. Neolithuania valdybos narys.

A. a. pulk. Antanui Rėklaičiui mirus, gilią užuojautą reiškia Vidai Jurkuvienėi, Vytautui Rėklaičiui ir jų šeimom. Ta proga Kultūros Židiniui auksuojame 25 dol. Bernier šeima.

Sutartinės statoma opera “Nojaus tvanas” i lietuvių kalbą vertė Aldona Kepalaitė, Antanas Masionis ir Pranas Naujokaitis. Daugiausia išvertė Aldona Kepalaitė. Opera statoma gegužės 22, sekmadienį, Kultūros Židiny. Pradžią 4 v. popiet.

Jaunimo vakaronė negalėjo įvykti praėjusį penktadienį, gegužės 6, nes tuo laiku buvo Liet. Bendruomenės Woodhaveno apylinkės susirinkimas. Jaunimo vakaronė dabar įvyks gegužės 13, penktadienį, 7:30 v.v. Kultūros Židinio mazojo salėj.

Liet. Religinės Šalpos ir Liet. Kat. Tarnybos naujos patalpos lankomos gegužės 15, sekmadienį, tuoj po jaunimo pamaldų. Naujos patalpos yra Kultūros Židinio kieme.

Valančiaus tema kūrinii konkurso jury komisija posėdžiauja gegužės 14, šeštadienį, 2 v. Kultūros Židiny. Konkursą paskelbė Liet. Rašytojų Draugija. Skiriamos trys premijos: už romaną — 1000 dol., už dramą — 500 dol., už novelę — 250 dol. Premijų mecenatas — dr. Jonas Lenktaitis. Konkursui atsiųsta: vienas romanas, dvi dramos ir penkios novelės. Kūrinių skaitymas kiek užkliuvo, nes komisijos nariai yra užsiėmę įvairiais darbais. Tą jury komisiją sudaro: dr. Juozas Girmius — mecenato atstovas, aktorius Henrikas Kačinskas, Alė Staknienė, Vytautas Volderas ir Leonardas Žitkevičius.

Vaižganto kultūros klubo popietė gegužės 15, sekmadienį, 4 val. po pietų Kultūros Židiny skiriama Antanui Škėmai. Programoj poeto Stasio Santvaro paskaita ir aktorius H. Kačinskio perteikta A. Škėmos kūryba.

Vilniaus Aušros Vartų parapijos tradiciniais pavasario pietūs bus gegužės 15, sekmadienį, po 11 val. iškilmingos sumos. Mišios bus auksuojamos už gyvus ir mirusius parapičius. Atvykus naujam klebonui kun. P. Kmitai ir vargonininku pasikvietus muziką Mykolą Ciba, sustiprėjo ir choras, su naujais chorisčiais. Visi lietuviai ir jų draugai maloniai kviečiami dalyvauti šiuose pietuose.

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos rėmėjai kviečia visus gegužės 15, sekmadienį, nuo 1 val. popiet iki 8 v.v. aplankyti

LIETUVIŲ RELIGINĖS ŠALPOS ir AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ TARNYBOS

NAUJĄ BŪSTINĘ

351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207
tel. (212) 647-2434
(Kultūros Židinio kieme)

Visi atsilankę gaus dovaną

KVIEČIAME DALYVAUTI TRADICINIAME MOTERŲ VIENYBĖS PAVASARIO BALIUJE

Gegužės (May) 14, šeštadienį, 7:30 val. vakaro Kultūros Židinio salėje
361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Šilta vakarienė, šokių kontestas, turtinga loterija, įėjimo laimėjimas (door prize)

Šokių gros geras Vollerthun vokiečių orkestras

Stalus 10 žmonių ar pavienes vietas užsisakyti pas Eleną Andriušienę VI 7-4477, Sofiją Kačinskienę HY 7-5340, arba kitas Moterų Vienybės nares

Įėjimo auka asmeniui 13 dol.

A. a. Prano Narvydo mirties metinių proga gegužės 21, šeštadienį, 11 val. ryto pranciškonų koplyčioj už jo vėlę bus auksuojamos mišios. Artimieji ir draugai yra prašomi prisiminti jį savo maldose.

Matilda Martin, Newark, N.J., išpildydama savo pažadą, padaryta 1971, paaukojo Kultūros Židiniui 100 dol. Nuoširdus ačiū.

Už a.a. Jurgį Dvarecką, mirties metinių proga, mišios gegužės 29, sekmadienį, bus auksuojamos pranciškonų koplyčioj Brooklyne.

Loretai Stukienėi, Lietuvos vyčių veikėjai ir Vytis žurnalo redaktorei, pagerbti ruošiamą iškilmingą vakarienę gegužės 21, šeštadienį, 6:30 val. vak. Švč. Trejybės lietuvių parapijos salėj, Newark, N.J.

Lietuvos vyčių Vidurio Atlanto srities kuopų pavasarinis suvažiavimas įvyks gegužės 22, sekmadienį, 1:30 val. popiet Švč. Trejybės lietuvių parapijos salėj, Newark, N.J.

Perkūno choro koncertinė formoj pastatytos operetės “Auksinės dienos” ištraukos bus perduotos šį sekmadienį, gegužės 15, per Laisvės Žiburio radiją.

Lietuvių Bendruomenės New Yorke apygardos apylinkių atstovų metinis suvažiavimas bus gegužės 21, šeštadienį, Kultūros Židiny. Registracija 9 val., suvažiavimas pradedamas 10 val. Suvažiavimas yra statutinis. Bus padaryti įvairūs pranešimai ir bus pririnkti nauji žmonės į valdybą. Paskutiniu laiku dėl įvairių priežasčių iš valdybos pasitraukė keli žmonės. Šiame suvažiavime į jų vietą bus išrinkti nauji. Visuomenė, besidominti Liet. Bendruomenės veikla, prašoma dalyvauti.

LB Patersono apylinkės metinis susirinkimas kviečiamas gegužės 15, sekmadienį, 11:30 v. parapijos salėj. Kviečiami visi lietuviai dalyvauti.

Liet. Fronto Bičiulių N.Y. sambūrio susirinkimas bus gegužės 20, penktadienį, 8 v.v. Kultūros Židinio posėdžių menė.

Jaunų talentų vakaras bus gegužės 14, šeštadienį, 7 v.v. Lietuvių laisvės salėj Elizabeth. Rengia LB New Jersey apygarda.

Mišios už žuvusius karius bei mirusius ramovėnus bus gegužės 28, šeštadienį, 9:30 v.v. pranciškonų vienuolyno koplyčioj. Po pamaldų bus lankomi mirusių ramovėnų kapai. Pamaldas ir kapų lankymą rengia ramovėnai, savanoriai ir birutietės.

House for sale — Woodhaven. Semi-detached, 2 fam. brick, 5/6, modern baths, extras. prin. only. 296-3961.

Išnuomojamas gražus 5 kambarių butas geram rajone. Skambinti 426-1985.

Ashford, Conn., Giraiteje, parduodamas 6 kambarių namas su vienu akru žemės. Informacijai skambinti (203) 561-0134.

Kun. K. Pugevičius, Liet. Religinės Šalpos vedėjas ir Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybos direktorius, prie naujųjų įstaigos patalpų Kultūros Židiny. Nuotr. L. Tamošaitis

KAS TOJI TARNYBA

dabar įstaigos bute. Patarnauja ir įvairiom bažnyčiom. Jau daug kam jis pažįstamas.

Jis yra gimęs ir augęs Baltimorėj. Kai 1948 į šį kraštą ėmė plaukti nauji tremtiniai iš Vokietijos, jis buvo tik 20 metų. Jis buvo baigęs lietuvių parapijos pradinę mokyklą, baigęs aukštesniąją mokyklą ir studijavo Katalikų Universitete Washington. Šiuo universitetu ir rėmėsi jo teologijos studijos.

I kunigys išventintas 1953 gegužės 30. Dvejus metus buvo vikaru kitataučių parapijoj, vėliau — lietuvių parapijoj. Paskui vėl grįžo į amerikiečių parapiją dvejim metam. Tada vyskupas jį pakvietė vadovauti arkivyskupijos radijo ir televizijos valandėlėm.

Pačios stotys skyrė laiką religiniam reikalui. Iki tol Baltimorėje nebuvo žmogaus, kuris tuo rūpintųsi. Kai vyskupas jį paskyrė, tuoj televizija ir pasikvietė. Reikėjo kas savaitę pa-

Vilius Garnys, Birutės Radzianienės brolis, yra atvykęs iš Australijos. Jis apkeliauo Ameriką, pas seserį atvyko gegužės 4, išvyksta gegužės 13. Keliauja į Europą, o iš ten — atgal į Australiją.

Ridgewode išnuomojami labai prienama kaina 2 baldais apstatyti kambariai, galima naudotis ir virtuve. Patogus susisiekimasis. Informacijai tel. 497-5748.

Ozone Parke parduodamas vienos šeimos mūrinis namas prie gero susisiekimo iš 6 kambarių: 3 miegamieji, dvi vonios, įrengtas rūšys, garažas. Tel. 835-7381.

PIRMOJI KOMUNIJĄ JAUNIMO MIŠIOS

Apreiškimo lietuvių bažnyčioje gegužės 22, sekmadienį, 11 val.
Pasirengimas ir pirmoji išpažintis gegužės 21, šeštadienį, 4 val. popiet
Apreiškimo parapijos bažnyčioje

DALYVAUJA jaunimas ir visos šeimos.

Jau priėmę Pirmąją Komuniją kitose bažnyčiose, kviečiami bendrai priimti komuniją lietuviškose pamaldose gegužės 22, sekmadienį, 11 val. Apreiškimo bažnyčioje, Brooklyne.

Apreiškimo parapija

Ko jis nori iš lietuviškos visuomenės

Prieš metus atvykęs į šį kraštą, dar jis daug ko nepažįsta. Tai kun. K. Pugevičius nori susipažinti su lietuviais. Nori, kad jie atsilankytų gegužės 15, pamatyti, kas toji Kat. Tarnyba, kaip ji veikia ir kas jai vadovauja.

Jis norėtų ir talkos. Dabar visur kalba apie žmogaus teises. Jei atsirastų talkininkų, tai šiuo klausimu būtų galima parašyti spaudai gerų straipsnių, panaudojant medžiagą grynai lietuvišką. Tai būtų propaganda labai aktuali ir visų maloniai sutinkama.

Nori ir jaunimo talkos, kad būtų patogiau ir greičiau leisti Kronikų vertimus anglų kalba.

Tad visi kviečiami gegužės 15 aplankyti šią įstaigą.

(p.j.)

MIRĖ MUZIKAS ALGIRDAS KAČANAUSKAS

(atkelta iš 1 psl.)

jungoj, buvo jos pirmininku.

—

Apreiškimo parapijoj vargonininkavo nuo 1967, vadovavo chorui, rengė koncertus, akomponavo įvairiems solistam.

Ne svetima jam buvo ir visuomeninė veikla. Vokietijoje buvo net stovyklų pirmininkas, Amerikoj vadovavo Lietuvių Bendruomenių apylinkėm, uoliai veikė Vargonininkų-Muzikų Są-

Velionis pašarvotas M. Šalinskienės šermentinėj. Atsisveikinimas gegužės 12, ketvirtadienį, 7:30 v.v. Laidojamas penktadienį, gegužės 13. Pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioj 10 v.v. Po to laidoti vežamas į New Jersey. Laidojamas Holy Cross kapinėse, North Arlingtone, kur yra prof. Jokūbo Stuko giminės kapai.

ATOSTOGOS PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖJ

Po sunkios žiemos, galvodami apie vasaros atostogas, prisiminkite pranciškonų vasarvietę Kennebunkporte, Maine. Sezonas prasideda liepos 3

ir baigiasi rugsėjo 5. Nuo liepos 3 iki 16 ir nuo rugpjūčio 21 iki rugsėjo 5 nuo kambarių duodama 20% nuolaida. Registruokitės iš anksto. Pranciškonai kviečia visus. Informacijai adresas: Vasarvietės Vedėjas, Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046. Tel. 207 967-2011.

NEW YORKO JAUNIMO ANSAMBLIS SUTARTINĖ

KVIEČIA VISUS ATsilankyti į KONCERTĄ

kuris bus gegužės 22, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židiny

Programoje:

Sutartinės ansamblio “krikščynos”
Koncertinė dalis ir vienaveiksmės operos
Nojaus tvanas
pastatymas

Pagrindinį vaidmenį atlieka solistas KAZYS JAKUTIS
Režisuoja JUOZAS BULEVIČIUS
Koncertą palydi kamerinis orkestras
Chorui ir orkestrui diriguoja ansamblio vadovė muzikė JÜRATĖ VEBLAITYTĖ-LITCHFIELD

Po koncerto — kavutė ir užkandžiai, gėrimų bufetas ir laimėjimų traukimas
Įėjimo auka — suaugusiems — 6 dol.,
— studentams — 4 dol.
vaikams iki 6 m. nemokamai